

ผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง

นางวรรณธิมา ศรีรัตนพันธ์

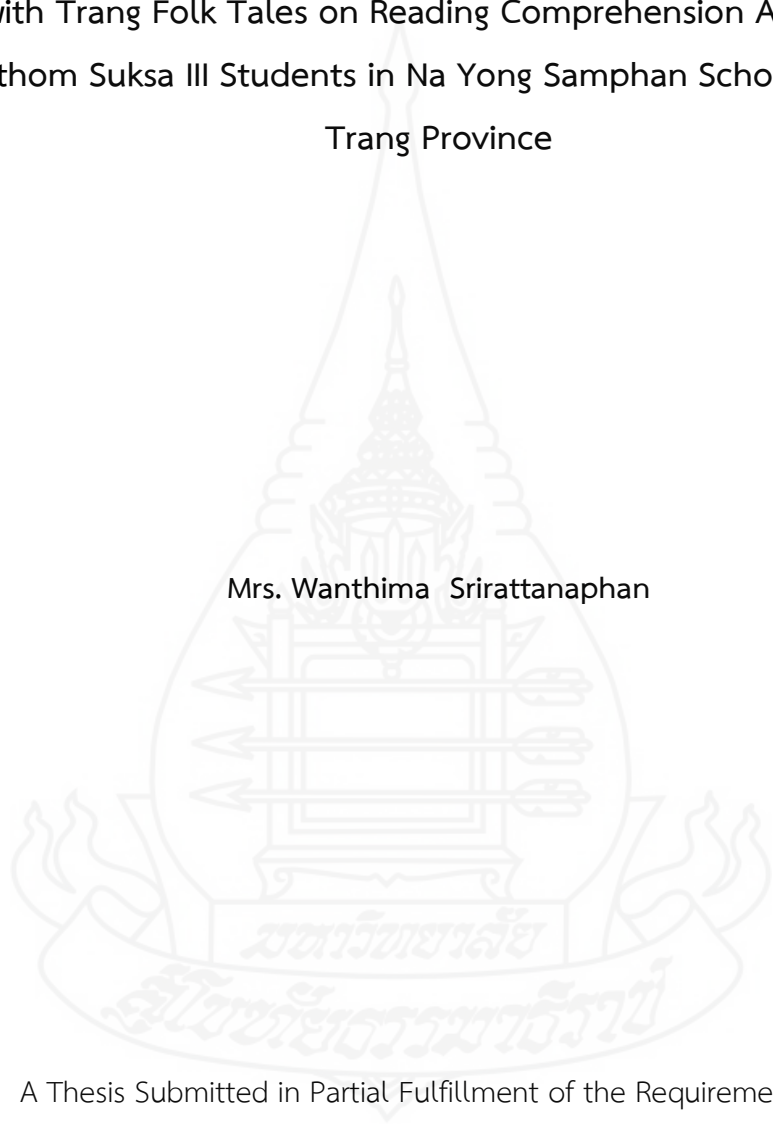

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2561

The Effects of Using the DRTA Reading Teaching Method Together
with Trang Folk Tales on Reading Comprehension Ability of
Prathom Suksa III Students in Na Yong Samphan School Cluster,
Trang Province

Mrs. Wanthima Srirattanaphan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2018

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง

ชื่อและนามสกุล นางวรรณธิมา ศรีรัตนพันธ์

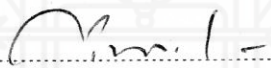
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร บัวทอง

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2562

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร บัวทอง)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทร์คง)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง

ผู้วิจัย นางวรรณธิมา ศรีรัตนพันธ์ **รหัสนักศึกษา** 2572101786 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์
(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิธร บัวทอง **ปีการศึกษา** 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ
ก่อนเรียนและหลังเรียน จากวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ (2) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทาน
พื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง
จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 164 คน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังเรียนใน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดธรรมาราม จังหวัดตรัง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 21
คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน
อ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง (2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับ
ใจความ และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน
จังหวัดตรัง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการเรียนจากวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สูง
กว่าความสามารถดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ใน
ระดับมาก

คำสำคัญ วิธีสอนอ่านแบบ DRTA นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ความสามารถในการอ่านจับใจความ
ความพึงพอใจ ประถมศึกษา

Thesis title: The Effects of Using the DRTA Reading Teaching Method Together with Trang Folk Tales on Reading Comprehension Ability of Prathom Suksa III Students in Na Yong Samphan School Cluster, Trang Province

Researcher: Mrs. Wanthima Srirattanaphan; **ID:** 2572101786;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis advisors: (1) Thanarat Sirisawat, Associate Professor;

(2) Dr. Sasitorn Buathong, Assistant Professor; **Academic year:** 2018

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare reading comprehension abilities of Prathom Suksa III students before and after being taught by using the DRTA reading teaching method together with Trang folk tales; and (2) to study the satisfaction with the DRTA reading teaching method together with Trang folk tales of Prathom Suksa III students.

The research population comprised 164 Prathom Suksa III students of 7 schools in Na Yong Samphan School Cluster, Trang Province. The research sample consisted of 21 Prathom Suksa III students in an intact classroom of Wat Thammaram School in Trang province during the second semester of the 2018 academic year, obtained by cluster sampling. The employed research instruments were (1) learning management plans for the DRTA reading teaching method together with Trang folk tales; (2) a test of reading comprehension ability; and (3) a questionnaire on student's satisfaction with the DRTA reading teaching method together with Trang folk tales. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows: (1) the post-learning reading comprehension ability of Prathom Suksa III students after learning from the DRTA reading teaching method together with Trang folk tales was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .05 level; and (2) Prathom Suksa III students were satisfied with the DRTA reading teaching method together with Trang folk tales at the high level.

Keywords: DRTA reading teaching method, Trang folk tales, Reading comprehension Ability, Satisfaction, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิธร บัวทอง อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งคณะกรรมการสอบทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และกรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครู นักเรียนโรงเรียนวัดธรรมาราม ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านและบุคคลในครอบครัวที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกพระคุณ บิดา และมารดา ที่ให้โอกาสในการศึกษาโดยตลอด และครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณอย่างยิ่ง

วรรณธิมา ศิริรัตนพันธ์

สิงหาคม 2562

สารบัญ

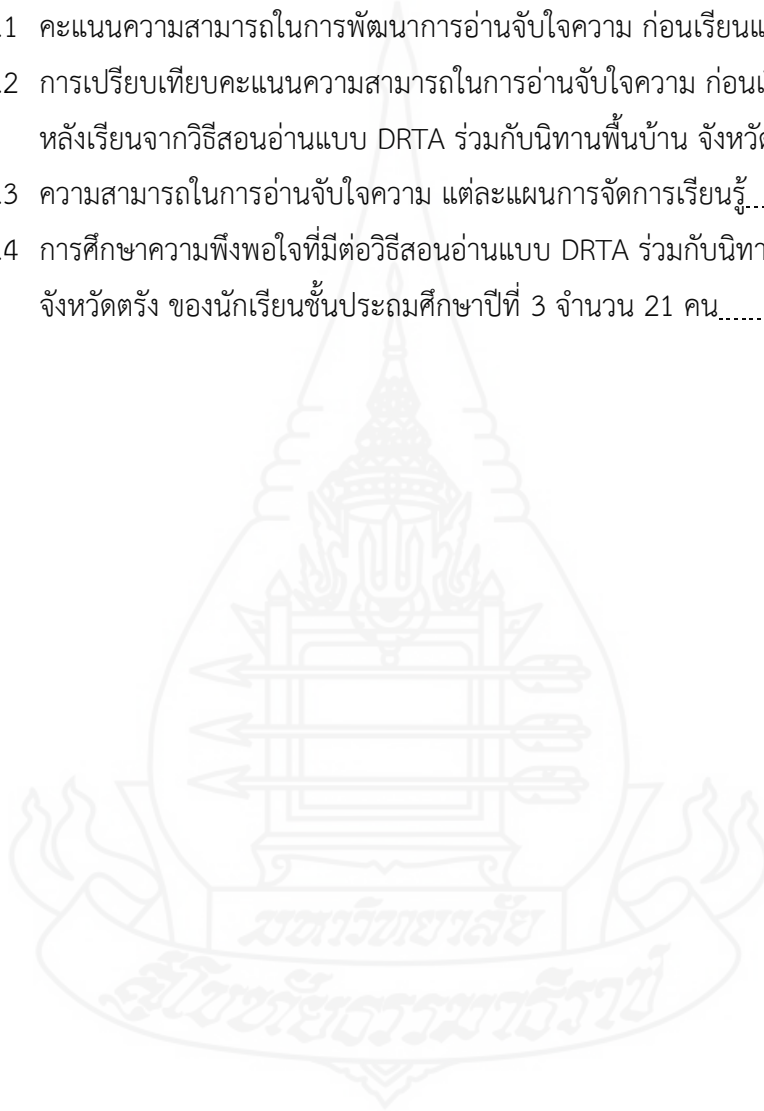
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความสามารถในการอ่านจับใจความ.....	7
วิธีสอนอ่านแบบ DRTA.....	10
นิทานพื้นบ้าน.....	13
ความพึงพอใจ.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน จากวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	43
ตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	47
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	50
สรุปการวิจัย.....	50
อภิปรายผล.....	52
ข้อเสนอแนะ.....	54
บรรณานุกรม.....	56
ภาคผนวก.....	60
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย.....	61
ข เครื่องมือการวิจัย.....	64
ค การวิเคราะห์คุณภาพคุณภาพเครื่องมือการวิจัย.....	108
ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
ประวัติผู้วิจัย.....	120

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ผลการคัดเลือกนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง	32
ตารางที่ 3.2 ขั้นตอนการทดลอง.....	38
ตารางที่ 4.1 คะแนนความสามารถในการพัฒนาการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	44
ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและ หลังเรียนจากวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง.....	45
ตารางที่ 4.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้.....	45
ตารางที่ 4.4 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 21 คน.....	47

ญ

สารบัญญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนอ่าน แบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน.....	46

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่าน เพราะการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องทีอ่านได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและใช้ในชีวิตประจำวันได้ การอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552, น. 137) กล่าวถึง ความสำคัญ ของการอ่านจับใจความไว้ว่า ในยุคข้อมูลข่าวสาร การอ่านจับใจความได้เพิ่มบทบาทความสำคัญมากขึ้น สำหรับนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อระดับสูง นักเรียนต้องใช้การอ่านเป็นเครื่องมือหาความรู้ แต่การที่จะให้เกิดผลดีก็ต้องได้รับการฝึกฝนให้มีความสามารถค้นหาคำสำคัญและประโยคสำคัญจากสารที่อ่านอีกทั้งยังต้องสามารถบอกใจความสำคัญและแนวคิดได้ถูกต้อง

จากความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะกล่าวเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท.1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่านซึ่งในสาระการเรียนรู้แกนกลางได้กล่าวถึงเนื้อหาที่ต้องสอนว่าจะต้องให้นักเรียนอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทานหรือเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น ซึ่งตรงกับตัวชี้วัดระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กล่าวว่าสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการอ่านจับใจความ เป็นทักษะที่สำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน เพราะหากนักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ จะทำให้เรียนรู้ทุกวิชาอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ว่าการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญ แต่จากการประเมินผลพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อ่านแล้วยังไม่สามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ โดยจะเห็นได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบของสำนักทดสอบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพผู้เรียน (National Testing: N.T) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านภาษา ในระดับประเทศพบว่ามีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 52.67 ระดับสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 56.76 อยู่ในระดับพอใช้

โรงเรียนวัดธรรมาราม ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนนาโยนสัมพันธ์ จังหวัดตรัง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 53.87 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผลการประเมินทุกระดับอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ซึ่งส่งผลสืบเนื่องไปถึงผลการประเมินความสามารถการอ่านออก เขียนได้ โดยด้านการอ่านจับใจความ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนวัดธรรมาราม ปรากฏว่าอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้เช่นกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากองค์ประกอบต่างๆ หลายประการ ที่ส่งผลต่อคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์นักเรียน ปัญหาส่วนหนึ่งอาจกล่าวได้ว่าเกิดจากการอ่านจับใจความ โดยสาเหตุสำคัญประการหนึ่งจากการที่นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ จึงทำให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วไม่สามารถจับใจความได้ เป็นผลให้ทำคะแนนแบบทดสอบได้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งเรื่องดังกล่าวนับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องได้รับการแก้ไข

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความนั้น มีผู้ใช้วิธีสอนหลายรูปแบบ วิธีสอนวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ วิธีสอนอ่านแบบ DRTA(Directed Reading Thinking Activity) ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น. 5-30) กล่าวถึงความหมายวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ไว้ว่าเป็นกิจกรรมการอ่านจับใจความที่เน้นทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่กับการคิด เป็นวิธีสอนที่มีจุดมุ่งหมายในการฝึก การคาดเดาเนื้อเรื่องโดยใช้ภาพหรือชื่อเรื่อง เพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน และฝึกกระบวนการคิดด้วยวิธีสอนดังกล่าวซึ่งสามารถใช้สอนอ่านและเขียนได้กับทุกระดับชั้น มี 4 ชั้น คือ ชั้นแนะนำบทเรียน ชั้นอ่านเพื่อสำรวจคำ และหัวข้อสำคัญ ชั้นสอนคำศัพท์ ให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย และชั้นกิจกรรมการอ่าน

งานวิจัยที่สนับสนุนวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ได้แก่ งานวิจัยของ จารุวรรณ คำบุญเรือง (2555, น. 59) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ DR-TA ผลปรากฏว่า ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DR-TA หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าวิธีสอนอ่านแบบ DRTA สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้

นอกจากจะใช้วิธีสอนอ่านที่ดี สื่อก็มีความสำคัญ สื่อประเภทหนึ่งที่เหมาะใช้ในการฝึกอ่านจับใจความ คือ นิทานพื้นบ้าน นิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องราวที่บุคคลในท้องถิ่นต่างๆ แต่งขึ้น และเล่าสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน การนำนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการสอนอ่านจับใจความนั้น สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537, น. 149) กล่าวว่า การนำนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการสอนอ่านว่า นิทานเป็นสื่อที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีของแต่ละท้องถิ่น เป็นเรื่องเล่าสืบทอดกันมา นักเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นนั้นจึงมักได้ยินและได้ฟังมาก่อน จึงเป็นเรื่องง่ายสำหรับนักเรียนเป็นสื่อเร้าความสนใจนำมาใช้พัฒนาการอ่าน และยังสามารถพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมได้เป็น

อย่างดี ดังนั้นการนำนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นของผู้เรียนเองมาใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สามารถสร้างความสนใจ และช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความให้กับผู้เรียนได้

จังหวัดตรัง เป็นจังหวัดที่เก่าแก่ ที่มีวัฒนธรรมประเพณีโบราณหลายอย่าง มีการรักษาของดีประจำท้องถิ่น เป็นศิลปวิทยาการพื้นบ้าน ซึ่งเป็นที่ภาคภูมิใจของคนตรัง นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เป็นนิทานทางภูมิปัญญาความรู้ ความคิด การจินตนาการ เป็นเรื่องราวที่มีตัวละครแสดงพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดที่เป็นวัฒนธรรมของคนในจังหวัดตรัง มีคุณค่าในการปลูกฝังค่านิยม ความคิด ความเชื่อ คติสอนใจของคนในสังคมในจังหวัดตรัง ที่มีการสืบสานต่อกันมานิทานพื้นบ้านเป็นสื่อที่มีประโยชน์ และหาได้ง่ายในแต่ละท้องถิ่น นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เป็นนิทานพื้นบ้านสะท้อนถึงการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นของผู้เรียน มีประโยชน์ เป็นภูมิปัญญาที่สะสมกันมานาน เป็นเรื่องราวที่สนุกสนาน ตื่นเต้น จึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาสร้างแรงจูงใจ ในการอ่าน

งานวิจัยที่สนับสนุนการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ ได้แก่ งานวิจัยของ ปาริชาติ แผลงบุตตา (2553, น. 85) ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้ชุดการสอนนิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลดงเมืองน้อย โดยนำชุดการสอนนิทานพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ เป็นสื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ผลปรากฏว่านักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงให้เห็นว่า นิทานพื้นบ้านสามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง มาใช้ในการสอนอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดย ใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3. สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐาน ดังนี้

นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน ทำให้มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 164 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดธรรมาราม จังหวัดตรัง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 21 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านจับใจความ และความพึงพอใจต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

4.3 เนื้อหา วิธีสอนอ่านแบบ DRTA และนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 23 เรื่อง ได้มาจากการสำรวจในจังหวัดตรัง

4.4 ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาทำการทดลอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาสอน 32 ชั่วโมง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ใช้นิยามศัพท์ในขอบเขต และความหมาย ดังนี้

5.1 การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

5.2 ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง คะแนนในการอ่านจับใจความของนักเรียนซึ่งเป็นคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้าง

ขึ้น ตามแนวคิดของบลูม มีพฤติกรรมการวัด ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

5.3 วิธีสอนอ่านแบบ DRTA หมายถึง วิธีสอนที่นักเรียนต้องใช้ประสบการณ์เดิม เข้ามาเชื่อมโยงด้วยการตั้งสมมติฐาน โดยการคาดเดาเนื้อหาจากชื่อเรื่อง จากนั้นจึงอ่านเนื้อหา เพื่อหาข้อมูลและตรวจสอบการคาดเดา ว่าถูกต้องหรือไม่ ซึ่งมีขั้นตอนการสอน คือ 1) ชั้นแนะนำ (Direct) 2) ชั้นอ่าน (Read) 3) ชั้นสอน (Teach) 4) ชั้นกิจกรรม (Activity)

5.4 นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง หมายถึง เรื่องราว เหตุการณ์ความเป็นมา ของสิ่งที่อยู่ในจังหวัดตรัง ที่เกิดขึ้นและที่แต่งขึ้นซึ่งได้เล่าสืบทอดต่อกันมา ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกมาเป็นสื่อในการอ่านจับใจความครั้งนี้ จำนวน 23 เรื่อง และเรียบเรียงให้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

5.5 ความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดธรรมาราม จังหวัดตรัง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 21 คน หลังจากเรียนโดยวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

6.1 วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการความสามารถในการอ่านจับใจความ

6.2 ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยได้แนวทางพัฒนาการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยง-สัมพันธ์ จังหวัดตรัง ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเรียบเรียง โดยได้นำมาเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความ
 - 1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 1.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 1.3 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ
2. วิธีสอนอ่านแบบ DRTA
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนอ่านแบบ DRTA
 - 2.2 ประโยชน์ของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA
 - 2.3 ขั้นตอนของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA
3. นิทานพื้นบ้าน
 - 3.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน
 - 3.2 ประเภทของนิทานพื้นบ้าน
 - 3.3 คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน
 - 3.4 การใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่าน
4. ความพึงพอใจ
 - 4.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 4.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ
 - 4.3 เครื่องมือที่ใช้วัดความพึงพอใจ
 - 4.4 วิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ ความสามารถในการอ่านจับใจความใน หัวข้อของ ความหมาย ความสำคัญ และขั้นตอนของการอ่านจับใจความ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นทักษะสำคัญของการอ่าน เพราะถือว่าการอ่านที่จำเป็น สำหรับการดำเนินชีวิตประจำวัน ผู้อ่านควรมีความเข้าใจ และรู้จักจับใจความของสิ่งที่อ่าน เพื่อไปใช้ ประโยชน์ต่อไป มีผู้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้หลายท่าน ดังนี้

ประไพจิตร ชุมแวงวาปี (2554, น. 95) ได้กล่าวถึง การอ่านจับใจความว่า เป็นส่วน สำคัญที่สุดของการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อความที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ต่อเพราะผู้อ่านจะต้องอ่านละเอียด ใช้สมาธิ และมีวิจารณ์ญาณในการทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน จับประเด็นของบทที่อ่านได้ เข้าใจว่า สารสำคัญของบทที่อ่านคืออะไร แยกแยะความคิด และความเห็นของผู้เขียนได้อธิบายทฤษฎีที่ ผู้เขียนนำมาใช้ และสามารถวิจารณ์บทที่อ่านนั้นได้ บางครั้งการอ่านขั้นตอนนี้อาจจะต้องอ่านหลาย เทียบ ผู้อ่านอาจทำเครื่องหมายกำกับข้อความที่เห็นว่าสำคัญ และเหมาะสมนำไปอ้างอิงต่อไว้ การ อ่านเก็บสาระสำคัญต้องอาศัยกระบวนการอ่านเพื่อจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น. 5-21) กล่าวถึง การจับใจความว่า มีค่าสำคัญที่ เกี่ยวข้องอยู่ 2 คำ คือ คำว่า กระบวนการ กับจับใจความ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ 2542 ได้ให้นิยามของ กระบวนการ ไว้ว่าหมายถึง “ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงอย่าง มีระเบียบไปสู่ผลอีกอย่างหนึ่ง” ส่วนคำว่า จับใจความ หมายถึง “เข้าใจความหมาย” เมื่อนำทั้งสอง คำมารวมกันจะหมายถึง “ปรากฏการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เข้าใจความหมาย”

สุปราณี พัดทอง (2545, น. 65) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่าน จับใจความ เป็นการค้นหาความคิดสำคัญอันเป็นแก่นสาร หรือหัวใจของเรื่องที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ ผู้อ่านได้ทราบ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็น หรืออย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, น. 92) กล่าวถึง การอ่านจับใจความว่า เป็นทักษะ เบื้องต้นที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเอง เพื่อให้สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้และควรทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านทั้งหมดได้อย่างชัดเจน เพื่อจะได้รู้ว่าใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร

แวมมยุรา เหมือนนิล (2553, น. 12) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือการอ่านที่มุ่ง ค้นหาสาระของเรื่องหรือหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นใจความ และ ส่วนที่ขยายใจความ หรือส่วนประกอบ

จากความหมายการอ่านจับใจความข้างต้น กล่าวโดยสรุปการอ่านจับใจความ เป็นทักษะเบื้องต้นที่ผู้อ่านต้องฝึกตนเอง ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างละเอียด ใช้สมาธิในการจับประเด็น

สำคัญของเรื่องที่อ่าน ต้องอ่านหลายเที่ยว เพราะเป็นกระบวนการอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อเข้าใจความหมาย ค้นหาข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน จะได้ว่าใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านคืออะไร

1.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ มีความสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เพราะเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาชีวิตก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ดังมีผู้ให้ความสำคัญของการทำงานจับใจความไว้ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552, น. 137) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า ในยุคข้อมูลข่าวสาร การอ่านจับใจความได้เพิ่มบทบาทความสำคัญมากขึ้นสำหรับนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อระดับสูง นักเรียนต้องใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการหาความรู้ แต่การที่จะให้เกิดผลดีได้ต้องอาศัยการฝึกฝนให้มีความสามารถค้นหาคำสำคัญและประโยคสำคัญจากสารที่อ่าน อีกทั้งยังสามารถบอกใจความสำคัญ และแนวคิดได้ถูกต้อง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2552, น. 43) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านจับใจความ ว่าการอ่านจับใจความเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพราะจะทำให้ผู้อ่านรอบรู้ รู้ลึกและรู้ทันเหตุการณ์ ยังช่วยให้เข้าใจความที่อ่านได้ดี ช่วยให้มินิสัยที่ดีในการอ่าน ช่วยให้มีการวิจรฉนญาณในการอ่าน และให้มีความรักความสนใจในการอ่านอย่างกว้างขวาง และสม่ำเสมอทั้งยังเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาต่างๆ

ดวงใจ ไทยอุบล (2543, น. 12) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพราะจะทำให้ผู้อ่านรอบรู้ รู้ลึกและรู้ทันเหตุการณ์ ทั้งยังเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุปการอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันมาก เพราะการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนวิชาต่างๆ ตลอดทั้งการศึกษาหาความรู้ สำหรับนักเรียนที่กำลังศึกษา และคนทั่วไปทำให้มีความรอบรู้ และทันต่อเหตุการณ์

1.3 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ ต้องทำตามขั้นตอนการอ่าน เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านทั้งหมด และสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งมีผู้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546, น. 189) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการอ่านจับใจความ ไว้ดังนี้

1. อ่านผ่านๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้เข้าใจไม่ติดต่อกัน

3. อ่านซ้ำที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง
4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2547, น. 4) กล่าวว่า ขั้นตอนการอ่านจับใจความควรปฏิบัติ

ดังนี้

1. อ่านเรื่องทั้งหมดให้จบอย่างคร่าวๆ ถ้าหากเรื่องมีหลายย่อหน้าก็ต้องอ่านทั้งเรื่อง
2. หาใจความสำคัญของเรื่อง โดยอ่านเรื่องทั้งหมดอีกครั้ง เพื่อให้เข้าใจเรื่องโดยปกติในหนึ่งย่อหน้าจะประกอบด้วยความ 2 ส่วน คือ ความสำคัญ กับความรอง ใจความสำคัญได้แก่ความคิดที่สำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบส่วนความรองนั้นเป็นเนื้อเรื่องอื่นๆ ที่สนับสนุนใจความสำคัญ

วิเศษ ชาญประโดน (2549, น. 34) กล่าวว่า การอ่านจับใจความมีขั้นตอน ดังนี้

1. อ่านผ่านๆ โดยตลอดพร้อมกับพิจารณาชื่อเรื่องประกอบไปด้วยเนื่องจากชื่อเรื่องมักมีส่วนช่วยบอกขอบเขตหรือประเด็นหลักของเรื่องได้
2. อ่านเก็บรายละเอียดพิจารณาจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า
3. เมื่อได้ใจความสำคัญแล้วแยกแยะข้อความ หรือส่วนเสริมของใจความสำคัญ
4. เมื่ออ่านจบแล้วสามารถบอกจุดประสงค์หลัก จุดประสงค์รองของผู้เขียนรวมทั้งสาระสำคัญ และแหล่งที่มาของเรื่องได้

5. จัดบันทึกแล้วนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

แววมยุรา เหมือนนิล (2553, น. 25) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น มีลำดับในการอ่าน ดังนี้

1. เริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าให้ได้เสียก่อน ถ้ามีหลายย่อหน้าแสดงว่ามีใจความสำคัญหลายประเด็น

2. เมื่อนำเสนอประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามารวมกัน จะทำให้สามารถจับแก่นเรื่อง หรือแนวคิดของเรื่องได้ง่ายขึ้น

3. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หมายถึงข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในแต่ละย่อหน้าไว้ทั้งหมด ส่วนมากมักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง เช่น ในประโยคตอนต้นย่อหน้า ประโยคตอนท้ายย่อหน้า ประโยคตอนกลางย่อหน้า หรือไม่ปรากฏอยู่ในประโยคใดอย่างชัดเจน อาจอยู่ในหลายประโยคหรือรวมๆ อยู่ในย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความมีขั้นตอน คือเริ่มด้วยการอ่านอย่างคร่าว ๆ อ่านเพื่อให้อ่านรู้จุดสำคัญของเรื่อง แล้วจึงอ่านอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งค้นหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า เพื่อให้อ่านแล้วสามารถค้นหาสาระสำคัญของเรื่องได้ อ่านแล้วต้องจับใจความ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ว่าอ่านเรื่องอะไร แล้วจึงเรียบเรียงใจความสำคัญด้วยตนเอง

แสดงให้เห็นว่าการอ่านจับใจความมีความสำคัญสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการหาความรู้ได้ และเป็นทักษะที่สำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และมีความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรังมาเป็นสื่อให้นักเรียนอ่านจับใจความ

2. วิธีสอนอ่านแบบ DRTA

วิธีสอนอ่านแบบ DRTA คำว่า DRTA มีวิธีการเขียน 2 แบบ คือ DRTA และเขียนแบบ DR-TA แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดแนวทางการเขียนตามแบบของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ คือ เขียนแบบ DRTA

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนอ่านแบบ DRTA

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนอ่านแบบ DRTA มีความสำคัญเกี่ยวกับการที่ครูจะนำไปวางแผนการจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับธรรมชาติการอ่านของนักเรียนต่อไป

ดังที่ ชทอฟเฟอร์ (Stauffer, 1969 อ้างถึงใน จารุวรรณ คำบุญเรือง, 2555, น. 23) มีแนวคิดว่าการอ่าน คือกระบวนการคิดที่ต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเข้ามาเชื่อมโยงกับความคิดของผู้เรียนการเชื่อมโยงนี้เริ่มด้วยการตั้งสมมติฐาน โดยใช้ความคิดของผู้อ่านเอง คาดเดาเนื้อหา จากนั้นจึงอ่านเพื่อหาข้อมูลและตรวจสอบการคาดเดา กระบวนการเชื่อมโยงระหว่างความคิดของผู้อ่าน กับความคิดของผู้เขียนนี้จะสิ้นสุดลงด้วยการสรุปว่าผู้อ่านคาดเดาถูกหรือไม่

แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีสอนอ่านแบบ DRTA เป็นการเรียนภาษาที่เป็นพื้นฐานมาจากแนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (Language experience approach) ดังนี้

1. เด็กคิดได้ จากประสบการณ์เพียงเล็กน้อยที่เด็กได้รับ และด้วยความสามารถทางภาษาที่ติดตัวมา เด็กสามารถแสดงความคิดเห็น หรือคาดเดาไปถึงสถานการณ์อื่นๆ ได้โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอด
2. เด็กทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีจุดหมาย เด็กสามารถคาดเดา วางแผนร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ และจดจำได้
3. เด็กตรวจสอบได้ เด็กสามารถเรียนรู้จากสถานการณ์ จดรายละเอียดสร้างความสัมพันธ์ถามคำถาม ประมวลผลความคิด และสร้างแนวความคิดใหม่
4. เด็กใช้ประสบการณ์และความรู้ได้ เด็กระลึกถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องสาระที่เรียนไปแล้ว รู้จักแยกแยะ และสร้างความสัมพันธ์
5. เด็กกล้ารับรองข้อเท็จจริงและอนุมานความได้ เด็กสามารถพิจารณาสถานการณ์ความรู้สึกต่างๆ ที่เกิดพร้อมกันได้

6. เด็กตัดสินใจได้ เด็กสามารถแยกแยะเรื่องถูก ผิด ความยุติธรรม อยุติธรรม ใช่มิใช่ สำเร็จ ไม่สำเร็จ

7. เด็กเกิดอารมณ์ร่วมได้ ถ้าเด็กรู้สึกมีส่วนร่วมในสถานการณ์หนึ่งเด็กสามารถเกิดอารมณ์ตามสถานการณ์นั้นได้

8. เด็กมีความสนใจ เด็กจะพูดตรงๆ ว่าชอบหรือไม่ชอบ ต้องการหรือไม่ต้องการ

9. เด็กเรียนรู้ได้ ไม่มีความแตกต่างในการเรียนรู้ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ นอกจากการอ้างถึงแรงจูงใจและประสบการณ์

10. เด็กสามารถประยุกต์ได้ มีงานวิจัยแสดงว่าเมื่อเด็กสามารถเล่นสื่อ อย่างหนึ่งได้เขาก็สามารถประยุกต์วิธีการเล่นเข้ากับสื่ออย่างอื่นได้

11. เด็กเข้าใจได้ ความเข้าใจของเด็กขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่มาจากความต้องการจากประสบการณ์เดิม จากความรู้สึกมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ของการทำกิจกรรม เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ การประเมินผลการกระทำ

แนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนอ่านแบบ DRTA เกี่ยวกับการเรียนภาษาที่เป็นพื้นฐานมาจากทฤษฎีการสอนแบบเน้นประสบการณ์ คือ เด็กคิดได้ ทำได้ เด็กเรียนรู้จากสถานการณ์ แล้วพิจารณาเหตุการณ์ ตัดสินใจแยกแยะเหตุผล เด็กสนใจเกิดอารมณ์ร่วม เรียนรู้ได้และเด็กสามารถประยุกต์ได้

2.2 ประโยชน์ของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA

ประโยชน์ของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ใช้ในการพัฒนาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนเป็นกิจกรรมที่พัฒนาควบคู่กับความคิด ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึง ประโยชน์ของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น. 5-29) กล่าวถึง ประโยชน์ของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ไว้ว่ากิจกรรมการอ่าน มีผู้นำเสนอกิจกรรมนี้ คือ ชทอฟเฟอร์ (Stauffer, 1980, pp. 184-196) กล่าวถึง ประโยชน์ของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA เพื่อใช้พัฒนาการจับใจความควบคู่กับกระบวนการคิดใช้กับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาโดยมีประโยชน์ ดังนี้

1. ปรับปรุงการอ่านจับใจความของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

2. เป็นการวางพื้นฐานในการสร้างสมมติฐาน โดยใช้วิธีการฝึกคิดคาดคะเนจากเรื่องราวในบทเรียนที่อ่าน

3. เป็นการฝึกให้รู้จักรวบรวมข้อมูลโดยใช้การจับใจความในบทเรียน แล้วนำข้อมูลมาทดสอบกับการคาดคะเนหรือสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าถูกต้องหรือไม่

4. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียน ผู้เรียนจะจับใจความโดยใช้วิธีการอ่าน และมีการตั้งสมมติฐานด้วยการเขียนบันทึกไว้ ส่วนการรวบรวมใจความจากบทเรียนใช้วิธีการจดบันทึกเพื่อนำมาใช้ทดสอบสมมติฐาน

สรุปได้ว่าประโยชน์ของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA คือ สามารถปรับปรุงการอ่านจับใจความของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น เป็นการวางพื้นฐานในการสร้างสมมติฐานโดยการคาดเดา ฝึกการรวบรวมข้อมูลโดยการอ่านจากบทเรียนโดยวิธีการจดบันทึกและนำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.3 ขั้นตอนของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA

วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความ การที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดีเร็วและถูกต้องนั้น จะต้องมีวิธีสอนอ่านที่เป็นขั้นตอนดังที่

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น. 5-29) กล่าวถึง ขั้นตอนของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ของชทอพอเฟอร์ ว่ามีวิธีดำเนินงานตรงตามชื่อที่เสนอไว้ตามด้วยย่อ DRTA เรียงลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 แนะนำ (Direct) ในขั้นนี้เป็นการแนะนำชื่อเรื่องที่จะให้ผู้เรียนอ่าน ด้วยการติดบัตรชื่อเรื่องลงบนกระดานดำ ต่อจากนั้นให้ช่วยกันคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง แล้วบันทึกเหตุการณ์ที่คาดคะเนไว้ ตามเวลาที่กำหนด เช่น อาจใช้เวลา 2-3 นาที

ขั้นที่ 2 อ่าน (Read) แจกบทเรียนที่จะให้อ่านแก่ผู้อ่านทุกคน แล้วใช้วิธีอ่านสำรวจเพื่อตรวจดูเฉพาะหัวข้อ และคำสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง ต่อจากนั้นให้ปิดเอกสารที่เป็นบทเรียน แล้วให้คาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง บันทึกเหตุการณ์ที่คาดเดาแล้วนำไปเปรียบเทียบกับการคาดเดาที่ได้ตั้งไว้ในขั้นที่ 1 ให้ตัดข้อที่คิดว่าไม่ถูกต้องออกไป เหลือไว้แต่ข้อที่เป็นไปได้ การอ่านหัวข้อเรื่องและคำสำคัญจะช่วยให้เดาเรื่องได้ใกล้เคียงกว่าเดิม

ขั้นที่ 3 สอน (Teach) ในขั้นนี้แนะนำคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย รวมถึงวลีและประโยคสำคัญที่ผู้เรียนต้องเข้าใจความหมายให้ถูกต้อง ต่อจากนั้นจึงให้คาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งจดบันทึกการคาดเดาครั้งที่ 3 เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับครั้งที่ 1 และ 2 เลือกเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงและน่าจะเกิดขึ้นมากที่สุดไว้ ส่วนคำทำนายที่คิดว่าใกล้เคียงให้รวมกันไว้

ขั้นที่ 4 กิจกรรม (Activity) ในขั้นนี้เป็นการทำกิจกรรมการอ่านด้วยการให้ผู้เรียนอ่านบทเรียนอย่างละเอียดพร้อมทั้งบันทึกประเด็นสำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับการคาดเดาที่ตั้งไว้ก่อนอ่านมีเหตุการณ์ใดที่ใกล้เคียงหรือตรงกับข้อมูลที่รับจากการอ่านก็ถือว่าเป็นจริงส่วนการคาดเดาที่ไม่ถูกต้องก็ให้ตัดออก อภิปรายร่วมกัน เหตุใดจึงคาดเดาไม่ถูกต้อง มีสาเหตุมาจากเรื่องใด เพื่อในครั้งต่อไปจะได้ไม่ผิดพลาดอีก นอกจากนั้นต้องชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจ การคาดเดาหรือทำนาย

เหตุการณ์ล่วงหน้า คือ การตั้งสมมติฐานนั่นเอง ในขั้นนี้จะรวมไปถึงการประเมินการบันทึกประเด็นสำคัญ ให้ผู้เรียนช่วยกันนำเสนอโดยเขียนไว้บนกระดานดำที่ละประเด็น ประเด็นใดที่ไม่ปรากฏในการจัดบันทึกให้เพิ่มเติม เน้นความถูกต้องในการเขียนคำและประโยคควบคู่กับความถูกต้องของประเด็นสำคัญ

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมการอ่านและการคิดในทางตรงหรือเรียกย่อๆ ว่า DRTA ซึ่งพัฒนาโดยชอททเฟอร์ เป็นกิจกรรมการอ่านจับใจความที่เน้นทักษะการอ่าน ควบคู่กับการคิดมี 4 ขั้น คือ ขั้นแนะนำบทเรียน ขั้นอ่านเพื่อสำรวจคำและหัวข้อสำคัญ ขั้นสอนคำศัพท์ให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย และขั้นทำกิจกรรมการอ่าน การดำเนินงานตามขั้นตอนทั้งสี่ขั้น นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นหาประเด็นสำคัญของบทเรียนแล้ว ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกการตั้งสมมติฐานที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุผลด้วย แสดงให้เห็นว่าวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ทำให้นักเรียนคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า ต้องใช้ควบคู่กับการอ่านจับใจความ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำวิธีสอนอ่านดังกล่าวไปใช้ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความยิ่งขึ้น

3. นิทานพื้นบ้าน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอเนื้อหาของ นิทานพื้นบ้านเกี่ยวกับ ความหมาย ประเภท คุณค่า และการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่าน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องราวที่ชาวบ้านเล่าสืบต่อกันมาจนถึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้เข้าใจถึงวิถีชีวิต และสภาพของสังคมในท้องถิ่นต่างๆ ได้ มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

โชติ ศรีสุวรรณ (2546, น. 10) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านเป็นคติชนนิยม หมายถึง เรื่องเล่าที่สืบทอดต่อกันมากลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง เป็นเรื่องเล่าสืบทอดจากปากต่อปากด้วยความทรงจำ จึงไม่ทราบชื่อผู้แต่ง

ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2543, น. 6) ได้อธิบายถึงความหมายของนิทานพื้นบ้านว่า หมายถึง เรื่องที่เล่าสืบทอดต่อกันมาจนถึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง เรียกว่านิทานพื้นบ้านบ้าง นิทานพื้นเมืองบ้าง และนิทานชาวบ้านบ้าง

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (2545, น. 185) ได้สรุปความหมายของนิทานพื้นบ้านไว้ดังนี้ คือ เรื่องเล่าทุกชนิดทั้งที่เป็นมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษรซึ่งเป็นเรื่องเล่าสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน มีลักษณะที่สำคัญคือเป็นเรื่องราวที่เล่าด้วยถ้อยคำธรรมดา เป็นร้อยแก้ว เล่ากันด้วยปากต่อมาภายหลังเมื่อมีการเขียนเจริญขึ้นก็อาจมีการเขียนขึ้นตามเค้าเดิมที่เคยเล่า และไม่ปรากฏว่าใครเป็นผู้แต่ง อ่างแต่เป็นของเก่า ซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญในอดีต

ราชบัณฑิตยสถาน (2547, น. 7) ได้ให้ความหมายของนิทานพื้นบ้านไว้ดังนี้ คือ เรื่องเล่าที่สืบทอดกันมาจากรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยที่ไม่ทราบว่ามีใครเป็นผู้แต่ง มีการเล่าสู่กันฟังจาก ปู่ย่าตายายของเรารวมทั้งตัวเราเองไปจนถึงลูกหลานเหลนโหลนของเราเป็นทอดๆ กันไปรุ่นแล้วรุ่นเล่า บางครั้งก็เป็นการแพร่กระจายจากท้องถิ่นหนึ่งไปสู่อีกท้องถิ่นหนึ่ง แต่อาจมีหลายสำนวนแล้วแต่ความทรงจำ ความเชื่อ อารมณ์ของผู้เล่า และวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น

ศิริพร ณ ถลาง (2548, น. 32) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องเล่าต่างๆ ในทาง คติชนวิทยา หากเจาะจงถึงประเภทของนิทานพื้นบ้าน ก็ใช้เฉพาะลงไปว่านิทานมหัศจรรย์ นิทานจักรๆ วงศ์ๆ นิทานประจำถิ่น

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องราวที่ชาวบ้านเล่าสืบทอดกันมาเล่าด้วยถ้อยคำธรรมดา เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เป็นการถ่ายทอดชีวิตความเป็นอยู่ให้คนรุ่นหลัง เป็นสิ่งที่สะท้อนความรู้ ความคิด เนื้อหาของนิทานที่เล่าเป็นเรื่องราวที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความดีงาม และเรื่องของการยกย่องเชิดชู ปลูกจิตสำนึกของคนให้ประพฤติอยู่ในความดี และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ ควรสืบไว้ต่อไป

3.2 ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดๆ กันมา มีการจำแนกออกเป็นประเภทต่างๆ หลายประเภท ซึ่งมีผู้แบ่งประเภทนิทานพื้นบ้าน ไว้ดังนี้

ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2543, น. 8-25) ได้แบ่งประเภทของนิทานพื้นบ้าน ออกเป็น 11 ประเภทดังนี้

1. นิทานมหัศจรรย์ นิทานมหัศจรรย์ หมายถึง นิทานพื้นบ้านที่แต่เดิมเรียกกันว่า เทพนิยาย นิทานประเภทนี้ทุกเรื่องมีเรื่องราวของอิทธิปาฏิหาริย์และความมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ จนถือได้ว่าเป็นลักษณะสำคัญของนิทาน ดังเช่นตัวอย่างนิทานพื้นบ้านของยุโรป เรื่องสโนไวท์ ซินเดอเรลลา เจ้าชายกบ เจ้าหญิงนิทรา เป็นต้น

2. นิทานชีวิต นิทานชีวิตมีลักษณะคล้ายคลึงกับนิทานมหัศจรรย์ที่เนื้อเรื่องค่อนข้างยาวหลายตอนต่างกันคือนิทานชีวิตดำเนินเรื่องอยู่ในโลกแห่งความจริงบ่งถึงสถานที่ และตัวละครชัดเจน อาจมีเรื่องของอิทธิปาฏิหาริย์หรือความมหัศจรรย์แต่มีลักษณะที่ผู้อ่านผู้ฟัง เชื่อว่าเป็นสิ่งที่เป็นไปได้มากกว่านิทานมหัศจรรย์ เช่น นิทานชีวิตของไทย เรื่องไกรทอง ขุนช้างขุนแผน พระลอ

3. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่มีขนาดค่อนข้างยาวหลายตอน อาจอยู่ในโลกแห่งจินตนาการหรือโลกที่ดูเหมือนจะเป็นจริง นิทานวีรบุรุษเป็นนิทานชุดเล่าถึงการผจญภัยของวีรบุรุษคนเดียวกันหลายครั้งหลายหนและมักเล่าถึงการผจญภัยของวีรบุรุษที่มีความสามารถเหนือมนุษย์

4. นิทานประจำถิ่น เป็นนิทานที่มีขนาดของเรื่องไม่แน่นอนบางเรื่องก็สั้น บางเรื่องก็ยาว มักเป็นเรื่องแปลกพิสดารซึ่งเชื่อว่าเคยเกิดขึ้นจริง ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ตัวละครและสถานที่

บ่งไว้ชัดเจนอาจเป็นเรื่องของบุคคลในประวัติศาสตร์หรือคนสำคัญของเมือง นิทานประจำถิ่นจะอธิบายถึงความเป็นมาของสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่นอาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือก่อสร้างขึ้นมา ตัวละครและสถานที่บ่งไว้ชัดเจน ตัวละครอาจเป็นมนุษย์ เทวดา สัตว์หรือผีบางนางไม้ นิทานประจำถิ่นของไทย เช่น เรื่องพระร่วง ท้าวประจิดกับนางอรพิม เป็นต้น

5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องที่อธิบายถึงกำเนิดหรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติอาจอธิบายถึงกำเนิดของสัตว์บางชนิด สาเหตุที่สัตว์บางชนิดมีรูปร่าง ลักษณะต่างๆ กำเนิดของต้นไม้หรือดอกไม้บางชนิด ความเป็นมาของดวงดาวบางดวง หรือบางกลุ่ม นิทานประเภทนี้มักจะสั้นและเล่าอย่างตรงไปตรงมาเพื่อตอบคำถามว่าทำไม สิ่งนั้นจึงเป็นอย่างนี้ เช่น อธิบายว่าเหตุใดจระเข้จึงไม่มีลิ้น เหตุใดนกบางชนิดจึงพูดได้ เป็นต้น

6. ตำนานปรัมปรา ตำนานปรัมปราหรือบางที่เรียกว่า เทวปกรณัมหรือเทพปกรณัม เป็นเรื่องอธิบายถึงกำเนิดของจักรวาล โครงสร้างและระบบของจักรวาล มนุษย์ สัตว์ ปราภฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ลม ฝน กลางวันกลางคืน พายุร้อน พายุฝน ความเป็นมาของชนชั้นผู้นำ ลำดับชั้นและบทบาทหน้าที่ ของมนุษย์ ตลอดจนประเพณี พิธีกรรม และการประพฤติปฏิบัติต่างๆ ว่าเกิดเมื่อไร เพราะเหตุใด

7. นิทานสัตว์ นิทานสัตว์เป็นเรื่องที่สัตว์เป็นตัวเอก นิทานสัตว์โดยทั่วไป มักแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ชนิดหนึ่งและความโง่เขลาของสัตว์อีกชนิดหนึ่ง สัตว์ที่เป็นตัวเอกมีลักษณะเป็นตัวโกงเพี้ยวกลั่นแกล้งเอาเปรียบคนหรือสัตว์อื่น ซึ่งบางทีก็ได้รับความเดือดร้อนตอบแทนบ้าง บางเรื่องมีหลายตอน ความน่าสนใจของเรื่องอยู่ที่ ความขบขันจากการหลอกลวง หรือการตกอยู่ในสถานการณ์ลำบากที่ไม่น่าเป็นไปได้ของสัตว์อื่นเนื่องมาจากความโง่ของมันนิทานที่ตัวละครเอกเป็นสัตว์ถ้าเล่าโดยเจตนาจะสอนจริยธรรมหรือคติธรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจัดว่าเป็นนิทานคติ นิทานคติที่มีผู้รวบรวมไว้และเป็นที่ยุติกันดีได้แก่ นิทานอีสป

8. นิทานมุขตลก นิทานที่ เรียกว่ามุขตลกมักมีขนาดสั้น โครงเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ความไม่น่าเป็นไปได้ต่างๆ แนวคิดของเรื่องที่เป็นมุขตลกมี 16 ประการ คือ ความฉลาด ความโง่ การชนะการแข่งขันด้วยกลลวง การล่อลวง กลลวงที่ทารุณ กลลวงโดยวิธีแข่งขัน การปลอมแปลง การกล่าวหาที่ผิด ภรรยาที่เลว ความเกียจคร้าน คนหูหนวก นักบวช และการไม่

9. นิทานศาสนา นิทานศาสนาเป็นเรื่องเกี่ยวกับศาสนา ตามทัศนะของผู้เล่า มักถือว่าเป็นเรื่องจริง

10. นิทานเรื่องผี นิทานเรื่องผีมีอยู่ในทุกสังคม ผีบางประเภทไม่ปรากฏชัดว่ามาจากไหน เกิดขึ้นได้อย่างไร

11. นิทานเข้าแบบ นิทานเข้าแบบ หมายถึง นิทานที่มีแบบแผนในการเล่าพิเศษ การเล่าเพื่อความสนุกสนานของผู้เล่าและผู้ฟังโดยแท้ บางเรื่องอาจใช้ในการเล่นเกมมีหลายแบบ เช่น นิทานลูกโซ่ นิทานลอกผู้ฟัง นิทานไม่จบเรื่อง และนิทานไม่รู้จบ

สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ (2542, น. 3793) มีความเห็นแตกต่างกันโดยได้แยก ประเภทเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ไว้ว่านิทานพื้นบ้านภาคใต้ มีเนื้อหาหลากหลาย ประเภท นิทานมุขตลก เป็นนิทานที่มุ่งให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟังโดยตรง ชาวภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นผู้มีอารมณืขัน การปฏิบัติในวิถีชีวิตประจำวัน หรือแม้แต่ในวัฒนธรรมบางอย่างจะแฝงลักษณะนี้ไว้ให้เห็นด้วยเสมอ นิทานเช่นนี้จึงเป็นที่นิยมของชาวภาคใต้มากเป็นพิเศษ และมักมีการจำและเล่าสืบ ต่อๆ กันมาแม้ปัจจุบันในภาคใต้นิทานมุขตลกจึงมีการแพร่กระจายสูงเมื่อเทียบกับนิทานประเภทอื่นๆ

1. นิทานอธิบาย เป็นนิทานที่มุ่งให้คำตอบเกี่ยวกับ ความเป็นมาของสิ่งและสภาพต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับมนุษย์ สัตว์ พืช และธรรมชาติอื่นๆ นิทานประเภทนี้มักเป็นนิทานเก่าแก่ที่เล่าสืบทอดกันมาช้านาน นักเล่านิทานคาดคิดถึงความเป็นมาของสิ่งและสภาพต่างๆ เอาอย่างง่ายๆ แล้วเล่าสู่กันฟังและมีการจดจำสืบทอดกันเรื่อยมา ในปัจจุบันแม้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของสิ่งและสภาพต่าง ๆ จะถูกต้องขึ้นแต่นิทานประเภทนี้ก็ยังคงเล่าสู่กันฟังอยู่เช่นนั้น เพราะก่อให้เกิดความสนใจและสนุกแก่ผู้ฟังได้

2. นิทานภูมินามหรือนิทานเกี่ยวกับกำเนิดสถานที่ เป็นนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาของสถานที่ต่างๆ ในท้องถิ่นภาคใต้ ความจริงแล้วนิทานประเภทนี้ พอจะจัดเข้าในประเภทนิทานอธิบายได้อย่างหนึ่ง แต่นิทานประเภทนี้มีเนื้อหาเฉพาะความเป็นมาของสถานที่ต่างๆ ในท้องถิ่นโดยตรง และมีอยู่จำนวนมากในภาคใต้ ในที่นี้ขอจัดไว้เป็นอีกประเภทหนึ่งต่างหาก

3. นิทานเกี่ยวกับความเชื่อต่างๆ ในภาคใต้มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อในอำนาจเร้นลับต่างๆ เช่น ผีสงนางไม้ เทวดา เจ้าที่เจ้าทาง ฯลฯ ซึ่งมีผลต่อความเป็นไปของชีวิตมนุษย์ทั้งในทางให้โทษ และคุณรวมไปถึงความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาภ หรือการได้ทรัพย์สินสมบัติจากการดลบันดาลของอำนาจเร้นลับเหล่านั้นด้วย

4. นิทานคติ เป็นนิทานที่มีเนื้อหาในทางสั่งสอนอบรม หรือให้คติในการดำเนินชีวิตแก่ผู้ฟังตามค่านิยมของสังคมภาคใต้ นิทานพื้นบ้านเช่นนี้ในภาคใต้ปรากฏอยู่มาก ตัวละครในเรื่องมีทั้งสัตว์ มนุษย์ และอมมนุษย์ หรือบางทีก็ผสมผสานกันในเรื่องเดียวกัน ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องสั้นๆ มุ่งให้แนวคิดเกี่ยวกับคติหรือคุณธรรม ที่เด่นชัดเพียงอย่างเดียวในเรื่องหนึ่งๆ เช่น เรื่องนินทากาเล ตัวอุบาทว์ ฐานะไม่ใช่ กระจุกไก่ การละอายความชั่ว ชายหัวต้อ นายอำเภอฉลาด ฤาษีสาบาน ยายเจ้าปัญญา พรกปากทอง นายเพชรนายทอง

จากการแบ่งประเภทนิทานพื้นบ้าน พอสรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้านสามารถแบ่งได้หลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายของลักษณะการแบ่งของผู้รวบรวมนิทาน ซึ่งนิทานพื้นบ้านแต่ละประเภท จะมีลักษณะสำคัญแตกต่างกันออกไป

3.3 คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้านเป็นนิทานที่เก่าแก่ ที่เล่าสืบทอดกันมาช้านาน นิทานพื้นบ้านมีคุณค่าทางวัฒนธรรม และนิทานพื้นบ้านสามารถนำไปเป็นสื่อการเรียนการสอนให้แก่เด็กเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้านไว้หลากหลาย เช่น

วิเชียร เกษประทุม (2553, น. 9) ได้กล่าวถึง คุณค่าของนิทานพื้นบ้านไว้ ดังนี้

1. นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียดและช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย การเล่านิทานของไทย อาจจะเล่าสู่กันฟังในครอบครัว เช่น ปู่ย่าตายายหรือพ่อแม่ เล่าให้ลูกหลานฟังยามว่างหรือก่อนนอน หรือเล่าขณะที่ผู้คนได้มารวมกลุ่มกันประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเวลานานๆ เช่น ขณะทำงานร่วมกัน อาจเป็นการเกี่ยวข้าว ดำนา จัดดอกไม้ ฯลฯ บางครั้งก็เล่ากัน ขณะหยุดพักกินข้าว หรือหยุดพักผ่อนหลังจากที่ประกอบภารกิจร่วมกันในสังคมการเล่านิทานในโอกาสต่างๆ ที่กล่าวมานี้ ทำให้เกิดความเพลิดเพลินเป็นการผ่อนคลายความเครียดในการทำงานหรือหลังจากที่ได้ทำงานหนักมาระยะหนึ่ง ทำให้เวลาแห่งภาวะที่จำเจหรืออึดอัดใจล่องไปโดยไม่รู้สึกรู้สีกตัว การเล่านิทานมุขตลกในขณะที่ทำงาน หรือในวงสนทนาเป็นการช่วยเพิ่มบรรยากาศให้มีรสชาติ และสนุกสนานครึกครื้นยิ่งขึ้น

2. นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว เด็กบางคนอาจมองผู้ใหญ่ว่าเป็นบุคคลที่ขี้บ่นชอบดุด่าน่าเบื่อหน่าย น่าเกรงขามแต่ถ้าผู้ใหญ่มีเวลาเล่านิทานให้เด็กฟังบ้างนิทานที่สนุกๆ ก็จะช่วยทำให้เด็กอยากอยู่ใกล้ชิด ลดความเกรงกลัวหรือเบื่อหน่ายผู้ใหญ่ลง ผู้ใหญ่และเด็กก็จะมี ความใกล้ชิดสนิทสนมกันเป็นอย่างดี แม้ในกลุ่มผู้ใหญ่ที่กระทำกิจกรรมร่วมกัน การได้ฟังนิทาน นอกจากจะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างสนุกสนานไม่เบื่อหน่ายแล้วการฟังนิทานด้วยกันหัวเราะสนุกสนานร่วมกันก็มีส่วนช่วยให้เกิดความสนิทสนมกัน การจัดกิจกรรมสำหรับกลุ่มสัมพันธ์ในปัจจุบัน ในบางครั้งจะมีการแทรกการเล่านิทานเข้าไปด้วย

3. นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ โดยเหตุที่นิทานมีตัวละคร ซึ่งมีชีวิตจิตใจแบบมนุษย์เรา เด็กที่ได้ฟังนิทานจึงเท่ากับได้มีโอกาสเรียนรู้ลักษณะมนุษย์ การได้เรียนรู้เกี่ยวกับอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนการเอาชนะอุปสรรคของตัวละคร จะช่วยให้ได้เรียนรู้เรื่องของชีวิตมากขึ้น สามารถจะอดทนและพยายามหาทางเอาชนะ เมื่อต้องเผชิญอุปสรรคในชีวิตจริง

นอกจากนี้นิทานที่มีเรื่องของนางฟ้า แม่มด อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ สิ่งมหัศจรรย์ต่างๆ ยังมีคุณค่าในการเสริมสร้างจินตนาการของเด็ก กล่าวได้ว่านิทานช่วยให้เขารู้จักโลก รู้จักชีวิตอย่างที่เป็นจริง แล้วยังช่วยให้เขารู้จักใช้จินตนาการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความคิดสร้างสรรค์

4. นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ นิทานไม่ได้ให้แต่ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้ฟังเท่านั้น มีนิทานเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะนิทานคติจะให้ข้อคิดในแง่ใดแง่หนึ่ง เป็นการช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่างๆ ที่สังคมพึงประสงค์แก่ผู้ฟัง เช่น ให้ข้อสัตย์ ให้เชื่อฟังผู้ใหญ่ ให้พูดจาไพเราะ อ่อนหวาน ให้ขยันเข้มแข็ง ให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น การสอนในนิทานนั้น ผู้เล่าจะแฝงข้อคิดไว้ในเรื่อง จึงทำให้คล้ายกับว่าผู้ฟังไม่ได้ถูกสอนโดยตรง นิทานไม่ใช่ให้ข้อคิดแต่เฉพาะเด็กเท่านั้น นิทานหลายเรื่องให้ข้อคิดแก่ผู้ใหญ่ในด้านความประพฤติดีประพฤติชอบ อยู่ในระเบียบอันดีงามของสังคม นิทานได้ชี้ให้เห็นลักษณะของบุคคลที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของสังคม นิทานจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม

5. นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลายๆ ด้าน เช่น ลักษณะของสังคมวิถีชีวิตของประชาชนในสังคม ตลอดจนประเพณี ค่านิยมและความเชื่อ เป็นต้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะปรากฏอยู่ในนิทานเสมอ ถ้าผู้ฟังหรือผู้อ่านนิทานได้รู้จักสังเกต วิเคราะห์นิทานต่างๆ เหล่านี้ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจสภาพวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ อย่างแท้จริง นิทานเปรียบเสมือนกระจกเงาบานใหญ่ที่ช่วยส่องให้เห็นตนเองว่าเป็นอย่างไร นิทานจึงเป็นสิ่งที่มีความค่าอย่างหนึ่ง

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2545, น. 71) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านมีความสัมพันธ์กับสังคม มีบทบาทและหน้าที่ในสังคม ดังนั้น จึงมีความสำคัญและคุณค่าต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง ดังนี้

1. ให้ความเพลิดเพลิน ช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย ในประเทศไทยมีการเล่านิทานในครอบครัวจากปู่ตายาย หรือพ่อแม่เล่าให้ลูกฟังก่อนนอนหรือยามว่าง หรือในเทศกาลงานบุญต่างๆ ทำให้นิทานมีบทบาทและคุณค่าด้านให้ความเพลิดเพลิน ทำให้เวลาแห่งความจำเจหรืออึดอัดใจล่องไปโดยไม่รู้ตัว

2. ช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัวผู้ใหญ่สำหรับเด็กอาจเป็นบุคคลที่น่าเกรงขาม น่าเบื่อหน่ายแต่ถ้าผู้ใหญ่มีนิทานมาเล่าให้เด็กฟัง เด็กก็อยากอยู่ใกล้ขิดนิทานทำให้เด็กกับผู้ใหญ่มีความใกล้ชิดสนิทสนมมากขึ้น บางครั้งในการเล่านิทานผู้ใหญ่ยังเล่าไม่จบแต่เด็กมีความรู้สึกอยากจะเล่าบ้าง หรือบางทีก็เล่าเรื่องฟังจะฟังจบให้ผู้ใหญ่ฟังก็มี ทำให้เด็กมีโอกาสฝึกทั้งด้านความจำและการแสดงออก การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในปัจจุบันบางครั้งจึงมีการแทรกการเล่านิทานเข้าไปด้วย

3. การให้การศึกษาและสร้างเสริมจินตนาการ ด้วยเหตุผลที่นิทานมีตัวละครซึ่งมีชีวิตจิตใจเหมือนมนุษย์เรา เด็กที่ได้ฟังนิทานจึงเท่ากับได้มีโอกาสเรียนรู้ลักษณะมนุษย์ การเรียนรู้อุปสรรคของตัวละคร ก็ช่วยให้ได้เรียนรู้เรื่องของชีวิตมากขึ้นสามารถจะอดทนและพยายามหาทางเอาชนะ เมื่อต้องเผชิญอุปสรรคในชีวิตจริง นอกจากนี้มีนิทานที่มีนางฟ้า แม่มด อิทธิปาฏิหาริย์ สิ่งมหัศจรรย์ต่างๆ ยังมีคุณค่าในการสร้างเสริมจินตนาการของเด็ก ช่วยให้เขารู้จักโลก รู้จักชีวิตอย่างแท้จริง ช่วยให้เขารู้จักใช้จินตนาการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความคิดสร้างสรรค์

4. ปลุกฝังจริยธรรมและรักษา บรรทัดฐานทางสังคม นิทานไม่ใช่ให้แต่ข้อคิดเฉพาะผู้ฟังที่เป็นเด็กเท่านั้น นิทานหลายเรื่องให้ข้อคิดแก่ผู้ใหญ่ในด้านความประพฤติดีชอบ อยู่ในระเบียบอันดีงามของสังคม นิทานชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะของบุคคลที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของสังคม

5. เป็นบ่อเกิดของวรรณคดีลายลักษณ์ วรรณคดีหลายเรื่องมีที่มาจากนิทานพื้นบ้าน เช่น เรื่องขุนช้างขุนแผน เรื่องอิเหนา ลิลิตพระลอ ไกรทอง จำปาสีตัน ผาแดงนางไอ่ นายตัน เป็นต้น อาจจะมีมาจากทั้งเรื่องหรือบางส่วน

6. เป็นแรงบันดาลใจในงานศิลปะ นิทานพื้นบ้านมีอิทธิพล ด้านนี้มากที่สุด คือ นิทานประเภทเทพปกรณัม เรื่องราวของเทพเจ้า สัตว์ประหลาดต่าง ๆ เช่น จิตรกรรมฝาผนังที่เป็นภาพจากวรรณกรรมนิทานที่เชียงใหม่ เช่น นิทานไทซิ่น วัดปทุมวนาราม มีเรื่อง ศรีธัญชัย วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม มีเรื่องยายกับตา เป็นต้น

7. เป็นที่มาของภาพิต ปริศนา และเพลงพื้นบ้าน เช่น ภาพิต เช่น กิ่งก่าได้ทอง ได้ที่ชี้แพะไล่ ผอเอกกระเชอกันร้ว ดอกพิกุลร้วง ปริศนา เช่น อะไรเอ่ย อยู่ใต้ต้นจันทน์เห็นโคชนกัน ชายคนนั้นชื่อว่าอะไร คำตอบ จันทโครพ เป็นต้น เพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงโต้ตอบของท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น เพลงแห่ เพลงทรงเครื่องของภาคกลาง เพลงขอของภาคเหนือ หมอลำของภาคอีสาน เพลงชาของปักข์ใต้ เหล่านี้มีที่มาจากนิทานทั้งสิ้น

อารี ถาวรเศรษฐ์ (2545, น. 36) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านมีคุณค่าดังนี้

1. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่มนุษย์ทุกยุคทุกสมัย
2. ให้แง่คิดในการดำรงชีวิต เช่น นิทานเกี่ยวกับศีลธรรม ใช้เป็นเครื่องมือให้การศึกษา
อบรมเด็ก

3. ให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนา สำนวนภาษา

4. เป็นบ่อเกิดศิลปะแขนงต่างๆ เป็นต้นว่าวรรณคดี ละคร จิตรกรรม

5. เป็นจุดสร้างความคิดสร้างสรรค์ในวงการธุรกิจโฆษณาและอื่น ๆ

บุปผา บุญทิพย์ (2547, น. 5) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านมีคุณค่าดังนี้

1. ให้ความบันเทิงแก่มนุษย์
2. เป็นเครื่องมือช่วยให้มนุษย์เข้าใจสภาพชีวิตโดยทั่วไปดียิ่งขึ้นเพราะเป็นที่ประมวลแห่งความรู้สึกนึกคิด ความกลัว ความเชื่อค่านิยม ระเบียบแบบแผนและอื่นๆ

3. เป็นเสมือนกรอบล้อมให้ชีวิตอยู่ในขอบเขตที่นิยมกันว่าดี และถูกต้องแม้กฎหมายบ้านเมืองก็ยังไม่บังคับจิตใจ หรือมีอิทธิพลเหนือจิตใจมนุษย์ได้ เพราะได้ยินได้ฟังได้รับการอบรมอยู่กับวิถีชีวิตแบบนั้นมาแต่เกิด

4. เป็นมรดกหรือสมบัติของชาติ ในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมประจำชาติ มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์แต่ละชาติแต่ละภาษา มีการจดจำ และถือปฏิบัติกันต่อมา

5. ทำให้รู้จักสภาพชีวิตในท้องถิ่น โดยพิจารณาตามหลักที่ว่าเป็นพื้นบ้านชีวิตของคนชาติหนึ่งๆ หรือกลุ่มชนนั้นๆ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจในมวลมนุษย

6. มีคุณค่าทั้งในทางศิลปะ และทางศาสตร์เป็นต้นเค้าของศิลปะชั้นสูงและช่วยให้การศึกษานในสาขาวิชาการอื่นๆ กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น

7. ทำให้เกิดความนิยมภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน เป็นเครื่องชี้ให้เห็นสภาพของตนว่าคล้ายคลึงกับที่อื่นๆ ทั่วโลก ความคิดเช่นนี้จะไม่สร้างความรู้สึกแบ่งแยกและขณะเดียวกันก็สร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนว่ามีได้ด้อย หรือผิดแปลกไปจากท้องถิ่นอื่นใดในโลก

สำหรับ สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ (2542, น. 3796) กล่าวถึง คุณค่าของนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ไว้ว่า มนุษย์สร้างนิทานขึ้นมาเพื่อรับใช้ทางด้านความคิดและจิตใจ นิทานพื้นบ้านทั่วไปจึงมีคุณค่า ต่อมนุษย์แต่ละสังคมในลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวเฉพาะคุณค่าของ นิทานพื้นบ้านภาคใต้ อาจสรุปได้ดังนี้

1. คุณค่าทางปัญญา นิทานเป็นเรื่องราวที่ต้องอาศัย ความรู้ ความคิด จินตนาการ ศิลปะในการสื่อความให้ประสานกันได้ด้วยดี นิทานพื้นบ้านภาคใต้ทุกเรื่องจึงช่วยฝึกฝนและเสริมสร้างปัญญาแก่ผู้เล่า ผู้ฟังและผู้ศึกษา เช่น การฝึกปัญญาในการผูกเรื่อง การจดจำ การปรับเปลี่ยน และการตีความ เป็นต้น

2. คุณค่าทางการสำเร็จอารมณ์ นิทานเป็นเรื่องราวที่มีตัวละครแสดงพฤติกรรม หรือความเป็นมาเป็นไปของสิ่งต่างๆ จึงเป็นการสนองจิตสำนึกพื้นฐานด้านความบันเทิง และความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ นิทานพื้นบ้านภาคใต้ทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่มุ่งให้ความสนุกสนานโดยตรง หรือนิทานที่แฝงความมุ่งหมายเอาไว้ด้วย เช่น นิทานคติสอนใจ นิทานอธิบาย ฯลฯ ย่อมแล้วแต่ทำให้ผู้ฟังสนุกสนานเมื่อได้ฟัง

3. คุณค่าทางสังคมสัมพันธ์ การเล่านิทานทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันในกลุ่มพวก ซึ่งอาจเป็นเครือญาติ เพื่อนฝูงหรือคนอื่นๆ ทั่วไป ซึ่งจะทำให้เกิดความสนิทมักคุ้น ความรักความเข้าใจกันมากขึ้น อันจะเอื้อประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกัน และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

4. คุณค่าทางการศึกษาศัพท์ สำนวนภาษาถิ่นใต้ ชาวบ้านภาคใต้จะเล่านิทานสู่กันฟังด้วยภาษาถิ่นใต้ แม้การนำไปเล่าต่อจะมีการปรับภาษาถิ่นบ้าง แต่ก็ยังคงเป็นภาษาถิ่นใต้อยู่แน่นอน เมื่อมีการฟังนิทานและเก็บรวบรวมนิทานเรื่องต่างๆ บันทึกไว้ ย่อมทำให้เข้าใจศัพท์สำนวนต่างๆ ที่ผู้เล่าใช้ และมีประโยชน์ทางการศึกษาภาษาต่อไป

5. คุณค่าในการปลูกฝังค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ของสังคมภาคใต้ นิทานทุกประเภทย่อมก่อให้เกิดคุณค่าดังกล่าวได้ ที่ชัดเจนได้แก่ นิทานประเภทคติสอนใจ ซึ่งมุ่งปลูกฝังค่านิยมในการดำรงชีวิต เช่น เรื่องนินทาทะเล ชูระไม่ใช่ ม้าศึกกับนายทหาร ไครบาป ฯลฯ

6. คุณค่าทางการศึกษา และวัฒนธรรมภาคใต้ นิทานที่เล่ากันในท้องถิ่นภาคใต้ ไม่ว่าจะเป็นนิทานที่มีกำเนิดในภาคใต้โดยตรง หรือแพร่กระจายมาจากแหล่งอื่นแล้วชาวภาคใต้รับไว้ และนำมาเล่าสืบต่อกัน ผู้ศึกษาย่อมนำมาศึกษาวิเคราะห์ให้เห็นถึงสภาพสังคม และวัฒนธรรมภาคใต้ ที่สอดแทรกอยู่ในนิทานได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้านเป็นมรดกของสังคมที่ทรงคุณค่ายิ่ง ทั้งด้านความบันเทิง ให้ความสนุกสนาน และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว เกิดความสนิทสนมกันเป็นอย่างดี และนิทานพื้นบ้านยังให้การศึกษายังก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ช่วยในการเรียนรู้ของชีวิตด้วย เพราะนิทานพื้นบ้านเป็นภูมิปัญญาที่ได้ส่งส่มาถ่ายทอดกันมาเป็นเวลานานจนถึงปัจจุบัน

3.4 การใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่าน

นิทานพื้นบ้านสามารถนำมาเป็นสื่อในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี เพราะนิทานพื้นบ้านนั้นเป็นสิ่งที่เด็กต้องการและสนใจอยากรู้ การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กโดยใช้นิทานพื้นบ้าน นำไปสู่ประสบการณ์ด้านต่างๆ เป็นสิ่งที่ดีเพราะธรรมชาติการเรียนรู้ของคนเราจะให้ประสบผลดี ได้นั้นย่อมมาจากความสนใจความต้องการจากผู้เรียนเอง ดังที่มีผู้กล่าวไว้ ดังนี้

วิภาวรรณ ไกรคุ้ม (2550, น. 26-29) กล่าวว่า การใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านจับใจความไม่ว่าจะเป็นนิทานไทย นิทานต่างประเทศ นิทานพื้นเมือง ตำนาน เรื่องเล่า เป็นสิ่งที่ผู้เรียนสนใจอยู่แล้ว ครูเลือกมาเป็นเรื่องสั้น ตัดตอนที่สนุกสนานมาเป็นเพียงบางตอนเพื่อนำมาใช้พัฒนาการอ่านเพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เช่น

1. ตั้งคำถามแบบเลือกตอบ ชักถามได้ตั้งแต่ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์เรื่อง ที่อ่าน ทั้งนี้ต้องเหมาะกับวัย และความสามารถของผู้เรียน
2. การตั้งคำถามปลายเปิด ให้เขียนตอบ ซึ่งใช้ได้ในช่วงชั้นที่ 1 และ 2
3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากการอ่าน
4. การสร้างแผนผังความคิดจากการอ่าน
5. การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่าน
6. การตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
7. การเขียนเรื่องต่อจากการอ่าน การสรุปความคิดหรือข้อคิด

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537, น. 6) ได้กล่าวถึง การนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการสอนอ่านว่านิทานพื้นบ้านมีความเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเสริมกิจกรรมการอ่านเนื่องจากนิทานพื้นบ้านมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตตามความเป็นอยู่ของผู้เรียนอันจะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความอยากรู้อยากเรียน

สรุปว่าการนำนิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านจับใจความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านแล้วตอบคำถามจากแบบทดสอบ

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง การสร้างแผนภาพความคิด การวาดภาพประกอบเรื่อง การเขียนเรื่องต่อจากการอ่าน หรือการสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน แสดงให้เห็นว่าการนำนิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการอ่านจับใจความทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความมากขึ้น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 23 เรื่อง มาใช้ร่วมกับวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ช่วยในการพัฒนาการอ่านจับใจความ

4. ความพึงพอใจ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความพึงพอใจในหัวข้อของความหมาย ความสำคัญ เครื่องมือ และวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่แสดงออกมา ในลักษณะต่างๆ กัน เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งมีผลต่อความสำเร็จของการเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งเป็นผลมาจากการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในแนวทางที่พึงประสงค์ มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 840) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบ กิติมา ปรีดีติลก (2559, น. 322) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงทัศนคติในทางบวก ความพอใจในการทำงาน ช่วยให้คนทำงานรู้สึกว่าการงานมีคุณภาพ

พิสุทธา อารีราษฎร์ (2550, น. 176) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเฉพาะความรู้สึกนั้นทำให้บุคคลเอาใจใส่และบรรลุถึงความมุ่งหมายที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น

ประสาธ อิศรปริดา (2547, น. 321) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจในด้านต่างๆ ของงานและเขาได้รับการตอบสนองตามความต้องการของเขาได้

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2553, น. 321) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและแรงจูงใจในด้านต่างๆ ของงาน และผู้ปฏิบัติงานนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาได้

ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 49) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าเป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานรวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จ

สรุปได้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกของบุคคล ถึงความพอใจ ชอบใจ หรือการแสดงความคิดเห็น ว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสิ่งต่าง ๆ ตามที่กำหนด ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องสร้างสิ่งจูงใจให้เกิดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ มีความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะเรียน เพื่อการเรียนการสอนจะได้ประสบความสำเร็จ

4.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจมีความสำคัญในการเรียนเพราะเมื่อครูผู้สอนทราบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบใดที่ให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน ก็ใช้วิธีดังกล่าวในการจัดการเรียนการสอนซึ่งเมื่อผู้เรียนมีความพึงพอใจแล้วนักเรียนก็จะตั้งใจเรียน มาเรียนสม่ำเสมอไม่ขาดเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็จะสูงขึ้น ซึ่งมีผู้ให้ความสำคัญของความพึงพอใจไว้ เช่น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 122) ให้ความสำคัญของความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1. การรับรู้ปัจจัยต่างๆ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจงาน ทำให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้ในการสร้างปัจจัยเหล่านี้ให้เกิดขึ้นเป็นประโยชน์ในการทำงาน
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทำให้บุคคลมีความตั้งใจในการทำงาน ลดการขาดงาน การลางาน การมาทำงานสาย และขาดความรับผิดชอบที่มีต่องาน
3. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นการเพิ่มผลผลิตของบุคคลทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

ความพึงพอใจมีความสำคัญในการที่บุคคล มีความตั้งใจในการทำงาน และตั้งใจเรียนการเรียนอย่างเต็มความสามารถ มีความรับผิดชอบในการเรียน และรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย จึงทำให้การเรียน และงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

4.3 เครื่องมือที่ใช้วัดความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความพึงพอใจ มีหลายประเภท ดังที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

แคธวูล และคณะ (Krathwolh et al, 1964, pp. 130-132 อ้างถึงใน ชนัยสุดา ทองอยู่, 2550) กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้วัดความพึงพอใจสรุปได้ว่าประกอบด้วยการระบุพฤติกรรมที่บ่งชี้ความพึงพอใจ และวิธีการบันทึกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพึงพอใจอย่างเป็นระบบ เนื่องจากความพึงพอใจเป็นพฤติกรรมภายใน บางครั้งไม่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอก และพฤติกรรมภายนอกอย่างเดียวอาจมาจากพฤติกรรมภายในที่แตกต่างกัน เครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมที่ดีสามารถล้วงพฤติกรรมภายในให้แสดงพฤติกรรมภายนอกได้บ้าง การวัดความพึงพอใจอาจใช้วิธีการวัดดังนี้

1. การให้เขาบอกเรื่องราวเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ การปฏิบัติและความพึงพอใจของตนเองโดยใช้เครื่องมือต่อไปนี้

1.1 แบบตรวจสอบรายการ ซึ่งประกอบด้วยข้อความอธิบายเรื่องราว และให้ผู้ตอบตรวจสอบความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของตนเอง

1.2 มาตราประเมินค่า ประกอบด้วยข้อความอธิบายเรื่องราวหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัด ให้ผู้ตอบอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าตนเองมีความรู้สึกอย่างไร ในระดับใด

1.3 แบบจับคู่โดยการให้ผู้ตอบเลือกคำคุณศัพท์จากรายการ 3-4 คำเขียนแบบบรรยายความรู้สึกเมื่อทำกิจกรรมร่วมกับรายการของคำคุณศัพท์ที่ต้องการบรรยายปฏิกริยาทางอารมณ์ทั้งทางบวกและทางลบ โดยคำคุณศัพท์ที่นักเรียนเลือกสามารถแสดงออกถึงความพึงพอใจที่นักเรียนได้จากกิจกรรม

1.4 โปรเจกทีฟเทคนิค (Projective Techniques) สามารถใช้ประโยชน์ในการล้วงการตอบสนองทางอารมณ์ได้เป็นอย่างดี มี 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบปากเปล่าเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้เรียนพูดแสดงความรู้สึกต่อคำ หรือเรื่องให้ผู้สอนให้เร็วที่สุด ปฏิกริยาจากการตอบสนองที่ผู้เรียนพูดออกมาสามารถวิเคราะห์ความรู้สึก และเจตคติของผู้เรียนได้

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบปากเปล่าเป็นรายบุคคล โดยการให้ผู้เรียนเล่าเรื่องจากรูปภาพ บรรยายความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างอิสระ แล้วนำเรื่องที่นักเรียนเล่าไปวิเคราะห์หาคุณลักษณะผู้เรียน

ส่วนที่ 3 เป็นการสอบเขียนตอบ โดยการเติมประโยคให้สมบูรณ์แล้วนำคำที่นักเรียนเขียนเติมลงไปนั้น ไปวิเคราะห์หาคุณลักษณะของผู้เรียน

1.5 แบบสอบถามปลายเปิด

1.6 ซีแมนติก ดิฟเฟเรนเชียล (Semantic Differential) ประกอบด้วยคำหรือวลี หรือประโยคแทนสิ่งที่ต้องการประเมินแล้วตามด้วยคำคุณศัพท์หลายๆ คู่ที่อธิบายความหมายหรือลักษณะของเรื่องที่ต้องการประเมินคู่ของคำคุณศัพท์แต่ละคู่ประกอบด้วยคำคุณศัพท์ 2 คำเช่น สนุกสนาน-น่าเบื่อ

1.7 การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่สามารถล้วงความรู้สึกและความคิดเห็นที่แท้จริงได้แต่ผู้สัมภาษณ์ต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ อาจใช้การสัมภาษณ์เป็นกลุ่มหรือรายบุคคลและใช้เวลาอย่างน้อยแตกต่างกันไป

1.8 การอภิปรายกลุ่ม

1.9 การเขียนบรรยายความคิดเห็นหรือความรู้สึกเป็นการให้ผู้เรียนเขียนบรรยายความรู้สึก ความคิดเห็น พร้อมเหตุผลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ วิธีการเขียนบรรยายความรู้สึกเป็นวิธีการที่ดีมากสามารถวัดความคิดเห็นและความรู้สึกต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

1.10 แบบเลือกตอบคงที่ มีลักษณะคล้ายมาตราประเมินค่า คือ มีตัวเลือกชุดหนึ่งอาจประกอบไปด้วย 4-5 ตัวเลือกแล้วมีคำถามหรือข้อความหลาย ๆ ข้อให้พิจารณา

1.11 แบบเลือกตอบมีลักษณะคล้ายข้อสอบแบบเลือกตอบที่ใช้โดยทั่วไป

2. การวัดโดยการให้ผู้อื่นบอกเรื่องราวเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ต้องการวัดโดยการ

2.1 สัมภาษณ์ผู้อื่น

2.2 ให้ผู้อื่นกรอกแบบสอบถาม

3. การสังเกตบุคคลที่ต้องการวัดในสถานการณ์เฉพาะเป็นวิธีการตรงในการวัดความสนใจความอยากรู้อยากเห็นแต่ต้องใช้เวลามาก การสังเกตพฤติกรรมอาจทำได้ 2 แบบ คือ

3.1 สังเกตพฤติกรรมที่เกิดในสถานการณ์ปกติเมื่อพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมใดตรงตามรายการสังเกตพฤติกรรมก็จดบันทึกไว้ การสังเกตพฤติกรรมนี้เหมาะสำหรับสังเกตพฤติกรรมนักเรียนบางคน

3.2 สังเกตพฤติกรรมภายใต้เงื่อนไขสถานการณ์ที่กำหนดให้ในกรณีนี้สามารถสังเกตพฤติกรรมนักเรียนได้ทีละหลายๆ คนโดยจัดสถานการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างอิสระจากพฤติกรรมทางเลือกการไม่เลือกทำกิจกรรมหรือวิธีการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนทำ

จะเห็นได้ว่าการสอบถามความพึงพอใจนั้น อาจทำได้โดยวิธีการสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สอบถามความพึงพอใจ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

4.3 วิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการเรียนการสอนจะเกิดขึ้น ย่อมอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบกับระดับความรู้สึกของนักเรียนเพราะความพึงพอใจเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล และวิธีการวัด แต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันในเรื่องประสบการณ์และปัจจัยอื่นๆ ซึ่งมีผู้ได้เสนอวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจไว้ดังนี้

ภนิดา ชัยปัญญา (2542, น. 28) กล่าวว่า วิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถามต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจสอบถามความพอใจในด้านต่างๆ กัน

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรง ต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่ดี จึงจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจที่สามารถทราบความพึงพอใจ โดยสังเกตจากพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทางซึ่งวิธีนี้ต้องอาศัยการสังเกตอย่างจริงจัง และมีระเบียบแบบแผน

โยธิน ศันสนยุทธ์ (2539, น. 66) กล่าวว่า มาตรการวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ การใช้แบบสอบถามโดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกคือคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ เช่น การบริหาร และการควบคุมงาน และเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น การสัมภาษณ์เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่งโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกทางคำพูด กิริยาท่าทางวิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง การสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ถวัลย์ ธาราโภชน์ (2536, น. 77) กล่าวว่าไว้ว่าความพึงพอใจ คือ เป็นการวัดความรู้สึกหรือการวัดทัศนคติ จะวัดออกมาในลักษณะของทิศทาง (Direction) ซึ่งมีอยู่ 2 ทิศทาง คือ ทางบวกหรือทางลบ และการวัดในลักษณะปริมาณ (Magnitude) ซึ่งเป็นความเข้มข้น ความรุนแรง หรือระดับทัศนคติ ไปในทางที่พึงประสงค์ หรือไม่พึงประสงค์นั่นเองซึ่งวิธีการวัดมีอยู่หลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต

สรุปได้ว่า วิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของบุคคล แต่ละคนที่แสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นสามารถสร้างได้โดยคำนึงถึงความต้องการว่าต้องการวัดอะไรแล้วจึงสร้างเครื่องมือวัดให้ครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ ซึ่งเครื่องมือสอบถามความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี อาทิ วัดความพึงพอใจด้านความรู้สึก ด้านความคิด และด้านพฤติกรรม แต่ต้องอาศัย เทคนิค วิธีการที่แตกต่างกัน เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือการสังเกต ตามสถานการณ์ ต่างๆ กัน แสดงให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชอบ และประทับใจแล้ว ทำให้มีความพึงพอใจมาก การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA มี 4 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 12 ข้อ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานวิจัยภายในประเทศ และงานวิจัยในต่างประเทศ ซึ่งนำเสนอในหัวข้องานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีสอนอ่านแบบ DRTA และงานวิจัยที่เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

4.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีสอนอ่านแบบ DRTA

มีผู้วิจัยหลายท่านที่ได้นำวิธีสอนอ่านแบบ DRTA มาพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้น ดังนี้

จารุวรรณ คำบุญเรือง (2555) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ DR-TA กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเขวา “รัฐประชาวิทยากร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ DR-TA จำนวน 7 แผน แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 35 ข้อ และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 15 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า (1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ DR-TA มีค่าเท่ากับ $E1/E2 = 87.79/93.77$ สูงกว่า เป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ $E_1/E_2 = 80/80$ (2) ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DR-TA หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อวิธีสอนอ่านจับใจความสำคัญโดยวิธีสอนอ่าน DR-TA โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อุมาวดี น้อยพลี (2559) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีภาวะเสี่ยงต่อความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยฝึกทักษะอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค DR-TA กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมือง ตลิ่งพิทยาสรรพ์ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบฝึกทักษะอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค DR-TA ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีภาวะเสี่ยงต่อความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค DR-TA อยู่ในระดับดี (2) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีภาวะเสี่ยงต่อความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยฝึกทักษะอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค DR-TA สูงขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่าวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน

มีผู้วิจัยหลายท่านที่ได้ดำเนินนิทานพื้นบ้าน มาเป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน แล้วทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้น ดังนี้

ละออ คันธวงศ์ (2551) ทำการวิจัย เรื่อง ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไตรมิตรสามัคคี จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ กิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน จำนวน 12 กิจกรรม แบบทดสอบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน จำนวน 20 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังใช้กิจกรรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน และความคิดเห็นของนักเรียนต่อกิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ปาริชาติ แผงบุตตา (2553) ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้ชุดการสอนนิทานพื้นบ้าน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลดงเมืองน้อย จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ชุดการสอนนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดการสอนนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.11/82.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 (2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.7263 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนสูงขึ้น ร้อยละ 72.63

สรุปได้ว่าการใช้นิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้น

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

4.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีสอนอ่านแบบ DRTA

มีผู้วิจัยในต่างประเทศ หลายท่านที่ได้นำวิธีสอนอ่านแบบ DRTA มาพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียน แล้วทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้น ดังนี้

อับดัลล่า อาฮาน (Abdullah Hasan, 2018) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบการใช้วิธีสอนอ่าน(DR-TA)ที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนโดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยเปรียบเทียบกลุ่มทดลองสองกลุ่มและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนและหลังทำการทดลอง กลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 94 คน ในการศึกษา

ครั้งนี้เพื่อหาข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างวิธี DRA และ DR-TA เพื่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนจากผลการวิจัย พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ใช้วิธี DRA และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ใช้วิธี DR-TA ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยวิธี DRA จะมีผลต่อการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน 76% ในขณะที่ DR-TA จะมีผล 72% และในกลุ่มควบคุมจะมีผล 49% สรุปได้ว่าทั้ง DRA และ DR-TA สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนความเข้าใจในการอ่าน

เซฟติกา (Seftika, 2016) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมการอ่านเชิงปฏิบัติการ (DR-TA) เพื่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน โดยกระบวนการของ DR-TA จะประกอบด้วย การทำนาย การอ่านและการพิสูจน์ ในการศึกษาจะใช้การออกแบบทดลองเสมือนจริง ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนจะเพิ่มขึ้น หลังจากใช้กิจกรรมการอ่านเชิง (DR-TA) การใช้กลยุทธ์นี้นักเรียนสามารถใช้ความรู้เดิมของตนเกี่ยวกับหัวข้อ/เนื้อหาของข้อความที่จะอ่านสมมติฐานเกี่ยวกับสิ่งที่อาจกล่าวถึงในข้อความและตั้งวัตถุประสงค์ที่มีผลต่อการอ่านข้อความ

กล่าวโดยสรุปได้ว่าวิธีสอนอ่านแบบ DRTA จะประกอบด้วยการทำนาย การอ่านและการพิสูจน์ ในการศึกษาจะใช้การออกแบบทดลองเสมือนจริง ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนความเข้าใจในการอ่านจับใจความได้

4.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน

มีผู้วิจัยในต่างประเทศ หลายท่านที่ได้นำนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียน แล้วทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้น ดังนี้

กัททรี (Guthrie, 1997) ได้ศึกษาการนำนิทานพื้นบ้านของเมืองเคนตักกี (Kentucky) สหรัฐอเมริกา มาใช้เป็นแหล่งความรู้ในการจัดโปรแกรมการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับ ชั้นมัธยมปลายในรัฐเคนตักกี กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าหมวดวิชาในระดับมัธยมตอนปลายในรัฐเคนตักกี ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 30 คน จากหัวหน้าหมวดทั้งหมด 152 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ร้อยละ 40 เสนอให้ใช้นิทานพื้นบ้านในการจัดโปรแกรมการสอน และร้อยละ 60 เห็นว่านิทานพื้นบ้านเป็นสิ่งมีค่ามากการเรียนรู้ของบลูม การทดลองประกอบด้วยการให้นักเรียนฟังนิทานพื้นบ้านแต่ละเรื่อง จากนั้นจึงเปิดอภิปรายโดยใช้คำถาม 6 ระดับของบลูม เมื่ออภิปรายจบแล้วจึงให้นักเรียนเขียนหรือวาดรูปเพื่อตอบคำถามประเภทวิเคราะห์ สังเคราะห์และการประเมินค่า ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการทักษะการคิดด้วยนิทานพื้นบ้านและเทพนิยายต่างๆ มีประโยชน์ต่อการสอนนักเรียน ระดับ 3 ในการที่จะปรับปรุงทักษะการคิด รวมทั้งการฟัง การอ่านและการเขียนความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง เห็นด้วยกับประโยชน์ที่ได้รับและจากการ

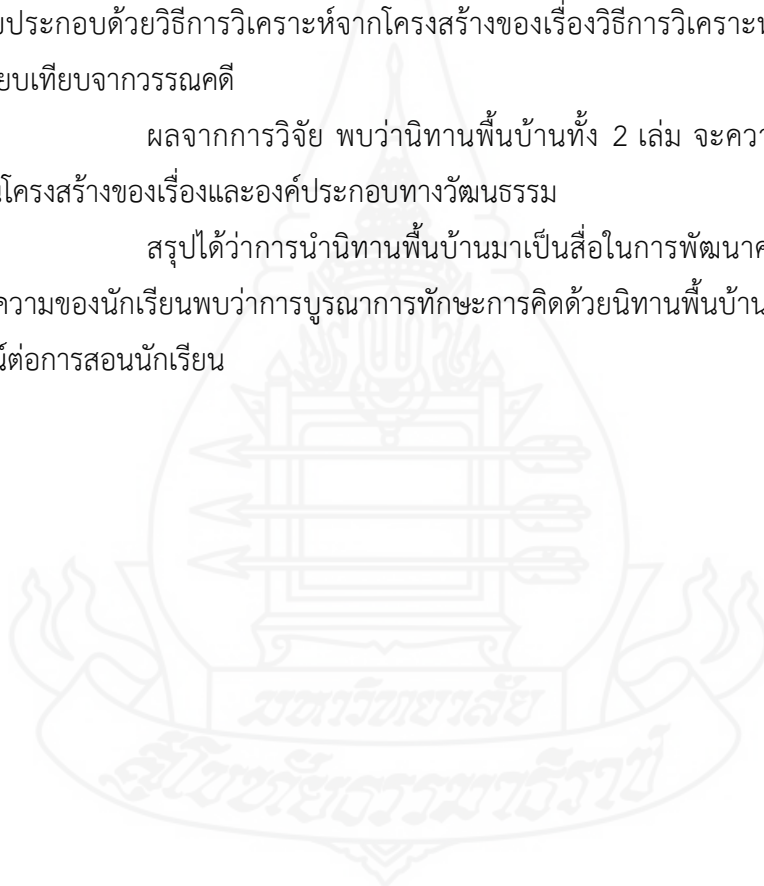
สังเกตของครู และผู้ปกครองพบว่า นักเรียนให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งทั้งในและนอกห้องเรียน และมีแผนที่จะดำเนินโครงการนี้ซ้ำอีก

ราตุ วอวาริตา, กुरु กุสโป เนโกโร (Ratu Wardarita, Guruh Puspo Negoro, 2017, p. 1) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านของประเทศหนึ่งสามารถพบได้ในประเทศอื่นโดยจะมีรูปแบบหรือแรงจูงใจแนวเดียวกันในขณะที่มีนิทานพื้นบ้านมากมายจากทั่วโลก ปรากฏว่า นิทานพื้นบ้าน จากอินโดนีเซียจะมีความคล้ายคลึงกับนิทานพื้นบ้านจากประเทศญี่ปุ่นซึ่งก็คือนิทานพื้นบ้าน

จูก้า ทาลาบ (Jaka Tarub) จากชวากลางและจากนิทานพื้นบ้าน (ทานาบาคะ) Tanabata จากประเทศญี่ปุ่น ศึกษาความเหมือนและความแตกต่างจากเรื่องราวและองค์ประกอบทางวัฒนธรรมของนิทานพื้นบ้านทั้งสองเล่มจากทั้งสองประเทศโดยในการวิเคราะห์ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสามวิธีโดยประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์จากโครงสร้างของเรื่องวิธีการวิเคราะห์ทางวัฒนธรรมและวิธีการเปรียบเทียบจากรวรรณคดี

ผลจากการวิจัย พบว่านิทานพื้นบ้านทั้ง 2 เล่ม จะความเหมือนและความแตกต่างในโครงสร้างของเรื่องและองค์ประกอบทางวัฒนธรรม

สรุปได้ว่าการนำนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนพบว่าการบูรณาการทักษะการคิดด้วยนิทานพื้นบ้านและเทพนิยายต่างๆ มีประโยชน์ต่อการสอนนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย โดยใช้ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 164 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดธรรมาราม จังหวัดตรัง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 21 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 16 แผน ใช้เวลาสอน 32 ชั่วโมง

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง จำนวน 12 ข้อ

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ก่อนสร้างเครื่องมือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง และสร้างแบบฝึกหัดท้ายแผน ซึ่งจะมีรายละเอียดในการสร้างแต่ละประเภทที่จะกล่าวถึงต่อไป

3.1 การคัดเลือกนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษานิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จากวรรณกรรมพื้นบ้านที่มีผู้รวบรวมไว้ และเป็นเรื่องเล่าถ่ายทอดของจังหวัดตรัง ทั้งที่เป็นภาษาท้องถิ่น และที่เป็นภาษาไทยกลาง โดยศึกษา นิทานทั้งหมด จำนวน 30 เรื่อง

3.1.2 นำนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 30 เรื่องไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านช่วย ตรวจสอบคัดเลือก โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง หาค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่าได้นิทานจากการคัดเลือกของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 29 เรื่อง โดยมีค่าดัชนี ความสอดคล้อง เท่ากับ 0.66-1.00 โดยมีเกณฑ์การตรวจสอบคัดเลือก ดังนี้

- + 1 ถ้าแน่ใจว่านิทานพื้นบ้านเรื่องนั้น เป็นนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่านิทานพื้นบ้านเรื่องนั้น เป็นนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
- 1 ถ้าแน่ใจว่านิทานพื้นบ้านเรื่องนั้นไม่เป็นนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

3.1.3 นำนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่ผ่านการคัดเลือกแล้วไปให้นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 28 คน อ่านแล้วให้คัดเลือกนิทานที่ชอบมากที่สุด คนละ จำนวน 7 เรื่อง ได้นิทานที่นักเรียนชอบ จำนวน 23 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ผลการคัดเลือกนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง

ที่	เรื่อง	ร้อยละ
1	นางผมหอม	53.57
2	ตาพันวัง ยายคำพลี	46.42
3	ถ้าเขาช้างหาย	35.71
4	เสื่อกับนกคุ้ม	35.71
5	ทะเลตรัง	35.71

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ที่	เรื่อง	ร้อยละ
6	ถ้าเล...เขากอบ	35.71
7	ถ้าพระองค์กลาง	32.14
8	ไซชายคอนรอก	28.57
9	ศาลเจ้าพระม่วง	28.57
10	เทวดาสร้างคน	28.57
11	ของพะยูน	28.57
12	เกาะลิบง	25.00
13	ตาทมอซ่อง	25.00
14	นางอุทัย	17.85
15	ลูกลม	14.28
16	ไอ้เกลอเขา-ไอ้เกลอเล	14.28
17	วัดภูเขาทอง	14.28
18	ตาทมอเหลียนกับศรีนังกรี	14.28
19	เขาทะนนาน	14.28
20	ศาลตาดอด ยายอด	10.71
21	ราษฎรนายก	10.71
22	ปู่เจ้าอ้อมวงศ์	7.14
23	สุพรรณรังสี	7.14

3.1.4 นำนิทานที่นักเรียนชอบมากที่สุด จำนวน 23 เรื่อง เรียบเรียงปรับภาษานิทาน จากภาษาถิ่นใต้เป็นภาษาไทยกลาง เพื่อหาระดับความยาก ง่าย ของภาษา

3.1.5 นำนิทาน จำนวน 23 เรื่อง ที่เลือกแล้วสำรวจนับจำนวนคำ เพื่อปรับให้เหมาะสม กับระดับชั้นเรียน ปรับนิทานให้ได้ความยาวเรื่องละ 300-500 คำ นิทานดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำไปสร้าง ดังนี้

1) สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 6 เรื่อง โดย สร้างเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน จำนวน 3 เรื่อง นำไป สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน จำนวน 3 เรื่อง

2) สร้างแบบฝึกหัดทำแผนของแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 เรื่อง

3) สร้างแบบฝึกหัดท้ายแผน ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมจำนวน 1 เรื่อง ซึ่งจะมีรายละเอียดในการสร้างแต่ละประเภทที่จะกล่าวถึงต่อไป

3.2 การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

3.2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านการอ่านจับใจความ

2) ศึกษาแนวทางการจัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) และกำหนดแผนผังการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) เนื้อหาพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ทางพฤติกรรม ดังแผนการวิเคราะห์การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

3) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้กำหนดเนื้อหาและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่จะสร้างกำหนดแผนผังการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความโดยการให้น้ำหนักคะแนนเนื้อหาพฤติกรรมที่ต้องการวัดและจำนวนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

4) สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน จากนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 3 เรื่อง และสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน จากนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 3 เรื่อง ซึ่งนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง แต่ละเรื่องมาสร้างเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก สร้างข้อคำถามจากนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เรื่องละ 10 ข้อ รวมฉบับละ 30 ข้อ

5) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การใช้ภาษา ความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อหาความสอดคล้องเพื่อหาค่า IOC ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน และหลังเรียนทุกข้อ เท่ากับ 1.00

6) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนไปทดลองใช้ เพื่อหาคุณภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไทรทอง และโรงเรียนวัดช่องเปี่ยมราษฎร์ จำนวน 80 คน นำผล

คะแนนไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความยากง่าย (p) ซึ่งแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความมีคุณภาพ ตั้งแต่ 0.20-0.80 ขึ้นไป และหาค่าความเที่ยง ผลปรากฏ ดังนี้

- (1) แบบทดสอบก่อนเรียน ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.24-0.68
- (2) ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21-0.68
- (3) ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.90
- (4) แบบทดสอบหลังเรียน ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.23-0.53
- (5) ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.34-0.63
- (6) ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.88

7) จัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ฉบับสมบูรณ์

3.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทาน

ที่บ้าน จังหวัดตรัง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้นิทานที่บ้านจังหวัดตรัง เป็นสื่อที่ผู้วิจัยนำมาใช้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานที่บ้านจังหวัดตรัง จำนวน 16 แผน และแผนเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานที่บ้านจังหวัดตรัง จำนวน 1 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อศึกษาความคิดรวบยอด จุดมุ่งหมาย และเนื้อหา ศึกษาเอกสารต่างๆ เช่น คู่มือครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ คู่มือการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานที่บ้านจังหวัดตรัง

2) ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จากเอกสารต่างๆ และทำกรอบแผนแต่ละแผน ซึ่งในแต่ละแผนประกอบไปด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- (1) สาระสำคัญ
- (2) จุดประสงค์การเรียนรู้
- (3) สาระการเรียนรู้
- (4) กิจกรรมการเรียนรู้
- (5) สื่อการเรียนรู้
- (6) การวัดและประเมินผล

3) ศึกษาวิธีการ หลักการ ทฤษฎีและเทคนิควิธีสอนอ่านแบบ DRTA ซึ่งมีขั้นตอนการสอน คือ 1) ชั้นแนะนำ (Direct) 2) ชั้นอ่าน (Read) 3) ชั้นสอน (Teach) 4) ชั้นกิจกรรม (Activity)

4) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 16 แผน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สร้างแผนเตรียมความพร้อมการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 1 แผน ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนส่วนท้ายของแผนจะประกอบด้วย นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 1 เรื่อง และแบบฝึกหัดท้ายแผนจำนวน 10 ข้อ

แบบฝึกหัดท้ายแผน มีพฤติกรรมการวัด ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ จำนวน 6 ข้อ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า จำนวน 4 ข้อ ซึ่งแบบฝึกหัดท้ายแผนดังกล่าวได้มาจากนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง โดยมีวิธีสร้าง ดังนี้

(1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านการอ่านจับใจความ

(2) ศึกษาแนวทางการจัดทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) และกำหนดแผนผังการสร้างแบบฝึกหัดท้ายแผนตามแนวคิดของบลูม (Bloom) เนื้อหาพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ทางพฤติกรรม ดังแผนการวิเคราะห์การสร้างแบบฝึกหัดท้ายแผน

(3) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาและแบบฝึกหัดท้ายแผนที่จะสร้างกำหนดแผนผังการสร้างแบบฝึกหัดท้ายแผน โดยการให้น้ำหนักคะแนน เนื้อหาพฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนแบบฝึกหัดท้ายแผน

(4) สร้างแบบฝึกหัดท้ายแผน เป็นแบบฝึกหัดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยศึกษาเทคนิคการสร้างแบบฝึกหัดท้ายแผน จากเอกสารตำราต่างๆ สร้างแบบฝึกหัดท้ายแผนจากการอ่านนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เรื่องละ 10 ข้อ

(5) นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหาภาษาไทย และด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่ามีค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

(6) นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 5 แผนไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไทรทอง อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง จำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน เวลา และลำดับขั้นตอนการสอน

(7) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ฉบับสมบูรณ์

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยกำหนดกรอบ และเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจให้ครอบคลุมเรื่องดังกล่าว

2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีการกำหนดค่าความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ

3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หาความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับการแสดงความคิดเห็นที่ต้องการวัด ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญพบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง มีความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 1.00

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไพรทอง และโรงเรียนวัดช่องเปี่ยมราษฎร์ กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จำนวน 80 คน ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.77

5) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน และหลังเรียน แผนเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 1 แผน ใช้เวลาสอน 2 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 16 แผน ซึ่งใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 32 ชั่วโมงซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-8 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9-16 เป็นการจัดการกิจกรรมเป็นรายบุคคล และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ

DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561โรงเรียนวัดธรรมาราม อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง จำนวน 21 คน ใช้เวลาทดลอง จำนวน 7 สัปดาห์ โดยดำเนินการดังนี้

ตารางที่ 3.2 ขั้นตอนการทดลอง

สัปดาห์ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	กิจกรรมดำเนินการทดลอง
1		ก่อนทดลอง
	-	- ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน
	-	- สอนแผนเตรียมความพร้อม
2		ระหว่างทดลอง
	1	เรื่อง ถ้าเขาช่างหาย
	2	เรื่อง ไอ้เกลอเขา ไอ้เกลอเล
	3	เรื่อง ศาลเจ้าพระม่วง
3	4	เรื่อง ตาหมอช่อง
	5	เรื่อง สุพรรณรังสี
	6	เรื่อง ศาลตาอด ยายอด
4	7	เรื่อง ลูกกลม
	8	เรื่อง วัดภูเขาทอง
	9	เรื่อง ราษฎรนายก
5	10	เรื่อง เสือกับนกกุ่ม
	11	เรื่อง ปู่เจ้าอัมพวงศ์
	12	เรื่อง ไชยชายคอนรอก
6	13	เรื่อง นางผมหอม
	14	เรื่อง เทวดาสร้างคน
	15	เรื่อง นางอุทัย
7	16	เรื่อง ของพะยูน
		หลังทดลอง
		- ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน
		- ทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

5.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน หลังเรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้การทดสอบค่าที่

5.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินเฉลี่ย ดังนี้ (อรทัย บุญช่วย, 2544, น. 37)

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.50 – 5.00	มีความพึงพอใจ ระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีความพึงพอใจ ระดับมาก
2.50 – 3.49	มีความพึงพอใจ ระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	มีความพึงพอใจ ระดับน้อย
1.00 – 1.49	มีความพึงพอใจ ระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.1.1 ค่าร้อยละ

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

\bar{X} หมายถึง คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

n หมายถึง จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

6.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
n	หมายถึง	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$(\sum X)^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

6.2.1 การทดสอบหาความเที่ยงตรง โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 84)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบ กับจุดประสงค์
	$\sum R$ แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2.2 การทดสอบค่าที โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

t	หมายถึง	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D	หมายถึง	ค่าผลต่างระหว่างคู่ขนาน
N	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

6.2.3 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบ ประกอบด้วย การหาค่าสัมประสิทธิ์ KR-20 และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r) ค่าความยากง่ายของข้อสอบ (p) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 113)

1) ค่าสัมประสิทธิ์ KR-20 โดยใช้สูตร

$$KR-20 = \frac{\kappa}{\kappa - 1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right]$$

เมื่อ KR-20 หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K หมายถึง จำนวนข้อสอบ

pq หมายถึง ผลคูณของสัดส่วนผู้ตอบข้อนั้น

ถูกกับสัดส่วนของผู้ตอบข้อนั้นผิด

S² หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนน

2) ค่าความยากง่ายของข้อสอบ (p) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

P หมายถึง ค่าความยาก

R หมายถึง จำนวนคนตอบถูก

N หมายถึง จำนวนคน

3) การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ (r) ใช้สูตร ดังนี้ ดังนี้

$$r = \frac{R_H - R_L}{N}$$

r หมายถึง อำนาจจำแนก

R_H หมายถึง จำนวนกลุ่มสูงที่ตอบถูก

R_L หมายถึง จำนวนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

N หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มสูง หรือกลุ่มต่ำ

6.2.4 วิเคราะห์การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยวิธีการของครอนบัค (Cronbach) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งมีสูตร (พิสนุ พงศ์รี, 2550, น. 290-291)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

โดย α	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
K	แทน	จำนวนข้อ
S_i^2	แทน	ผลรวมความแปรปรวนแต่ละข้อ
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับ นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมาย และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้ถูกต้อง ตลอดจนการสื่อความหมายที่ถูกต้องตรงกัน

N	แทน	จำนวนนักเรียน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติจากการทดสอบที
\bar{D}	แทน	คะแนนการพัฒนา
df	แทน	องศาแห่งความอิสระ

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับ นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน และหลังเรียน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 คะแนนความสามารถในการพัฒนาการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนพัฒนา (D)
1	13	17	4
2	9	15	6
3	13	15	2
4	8	16	8
5	15	25	10
6	14	26	12
7	18	20	2
8	22	24	2
9	15	24	9
10	17	28	11
11	9	17	8
12	10	17	7
13	14	20	6
14	13	24	11
15	16	24	8
16	15	17	2
17	14	19	5
18	9	17	8
19	13	26	13
20	14	23	9
21	18	28	10
เฉลี่ยรวม	13.76	21.05	7.29

จากตารางที่ 4.1 พบว่าคะแนนความสามารถการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.76 และหลังเรียนได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.05 ค่าคะแนนพัฒนาเฉลี่ยรวมมีค่าเท่ากับ 7.29

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน
โดยวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

กลุ่มทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	\bar{D}	df	t	p
ก่อนเรียน	21	13.76	3.47				
หลังเรียน	21	21.05	4.39	7.29	20	9.714	.000**

* P-value < .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ สอนการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายแผน ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 แผน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

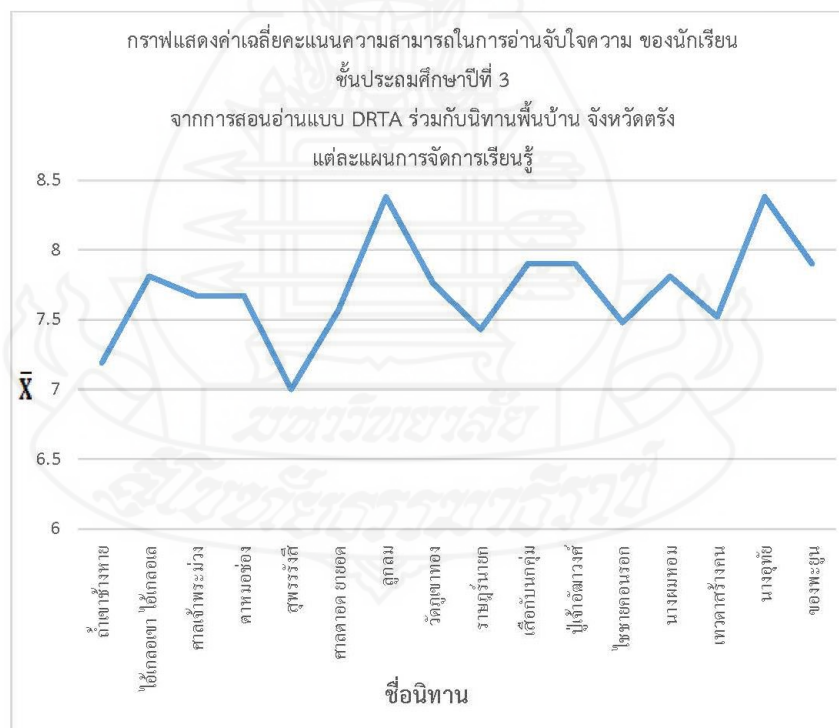
ตารางที่ 4.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

แบบฝึกหัดท้ายแผน	ชื่อนิทาน	\bar{X}	S.D.
1	เรื่อง ถ้าเขาช่างหาย	7.19	1.66
2	เรื่อง ไอ้เกลอเขา ไอ้เกลอเล	7.81	0.75
3	เรื่อง ศาลเจ้าพระม่วง	7.67	0.8
4	เรื่อง ตาหมอช่อง	7.67	1.06
5	เรื่อง สุพรรณรังสี	7	0.89
6	เรื่อง ศาลตาอด ยายอด	7.57	1.43
7	เรื่อง ลูกลม	8.38	0.74
8	เรื่อง วัตถุเขาทอง	7.76	1.18
9	เรื่อง ราชภรณ์นายก	7.43	1.33
10	เรื่อง เสือกับนกคุ้ม	7.9	1.48
11	เรื่อง ปู่เจ้าอ้อมวงศ์	7.9	1.34
12	เรื่อง ไชชายคอนรอก	7.48	1.33
13	เรื่อง นางผมหอม	7.81	1.25

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

แบบฝึกหัดท้ายแผน	ชื่อนิทาน	\bar{X}	S.D.
14	เรื่อง เทวดาสร้างคน	7.52	1.33
15	เรื่อง นางอุทัย	8.38	1.32
16	เรื่อง ของพะยูน	7.9	1.09
รวม		7.71	0.27

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความจากวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนทั้ง 21 คน มีคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดท้ายแผน จากแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 16 แผน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 7.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.27 และมีคะแนนพัฒนาสูงสุดเท่ากัน 2 เรื่อง คือ เรื่องลูกกลม และ เรื่องนางอุทัย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 8.38 ซึ่งข้อมูลจากตารางนำมาแสดงเป็นกราฟ ได้ดังนี้

ภาพที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนอ่าน
แบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน

ข้อสังเกต/ข้อค้นพบ จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA พบว่า

1.1 ด้านครูผู้สอนการที่ครูใช้คำถามกระตุ้นในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่น่าสนใจความยิ่งยงขึ้น สังเกตได้จากการตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านได้ถูกต้อง

1.2 ด้านการเรียนการสอนวิธีสอนอ่านแบบ DRTA การที่ครูให้อ่านชื่อเรื่องแล้วคาดเดาเหตุการณ์ ทำให้นักเรียนชอบขึ้นตอนนี้ เพราะทำให้นักเรียนอยากทราบว่าขั้นตอนสุดท้ายเป็นอย่างไรรเป็นไปตามที่คาดเดาหรือไม่

1.3 ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน เป็นไปตามธรรมชาติ ดูได้จากการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น การพูดคุยซักถาม การร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม

1.4 ด้านพฤติกรรมของนักเรียน นักเรียนมีความสนใจในการเรียน กล่าวพูด กล่าวถาม กล่าวแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียน

ตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ DRTA

ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 21 คน

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านครูผู้สอน			
	1.1 ครูใช้คำถามกระตุ้นในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจการอ่านจับใจความมากขึ้น	4.33	0.8	มาก
	1.2 ครูคอยแนะนำ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหา อยู่เสมอทำให้ผู้เรียนทำตามได้ดี	4.19	0.81	มาก
2	ด้านผู้เรียน			
	2.1 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความมากขึ้นเมื่อเรียนด้วยวิธีนี้	4.05	0.86	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
2.2	นักเรียนต้องการให้ครูสอนวิธีนี้	4.14	0.79	มาก
3	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
3.1	การที่ครูให้อ่านชื่อเรื่องแล้วคาดเดาเหตุการณ์ทำให้ ผู้เรียนเข้าใจง่าย อยากรู้เพื่อหาใจความสำคัญ	4.19	0.93	มาก
3.2	การที่ครูให้อ่านเรื่อง เพื่อดูหัวข้อและคำสำคัญ แล้ว คาดเดาเหตุการณ์ทำให้เข้าใจเรื่องมากกว่าอ่านครั้ง แรก	3.81	0.93	มาก
3.3	การที่แนะนำคำสำคัญและประโยคสำคัญเพื่อคาด เดาเหตุการณ์ทำให้เข้าใจ เนื้อหาเพิ่มขึ้นอีก	4.38	0.86	มาก
3.4	การที่ให้อ่านอย่างละเอียด แล้วบันทึกประเด็นสำคัญ แล้วเปรียบเทียบกับการคาดเดาทำให้จับใจความได้ดี ขึ้น	4.1	0.77	มาก
3.5	กิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเข้าใจ กระบวนการอ่านจับใจความ มากขึ้น	3.62	0.97	มาก
3.6	กิจกรรมการเรียนการสอน มีขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติ ตามได้ง่าย	4.05	0.86	มาก
4	ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน			
4.1	บรรยากาศการเรียนทำให้ นักเรียนมีความ สนุกสนานอยากร่วมกิจกรรม	4.24	0.77	มาก
4.2	นักเรียนมีความอิสระในการเรียน สามารถแสดง ความคิดเห็นได้เต็มที่	3.9	0.7	มาก
	เฉลี่ย	4.08	0.84	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียน จำนวน 21 คน มีความพึงพอใจต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับ นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.84 มีระดับความพึงพอใจมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนใน รายการที่ครูแนะนำคำสำคัญและประโยคสำคัญเพื่อคาดเดาเหตุการณ์ ทำให้เข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้นอีก นักเรียนมีความพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.38 อยู่ในลำดับสูงที่สุด รองลงมา คือ ครูใช้คำถาม

กระตุ้นในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจการอ่านจับใจความมากขึ้น นักเรียนมีความ
พึงพอใจ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.33 และด้านบรรยากาศการเรียนการสอน บรรยากาศการเรียนทำใ้
นักเรียนมีความสุขสนทนอยากร่วมกิจกรรม นักเรียนมีความพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.24

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย ผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง สามารถ สรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัย ดังรายละเอียด ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.1.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.2 สมมติฐาน

นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน ทำให้มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 164 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดธรรมาราม จังหวัดตรัง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 21 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

- 1) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง จำนวน 16 แผน ใช้เวลาสอน 32 ชั่วโมง
- 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 ข้อ

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1.4.1 ดำเนินการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อและบันทึกผล

1.4.2 ดำเนินการสอนโดยสอนแผนเตรียมความพร้อมวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เพื่อทำความเข้าใจกับกระบวนการอ่านจับใจความ และขั้นตอนวิธีสอนแบบ DRTA ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

1.4.3 ดำเนินการทดลองโดยสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 16 แผน ใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง บันทึกผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดท้ายแผน

1.4.4 ดำเนินการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ และบันทึกผล

1.4.5 ดำเนินการให้กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 12 ข้อ และบันทึกผล

1.4.6 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายแผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรังมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1.5.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน หลังเรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้การทดสอบค่าที

1.5.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.6 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1.6.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.6.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่องผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับ นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง สรุปผลได้ ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะ

2.1.1 วิธีสอนอ่านแบบ DRTA เป็นวิธีสอนที่เหมาะสม ที่จะนำมาพัฒนาการอ่านจับใจความ ที่เป็นเช่นนี้เพราะวิธีสอนอ่านแบบ DRTA มีขั้นตอนวิธีสอน คือ 1) ช้้นแนะนำ มีการแนะนำชื่อเรื่องเพื่อช่วยในการคาดเดา 2) ช้้นอ่าน เป็นการอ่านเพื่อสำรวจคำสำคัญ 3) ช้้นสอน เป็นการสอน อธิบายความหมายของคำศัพท์ 4) ช้้นกิจกรรม เป็นช้้นอ่านอย่างละเอียด แล้วเปรียบเทียบการคาดเดาซึ่งวิธีสอนทุกขั้นตอนมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการอ่านจับใจความ ดังที่ จารูวรรณ คำบุญเรือง (2555) ได้นำวิธีสอนอ่านแบบ DRTA พัฒนาการอ่านจับใจความ ทำให้ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ที่พัฒนาโดย Stauffer (1969) ที่มีความเชื่อว่า วิธีสอนอ่านแบบ DRTA เป็นวิธีสอนที่มุ่งฝึกกระบวนการคิด ฝึกการคาดเดา เนื้อหาล่วงหน้า เพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ก่อนการอ่าน

2.1.2 เนื้อหาที่ใช้ในการฝึก ได้แก่ นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ซึ่งนิทานดังกล่าว เป็นสื่อที่เหมาะสม ที่จะนำมาพัฒนาการอ่านจับใจความ ที่เป็นเช่นนี้เพราะนิทานพื้นบ้านมีเนื้อหา เหมาะสมกับวัยของนักเรียน นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำให้มีนิสัยรักการอ่าน และสอดแทรกคุณธรรม ประกอบกับวิธีสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง เป็นสื่อสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ได้แก่ การร่วมกันอ่านเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล อ่านแล้วฝึกหาคำยาก ฝึกการตอบคำถาม ช่วยกันหาคำตอบ มีการนำเสนอหน้าชั้น เรียน ฝึกให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ ดังที่ ละออ คັນธวงค์ (2551) ได้นำนิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการสอนภาษาไทย ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุนนทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537, น. 6) ได้กล่าวถึง การนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ ในการสอนอ่านว่านิทานพื้นบ้านมีความเหมาะสมสำหรับใช้เสริมกิจกรรมการอ่านเนื่องจากนิทาน พื้นบ้านมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตตามความเป็นอยู่ ของนักเรียนอันจะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความอยากรู้ อยากรเรียน สอดคล้องกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ที่ให้สิ่งเร้าและ การตอบสนอง เนื่องจากเป็นการจัดเรื่องที่ตรงกับวัย และความสนใจของนักเรียนจึงช่วยให้เกิดความ ต้องการที่จะอ่านส่งผลให้เกิดการตอบสนองในทางที่ดี

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้คะแนนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สามารถพัฒนา ความสามารถในการอ่านจับใจความได้จริง

2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เพราะ

2.2.1 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA การที่ครูให้อ่านชื่อเรื่องแล้วคาดเดาเหตุการณ์ ทำให้นักเรียนชอบขั้นตอนนี้ เพราะทำให้นักเรียนอยากทราบว่า ขั้นตอนสุดท้ายเป็นอย่างไร เป็นไปตามที่คาดเดาหรือไม่ และการที่ครูใช้คำถามกระตุ้นในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจการอ่านจับใจความมากขึ้น บรรยากาศในการเรียนการสอน เป็นไปตามธรรมชาติ ดูได้จากการตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น การพูดคุยซักถาม การร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม สอดคล้องกับ จารุวรรณ คำบุญเรือง (2555) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ DR-TA ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธี สอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DR-TA โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2.2 นิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่นำมาใช้เป็นเรื่องที่นักเรียนชอบ เพราะอ่านแล้วสนุกสนาน เพลิดเพลิน ให้ความบันเทิง เป็นเรื่องราวที่ต้องอาศัย ความรู้ ความคิด ช่วยฝึกฝน

และเสริมสร้างปัญญาแก่ผู้เล่า ทำให้เกิดความรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่น และยังมีขั้นตอนการนำนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่คัดเลือกมาจากเรื่องนิทานที่ชอบมากที่สุด จากการสังเกตวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง พบว่า การที่ครูผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านจับใจความยิ่งขึ้น สังเกตได้จากการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง วิธีสอนอ่านแบบ DRTA การที่ครูให้อ่านชื่อเรื่องแล้วคาดเดาเหตุการณ์ ทำให้นักเรียนชอบขึ้นตอนนี้ เพราะทำให้นักเรียนอยากทราบว่าขั้นตอนสุดท้ายเป็นอย่างไร เป็นไปตามที่คาดเดาหรือไม่ บรรยายภาคในการเรียนการสอน เป็นไปตามธรรมชาติ ดูได้จากการตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น การพูดคุยซักถาม การร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน กล่าวพูด กล่าวถาม กล่าวแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียน สอดคล้องกับ ปาริชาติ แผงบุตตา (2553) ได้นำนิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการสอนภาษาไทย ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้นส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจ และรู้สึกสนุกสนานในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537, น. 6) ได้กล่าวถึง การนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการสอนอ่านว่านิทานพื้นบ้านมีความเหมาะสมสำหรับใช้เสริมกิจกรรมการอ่านเนื่องจากนิทานพื้นบ้านมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตตามความเป็นอยู่ของนักเรียนอันจะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความอยากรู้อยากเรียน

ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง มีความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง อยู่ในระดับมาก

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ครูควรมีการยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน เนื่องจากวิธีสอนอ่านแบบนี้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนโดยเฉพาะในขั้นแนะนำที่ต้องให้ผู้เรียนคิดคาดเดาเหตุการณ์จากชื่อเรื่องซึ่งต้องใช้เวลา และขั้นสุดท้ายการอ่านอย่างละเอียดต้องให้ผู้เรียนมีเวลาอ่านจนกว่าจะเข้าใจ

3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรเรียงลำดับเนื้อหาโดยพิจารณาจากเรื่องของภาษา จากง่ายไปยาก

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรนำนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ไปใช้ร่วมกับเทคนิคการสอนอื่นๆ ในการพัฒนาความสามารถทางภาษาไทยของผู้เรียน

3.2.2 ควรนำนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ไปพัฒนาเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2559). *ทฤษฎีการบริหารองค์กร*. กรุงเทพฯ: ธนะการพิมพ์.
- จารุวรรณ คำบุญเรือง. (2555). *การพัฒนาแผนกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการอ่านแบบ DRTA (Directed Reading-Thinking Activity)*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2547). *การใช้ภาษาไทย: หนังสือในโครงการตำราและหนังสือ*. นครปฐม: คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนัยสุดา ทองอยู่. (2550). *ผลการสอนโดยใช้รูปแบบซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2550). *การประเมินการเรียนรู้*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โชติ ศรีสุวรรณ. (2546). *นิทานพื้นบ้าน และตำนาน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2552). *การสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ดวงใจ ไทยอุบล. (2543). *ทักษะการเขียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ ธารโกชน. (2536). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. (2545). *การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก 3*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย-รามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุปผา บุญทิพย์. (2547). *คติชนวิทยา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. (2543). *นิทานพื้นบ้านศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2555). *นิทานพื้นบ้านศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพจิตร ชุมแวงวาปี. (2554). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น: โครงการตำราวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2547). *สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

- ปาริชาติ แผลงบุตดา. (2553). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้ชุดการสอนนิทานพื้นบ้าน
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- _____. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2550). วิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พอเพอร์ดี.
- พิสุทธา อารีราษฎร์. (2550). การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภนิดา ชัยปัญญา. (2542). ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมไร่นาสวนผสม โครงการปรับโครงสร้าง
และระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร-
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2538). การประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒนา.
- โยธิน ศันสนยุท. (2539). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2547). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 26. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊ค.
- _____. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- ละออ คันธวงศ์. (2551). ผลการใช้พัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัย-
ราชภัฏลำปาง, ลำปาง
- วิเชียร เกษประทุม. (2553). นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ: พ.ศ. พัฒนาจำกัด.
- วิภาวรรณ ไกรคุ้ม. (2550). รายงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนบ้านชาลูกหญ้า สำนักงาน-
เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ระยอง. ม.ป.ท.
- วิเศษ ชาญประโคน. (2549). ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: ทริปเพิล.
- แวมมยุรา เหมือนนิล. (2553). การอ่านจับใจความ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- ศิริพร ณ ถลาง. (2548). ทฤษฎีจิตวิทยา วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนานนิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ:
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2537). การวัดผลการศึกษา. กาลสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 8. (2542). มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิชย์.
- _____. (2552). สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3).
กรุงเทพฯ: องค์การค้าของสำนักงานคณะกรรมการ สก.สค.
- _____. (2554). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุปราณี พัดทอง. (2545). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2553). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรทัย บุญช่วย. (2544). ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 4(2), 128-142.
- อารี ถาวรเศรษฐ์. (2545). *คติชนวิทยา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- อุมาวดี น้อยพลี. (2559). *การศึกษความสามารถอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความเสี่ยงต่อความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้ทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading Thinking Activity)*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- Abdullah Hasan. (2018). The Effects of DRA and DR-TA Methods on Students' Reading Comprehension for State Islamic Senior High School. *American Journal of Educational Research*, 6, 281-287.
- Guthrie, C.J. (1997). A Study of Kentucky Folklores as Resource for High School English Programs of The State. *Dissertation Abstracts International*, 37, 5978-A-5979-A.
- Ratu Wardarita, Guruh Puspo Negro. (2017). A Comparative Study: The Folktale of Jaka Tarub (Indonesia) and Tanabata (Japan). *Advances in Language and Literary Studies*, 8, 1-6.
- Seftika. (2016). Directed reading thinking activity (DR-TA) strategy to teach reading. *SMART Journal*, 2, 121-127.
- Stauffer, R. G. (1969). *Directing reading maturity as a cognitive process*. New York: Harper & Row.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

นางสุภาวณีย์ เตี้ยซี้	วุฒิการศึกษา	ศศ.บ. (วิชาเอกประถมศึกษา)
		ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนวัดเจริญร่มเมือง อ. สีเกา จ. ตรัง
นางขวัญชนก จริงจิตร	วุฒิการศึกษา	ค.บ. (ศิลปศาสตรบัณฑิต) (วิชาเอกภาษาไทย)
		ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จ. ตรัง
นางณัฐชา คงเพชร	วุฒิการศึกษา	ค.บ. (วิชาเอกภาษาไทย)
		ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

นางนัฏศิมา หนูเทพ	วุฒิการศึกษา	คบ. (คณิตศาสตร์)
		ศษ.ม. (การวัดผลและวิจัยการศึกษา)
		มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
	ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดภูผาภิมุข) อ. เมือง จ.พัทลุง
นายจตุพร แป้นมี	วุฒิการศึกษา	คบ. (คณิตศาสตร์)
		ศษ.ม. (การวัดผลและวิจัยการศึกษา)
		มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
	ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการ กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ โรงเรียนเดชะปัตตนยานุกูล อ. เมือง จ.ปัตตานี
นางอดิสร วงศ์เมฆ	วุฒิการศึกษา	วท.ม. (เทคโนโลยีการวัดผลทางการศึกษา)
		มหาวิทยาลัยบูรพา
	ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนวัดวังหิน อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านนิทานพื้นบ้าน

- นายประเสริฐ คงหมื่น วุฒิการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 6
 สถานที่ทำงาน อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ มีความรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์
 เรื่องเล่าถ้าเขาช่างหาย
- นางหนูพลอย ณะสงค์ วุฒิการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4
 สถานที่ทำงาน 108 หมู่ 4 ตำบล เกาะปียะ อำเภอย่านตาขาว
 จังหวัดตรัง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 ด้านศิลปพื้นบ้าน
- นายพยอม สายสินธุ์ วุฒิการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 5
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดธรรมาราม อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปวัฒนธรรม

ภาคผนวก ข
เครื่องมือการวิจัย

คำชี้แจง การใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน ชุดนี้ มีจำนวน 30 ข้อ เวลา 60 นาที โดยกำหนดข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน
2. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ ห้ามขีดเขียนข้อความลงในแบบทดสอบ
3. ให้เขียนตอบลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้

เรื่องที่ 1 ทะเลตรัง

คำชี้แจง นักเรียนอ่าน เรื่อง ทะเลตรัง แล้วตอบคำถามข้อ 1-10

สมัยก่อนนั้น เริ่มตั้งแต่มีสำเภามาจากเมืองจีน เข้ามาค้าขายกับบ้านเราก็มีเรือสำเภาลำหนึ่ง เข้ามาค้าขายที่เมืองกันตัง พอค้าขายเสร็จก็จะกลับเมืองจีน แต่ไม่รู้ว่า นายสำเภา ถูกออกอุกใจอะไร กับเด็กคนหนึ่ง อยากจะได้เด็กคนนั้นกลับไปด้วย เลยไปขอเด็กคนนั้นกับผู้ที่ เป็นพ่อ-แม่ และผู้เป็นพ่อเป็นแม่ ก็ไม่รู้ว่าคิดอย่างไรจึง ยกลูกให้นายสำเภาไป คงจะเป็นเพราะว่าตัวเองอยากจน ถ้าลูกได้ไปอยู่กับสำเภาอาจจะได้ดิบได้ดีก็เป็นได้ จึงยกลูกให้ไปแล้วเรือสำเภาลำนั้นก็หายไป... หายไป...นาน... จนผู้คนที่หมู่บ้านที่เด็กคนนั้นจากไปลืมนึกเรื่องครั้งนั้นไปแล้ว หมู่บ้านนั้นก็คือบ้านพระม่วงปัจจุบันนี้ก็ยังมีอยู่ คือ ปากแม่น้ำตรัง เขาบอกว่า นานประมาณ 20 ปี เห็นจะได้ สำเภอลำนั้นก็กลับมาอีกครั้งหนึ่ง ก็มีคนในหมู่บ้าน จำได้ว่าครั้งหนึ่ง สำเภาเรือลำนี้ได้นำเด็กตัวเล็กๆ จากหมู่บ้านนี้ไป จึงเข้าไปดูคนในเรือสำเภา และเห็นนายสำเภาเรือเปลี่ยนไปจากคนเดิม ดูนายสำเภาคนใหม่มีลักษณะคล้ายกับเด็กคนนั้นจัง จึงไปที่หมู่บ้านและได้บอกกับพ่อ-แม่ของเด็กของเด็กคนนั้นด้วยความดีใจหรือเปล่านั้นก็ไม่ทราบ พ่อ-แม่ ในยามนี้เป็น ตา-ยายแก่แล้วรีบมุ่งหน้ามาหาลูกที่ทำเรือ สิ่งของที่คิดมาด้วยคือ แต่งตัวหอมช่อ เสื้อผ้าเก่า ๆ และมีลูกมะม่วงติดมือมาหนึ่งช่อเข้าไปทักทายเข้าไปเรียก...แต่... นายสำเภาก็ไม่ยอมรับว่าเป็นพ่อ-แม่ บางคนบอกว่า “เขาอับอายที่พ่อ-แม่เขาอยากจน” นายสำเภาบอกให้เอาน้ำล้างจานสาตไล่ตายายแก่ 2 คนนั้นไปให้พ้น แต่ยังไงแก่ก็ไม่ไป แกอยากจะคุยกับลูกชายของแก จนนายสำเภาสั่งให้หันหัวเรือออกสู่ทะเล เพื่อมุ่งหน้าออกสู่ทะเล ผู้เป็นพ่อ-แม่ ก็ได้ขว้างลูกมะม่วงตามเรือสำเภอลำนั้น พร้อมกับคำสาปแช่งต่างๆ นานา ขอให้ม็อันเป็นไปในท้องทะเล พอเรือสำเภาออกสู่ทะเลใกล้ๆ กับเกาะเกตรา ก็เกิด พายุ ฝนฟ้าคะนองขึ้น ทำให้เรือสำเภาเสียหลักไปชนกับกองหินโสโครก ทำให้เรือสำเภอลำนั้นแตก และสิ่งของต่างในเรือ ก็กระจัดกระจายไปตามท้องทะเล ต่อมา สิ่งของต่างๆ นั้นก็กลายเป็นชื่อของเกาะต่างๆ ในท้องทะเล กระดาน คือ กระดานจากเรือสำเภา เชือก คือ เชือกที่ใช้ในเรือสำเภานั้นเอง มุก คือ ภรรยาของนายสำเภา นายสำเภานั้น ก็คือ ลิบนั่นเอง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. พ่อ แม่ ยกลูกชายให้กับใคร (รู้ จำ)
 - ก. คนจีน
 - ข. นายสำเภา
 - ค. ตา ยาย
 - ง. ชาวประมง
2. พ่อ แม่ มีอะไรติดมือมาฝากลูกบ้าง (รู้ จำ)
 - ก. ปลา
 - ข. มะม่วง
 - ค. หอยมุก
 - ง. เสื้อผ้า
3. ลูกชายบอกให้คนขับไล่ พ่อแม่ ของตนด้วยวิธีใด (รู้ จำ)
 - ก. ขว้างกับลูกมะม่วง
 - ข. ไล่ทุบตี
 - ค. พุดจา หยาบคาย
 - ง. เอน้ำจานสาดไล่
4. จากนิทานเรื่องนี้อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เรือสำเภาแตก (เข้าใจ)
 - ก. คำสาปแช่ง
 - ข. พายุฝนฟ้าคะนอง
 - ค. สิ่งของในเรือมากเกินไป
 - ง. นายสำเภาโกรธพ่อแม่
5. บ้านพระม่วง ปัจจุบันอยู่ที่ไหน (รู้ จำ)
 - ก. เกาะกระดาน
 - ข. เกาะเชือก
 - ค. เกาะมุก
 - ง. ปากแม่น้ำตรัง อำเภอกันตัง

6. พฤติกรรมของ พ่อ แม่ ที่ปฏิบัติต่อลูก ข้อใดนักเรียนไม่ควรปฏิบัติตาม (นำไปใช้)
- ก. การยกลูกให้คนอื่น
 - ข. การแต่งตัวเสื้อผ้าเก่า ๆ
 - ค. การนำลูกมอม่วงไปฝากลูก
 - ง. การพูดกับลูกในแง่ที่ไม่ดี
7. ลูกชาย ขาดคุณธรรมข้อใด (วิเคราะห์)
- ก. ความกตัญญู
 - ข. ความรับผิดชอบ
 - ค. ความอดทน
 - ง. ความซื่อสัตย์
8. ส่วนวนในข้อใดตรงกับเนื้อเรื่องนี้มากที่สุด (สังเคราะห์)
- ก. กงเกวียนกรรมเกวียน
 - ข. กรวดน้ำคว่ำขัน
 - ค. กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง
 - ง. เลี้ยงไม่เชื่อง
9. ถ้าพ่อ แม่ ไม่สาบแช่งลูก จะเกิดอะไรขึ้น (ประเมินค่า)
- ก. เกิดพายุใหญ่
 - ข. เรือสำเภาแตก
 - ค. เกาะต่าง ๆ
 - ง. ลูกชายไม่ตาย
10. ข้อใดคือคุณค่าของเรื่องทะเลตริงที่มีต่อเยาวชนในปัจจุบัน (วิเคราะห์)
- ก. ความซื่อสัตย์
 - ข. ความกตัญญู
 - ค. ความรับผิดชอบ
 - ง. การเสียสละ

เรื่องที่ 2 ถ้าเล...เขากอบ

คำชี้แจง นักเรียนอ่าน เรื่อง ถ้าเล...เขากอบ แล้วตอบคำถามข้อ 11-20

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเจ้าฟ้างค์หนึ่งชื่อว่า พญาทอบ เป็นบุตรท้าวภูษงค์ราชา นาคราช ผู้มีบุญญาธิการ และมีความเชี่ยวชาญในทุกๆ ด้านจนพญานาคทั้งเมืองบาดาลต้องสยบ เพราะอำนาจบารมีของพญาทอบมีรูปร่างที่ใหญ่มาก กายยาวประมาณ 1 โยชน์ มีเกล็ดขาวดั่งไข่มุก นัยน์ตาสุกแดง ครั้นเมื่อท่านโตขึ้นก็ได้เดินทางท่องเที่ยวไปในสถานที่ ต่างๆ ตามประสาวัยรุ่น จนกระทั่งได้พบกับนางศรีชั้น ทั้งสองจึงตกลงปลงใจอยู่ด้วยกัน ไม่นานนักนางศรีชั้นก็ตั้งครรภ์ พญาทอบพยายามหาที่อยู่มีภูมิทัศน์งดงามและปลอดภัยให้กับนางศรีชั้นเพื่อรอคลอดบุตร และที่นั่นก็คือ “ถ้าเลเขากอบ” ในปัจจุบัน โดยพญาทอบได้ใช้อิทธิฤทธิ์ของตนเผาผลาญเกาะหินจนเป็น ถ้ำที่มีน้ำไหลผ่าน ภายในถ้ำเต็มไปด้วยอัญมณีและมีสัตว์ต่างๆ อาศัยอยู่มากมายหลายชนิด รวมทั้งหินงอกหินย้อยงดงามเหมือนมีชีวิตเป็นรูปทรงต่างๆ สวยดั่งมรกตหยดน้ำและเมื่อพญาทอบ หาที่พักให้กับนางศรีชั้นได้เรียบร้อยแล้ว ทั้งสองก็สัญญาว่าจะรักกันตลอดไป แล้วเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น เมื่อยักษ์หูแกง บิดานางศรีชั้นได้ตามหาจนพบ ขณะทั้งสองกำลังพลอดรักกันอยู่ในถ้ำยักษ์หูแกงไม่พอใจมากคิดจะฆ่าพญาทอบซึ่งเป็นลูกเขย โดยใช้ไฟพ่นใส่ โชคดีที่พญาทอบ หลบหลีกได้ทัน ทำให้ลูกไฟที่พ่นออกมาไปถูกภูเขาจึงเกิดเป็น “เขาหัวแตก” ขึ้น ส่วนนางศรีชั้น ตกใจกลัวในการต่อสู้ จึงหนีขึ้นไปอยู่บนหน้าผาเพื่อเฝ้ารอคอยผู้เป็นสามี จนได้ชื่อว่า “ผานางคอย” ทางด้านพญาทอบต้องการที่จะแก้แค้นยักษ์หูแกง แต่พอรู้ว่าเป็นพ่อตาของตัวเองก็ หนีไปไม่กล้าทำร้าย โดยพญาทอบจะซ่อนตัวทุกวิถีทาง เพื่อไม่ให้ยักษ์หูแกงตามหาได้ ไม่นานหลังจากนั้นนางศรีชั้นก็ได้คลอดบุตรออกมาจำนวนแปดหมื่นตัวซึ่งเป็นงู

ถ้าผ่านมาเที่ยว ถ้าเล เขากอบ ละก็ หากเจองูก็อย่าทำร้ายเพราะงูเหล่านั้นเป็นลูกของ พญาทอบ และถ้าเราเจอนาคก็อย่าทำร้ายเช่นกัน เพราะนั่นหมายถึงสามีของนางศรีชั้น ถ้าใครเข้าไปเที่ยวถ้าเลแล้วได้ยินเสียงดังครืนๆ นั่นคือพญาทอบกำลังแทรกพื้นแผ่นดิน หากพญาทอบ กลับมาวันใด หินในถ้ำก็จะผุสึเป็นเพชรแวววาว และถึงตอนนั้นเขากอบก็จะเจริญขึ้นอีกครั้ง

11. พญากอบ เป็นลูกของใคร (รู้ จำ)
- ก. นางศรีชั้น
 - ข. ยักษ์หูแกง
 - ค. ท้าวภูงศร์ราชานาคราช
 - ง. พญางู
12. พญากอบ มาจากเมืองใด (รู้ จำ)
- ก. เมืองสวรรค์
 - ข. เมืองพญานาค
 - ค. เมืองผานางคอย
 - ง. เมืองบาดาล
13. บิดานางศรีชั้น คือใคร (รู้ จำ)
- ก. พญากอบ
 - ข. ยักษ์หูแกง
 - ค. ท้าวภูงศร์ราชานาคราช
 - ง. พญางู
14. “เขาหัวแตก” เกิดจากสาเหตุสำคัญในข้อใด (เข้าใจ)
- ก. ความโกรธของพญากอบ
 - ข. ความโกรธของนาศรีชั้น
 - ค. ความโกรธของท้าวภูงศร์
 - ง. ความโกรธของยักษ์หูแกง
15. ใครนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้ได้ถูกต้อง (นำไปใช้)
- ก. แต่งไม่ชอบใช้กำลัง
 - ข. สัมผัสจากไฟเราจะ
 - ค. นาวามีมารยาทเรียบร้อย
 - ง. นกชอบช่วยเหลือคนอื่น
16. พญานาคเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งใด (เข้าใจ)
- ก. ความทุกข์ยาก
 - ข. ความยิ่งใหญ่
 - ค. ความดี
 - ง. ความชั่ว

17. เหตุที่เรียกว่า “ผานางคอย” เพราะอะไร (วิเคราะห์)
- ก. สถานที่พญากอบมาคอยท้าวภูษงค์ราชานาคราช
 - ข. สถานที่พญานาคมาคอยพญากอบ
 - ค. สถานที่พญากอบมาคอยนางศรีชั้น
 - ง. สถานที่นางศรีชั้นมาคอยสามี
18. จากเรื่องครวยก่องพญากอบในเรื่องใด (วิเคราะห์)
- ก. ความมีอำนาจบารมี
 - ข. ความมีร่างกายแข็งแรง
 - ค. ความโกรธแค้น
 - ง. ความซื่อสัตย์ ความรัก
19. นักเรียนคิดว่านางศรีชั้นมีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- ก. เชื่อฟัง พ่อ แม่
 - ข. ชอบอยู่โดดเดี่ยว
 - ง. มีความซื่อสัตย์
 - ค. มีความอดทน
20. ข้อใดไม่ใช่ข้อเท็จจริงจากนิทาน เรื่อง ถ้ำเล เขากอบ (ประเมินค่า)
- ก. “ผานางคอย” เกิดจากการรอคอยสามีของนางศรีชั้น
 - ข. เสียงดังครืน ๆ เพราะพญากอบกำลังแทรกแผ่นดิน
 - ค. หินผุคสีแฉววาวเพราะพญากอบกลับมา
 - ง. ยักษ์หูแกงชอบใจที่ได้พญากอบเป็นลูกเขย

เรื่องที่ 3 ตาหมอเหลียนกับศรีนังกรี

คำชี้แจง นักเรียนอ่าน เรื่อง ตาหมอเหลียนกับศรีนังกรี แล้วตอบคำถามข้อ 21-30

ครั้งหนึ่งมีช่างสำคัญของเจ้าเมืองชื่อช่างราชา แตกปลอกหายไป เจ้าเมืองเรียกควาญช่างกลับคืนให้ได้ ถ้าไม่ได้จะถูกลงโทษประหาร ตาหมอเหลียนแกะรอยช่างราชามาแรมเดือนจนไปถึงที่บ้านในร่อน ตำบลปะเหลียน ซึ่งมีครอบครัวหนึ่งอาชีพทำนา เลี้ยงควายฝูง หัวหน้าครอบครัวชื่อศรีนังกรี ตาหมอเหลียน มาพบศรีนังกรี กำลังไล่ควายเหยียบนา จึงถามว่าเห็นช่างผ่านมาทางนี้บ้างไหม ศรีนังกรีไม่ตอบคำถามแม้จะถามซ้ำอีกหลายครั้งก็ยังไม่ตอบ ตาหมอเหลียนเริ่มโมโห จึงปักตะขอข้างลงบนคันนา แล้วขึ้นนั่งบนปลายตะขอเป็นการแสดงอิทธิฤทธิ์ข่มขวัญ ศรีนังกรีเห็นก็ใช้ไม้หมักไล่ควาย (ไม้เรียว) ปักลงแล้วนั่งบนปลายไม้บ้าง เมื่อเป็นเช่นนั้นทั้งสองก็รู้เชิงกันว่าต่างฝ่ายต่างมีอาคมแก่กล้า จึงสัญญาเป็นมิตรกัน

จากนั้นตาหมอเหลียนก็แกะรอยตามช่างราชาต่อไป จนถึงทางน้ำแยกเป็นสองทาง ลำปลอก แล้วแยกไปทางหนึ่งจึงได้พบช่างราชา นอนอยู่ในพรุใหญ่ ตาหมอเหลียนจะเรียกร้องอ้อนวอน หรือใช้คาถาอาคมอย่างไรก็ไม่ยอมตื่นจากพรุ จึงตัดสินใจกระโดดขึ้นนั่งคร่อมหลังช่าง ชักมีดหมอออกมากะหน้าแทง และผ่าท้องจนช่างราชาขาดใจตายอยู่ในพรุ เมื่อผ่าช่างตายแล้ว ตาหมอเหลียน ก็ไม่กลับบ้านเดิม เพราะรู้ว่าจะต้องถูกโทษประหารชีวิต จึงปักหลักตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้บ้านศรีนังกรีเพื่อนเกลอ

สถานที่ตามนิทานนี้อยู่ในตำบลปะเหลียน ทำให้เข้าใจกันว่าบ้านปะเหลียน มาจากชื่อตาหมอเหลียน ที่เรียกว่า ปะ แปลว่า พ่อ เป็นภาษาที่ใช้ในกลุ่มมุสลิม แสดงว่าตาหมอเหลียนเป็นที่เคารพนับถือเหมือนพ่อของกลุ่มคนแถบนั้น ส่วนพรุที่ช่างตายต่อมาได้ชื่อว่า พรุราชา ตามชื่อช่าง

ศรีนังกรี และตาหมอเหลียน มีสัญญาต่อกันว่า ถ้าศรีนังกรีตายให้ฝังศพไว้ทางต้นน้ำเหนือจากบ้านตาหมอเหลียน เพราะศรีนังกรีเป็นมุสลิมเกรงว่าจะมีการนำเนื้อหมูมาล้างในลำคลองให้แปดเปื้อนถึงที่ฝังศพไว้ทางใต้ของลำน้ำ ปัจจุบันยังมีสถานที่ซึ่งชาวบ้านเล่าว่าเป็นเปรวหรือที่ฝังศพของทั้งสองรวมทั้งพรุราชา อยู่ในบริเวณตำบลปะเหลียน

21. ช้างของเจ้าเมืองชื่อว่าอะไร (รู้ จำ)
- ก. ช้างพสุธา
 - ข. ช้างราชา
 - ค. ช้างหมอเหลียน
 - ง. ช้างศรีนังกรี
22. เจ้าเมืองได้ช้างกลับคืนหรือไม่ อย่างไร (รู้ จำ)
- ก. ได้ เพราะความขี้ขลาดนำไปคืน
 - ข. ได้ เพราะศรีนังกรีช่วยนำกลับเมือง
 - ค. ไม่ได้ เพราะหาช้างไม่พบ
 - ง. ไม่ได้ เพราะช้างตายก่อน
23. คำว่า “พสุธา” น่าจะมาจากไหน (รู้ จำ)
- ก. ภาษาของมุสลิม
 - ข. ช้างราชาตายในพสุ
 - ค. ชื่อของตาหมอเหลียน
 - ง. ชื่อของศรีนังกรี
24. ความขี้ขลาด หมายถึงบุคคลในข้อใด (เข้าใจ)
- ก. คนเลี้ยงช้าง
 - ข. คนซื้อช้าง
 - ค. คนขายช้าง
 - ง. หมอรักษาช้าง
25. ใครนับถือศาสนาเดียวกับศรีนังกรี (รู้ จำ)
- ก. สมศรีไปวัดทุกวันพระ
 - ข. สมชายไปมัสยิดกับเพื่อน
 - ค. สมศักดิ์ไปทำกิจกรรมที่โบสถ์
 - ง. สมโภชไปทำบุญตักบาตร
26. นักเรียนสามารถนำแนวคิดของเรื่องใดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
- ก. โอ๊กกับเอ คอยช่วยเหลือกันเพราะเป็นเพื่อนกัน
 - ข. ปิงปองทะเลาะกับเพื่อนทุกวัน
 - ค. สัมโง่งงจากไฟเราะ
 - ง. แมวตั้งใจทำงานเพราะรักพ่อแม่

27. ข้อใดเป็นลักษณะนิสัยของตาทอมอเลีย่น (วิเคราะห์)
- ก. นิสัยเกเร
 - ข. มีความรักเพื่อน
 - ค. มีความยุติธรรม
 - ง. ไม่อยากเห็นใครดีกว่าตัวเอง
28. นักเรียนคิดว่าหากตาทอมอเลีย่นกลับบ้านเดิมจะเกิดอะไรขึ้น (ประเมินค่า)
- ก. จะได้อยู่กับครอบครัว
 - ข. จะได้พบกับเพื่อนรัก
 - ค. จะได้รับเงินรางวัล
 - ง. จะถูกลงโทษ
29. เรื่องตาทอมอเลีย่นกับศรีนังกรีสอดคล้องกับข้อใด (สังเคราะห์)
- ก. คนโง่ตกเป็นเหยื่อของคนฉลาด
 - ข. เพื่อนกินหาง่ายเพื่อนตายหายาก
 - ค. คนดีตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้
 - ง. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกชั้นนั้นถึงตัว
30. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)
- ก. ศรีนังกรีเป็นความรูปร่าง
 - ข. เมื่อตาทอมอเลีย่นตายให้ฝังไว้ทางต้นน้ำ
 - ค. ตาทอมอเลีย่นฆ่าช้างพสุธาตาย
 - ง. ตาทอมอเลีย่นถูกประหารชีวิต

คำชี้แจง การใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียน

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียน ชุดนี้ มีจำนวน 30 ข้อ เวลา 60 นาที โดยกำหนดข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน
2. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ ห้ามขีดเขียนข้อความลงในแบบทดสอบ
3. ให้เขียนตอบลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้

เรื่องที่ 1 เขาทะนาน

คำชี้แจง นักเรียนอ่าน เรื่อง เขาทะนาน แล้วตอบคำถามข้อ 1-10

มีตากับยาย อยู่สองคน นับถือศาสนาพุทธ ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านพระม่วง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง มีลูกชายหนึ่งคนเป็นบุคคลที่ลักษณะดี อยู่มาวันหนึ่งมีเรือสำเภาของพ่อค้าต่างชาติ ได้นำสินค้ามาขายท่าเรือกันตัง ทั้งสามคนไปชมสินค้า ขณะชมอยู่นั้น นายสำเภาได้เห็นลูกชายตากับยายน่ารัก และเกิดความสงสาร ขอเป็นบุตรบุญธรรม สองตายายจึงยกให้เพราะเห็นลูกชายจะได้ อยู่สุขสบาย

เมื่อนายสำเภาขายสินค้าหมดจึงออกเรือ พร้อมบุตรบุญธรรม จำหน่ายสินค้าไปยังที่ต่างๆ จนร่ำรวยเป็นเศรษฐี เด็กชายที่นำมาเลี้ยงมีความสุขในกองเงินกองทองจนลืมนึกถึงสองตายาย ไม่ได้กลับบ้านมานาน และได้เล่าเรียนหนังสือให้สมได้ดี

ครั้งโตขึ้นก็แต่งงานกับลูกสาวนายสำเภา อยู่กินอย่างมีความสุข ฝ่ายภรรยาคิดถึงพ่อสามี ปรารถนาให้ไปหา สามีพยายามบ่ายเบี่ยงหลายครั้ง แต่ทนรบเร้าของภรรยาไม่ไหว จึงส่งข่าวให้สองตายายทราบล่วงหน้าฝ่ายสองตายายทราบข่าวดีใจมาก บอกเพื่อนบ้าน ญาติมิตรให้ทราบจัดที่รับรอง พอใกล้ถึงเวลากลับ สองตายายฆ่าหมู หนึ่งตัว เพื่อเลี้ยงรับรอง

สองสามีภรรยานำเรือมาจอดท่าเรือกันตัง ส่งลูกเรือไปสืบดูว่า สองตายายมาหรือไม่ จึงชวนภรรยาขึ้นไปหา ลูกชายเห็นสองตายายยากจน ไม่ยอมรับว่าเป็นบิดามารดา จึงหันหลังกลับ ฝ่ายยายพยายามดึงแขนลูกไว้ ลูกชายดิ้นรนหนีไปได้

แม่เกิดความเสียใจมากถึงกับสาปแช่งว่า หากเป็นลูกชายของตนแล้ว ขออย่าให้ออกจากฝั่งไปได้ ขอให้มือนเป็นไปต่างๆ นานา "แต่ไม่ลืมหูย่างไปวางไว้ที่เรือสำเภา" ขณะที่ชุมชนวุ่นวายอยู่นั้น เกิดพายุใหญ่พัดมา ทำให้เรือสำเภาแตก สิ่งของกระจัดกระจายลอยไปในทะเล ในที่สุดมีผู้เฒ่าเล่าว่า สายสมอเป็น "หินสายสมอ" เรือสำเภากลายเป็น "เกาะเกตรา" หมูย่างเป็นเกาะสุกร ตะบัน (ผ้าโพกหัวมุสลิม) เป็นภูเขาบัน เครื่องตวงสินค้าในเรือ เป็นภูเขาป้อย ภูเขาแล่ง ภูเขาทะนาน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. จากนิทาน ตา ยาย อาศัยอยู่ที่ไหน (รู้ จำ)
 - ก. บ้านพระม่วง
 - ข. เกาะเกตรา
 - ค. ภูเขาทะนนาน
 - ง. เกาะสุกร
2. หมูย่าง ที่ ตา ยาย นำฝากลูกชาย กลายเป็นอะไร (รู้ จำ)
 - ก. เกาะเกตรา
 - ข. เกาะสุกร
 - ค. ภูเขาแล่ง
 - ง. ภูเขาป้อย
3. สถานที่ใด ไม่เกี่ยวกับนิทาน เรื่องเขาทะนนาน (รู้ จำ)
 - ก. เกาะสุกร
 - ข. เกาะเกตรา
 - ค. ภูเขาทะนนาน
 - ง. เกาะหมาก
4. อะไรเป็นสาเหตุ ทำให้ลูกชายเสียชีวิต (เข้าใจ)
 - ก. เรือสำเภาแตก
 - ข. คำสาปแช่ง
 - ค. เกิดพายุฝน
 - ง. การตั้งรกรากที่พ่อแม่
5. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับสุดท้าย (เข้าใจ)
 - ก. เกิดพายุใหญ่
 - ข. แม่ยกลูกชายให้นายสำเภา
 - ค. ลูกชายแต่งงานกับลูกสาวนายสำเภา
 - ง. เกิดเกาะเกตรา

6. นักเรียนสามารถนำแนวคิดจากเรื่องเขาทะนนานไปใช้ในเรื่องใด (นำไปใช้)
- ก. ความซื่อสัตย์
 - ข. ความอดทน
 - ค. ความเมตตา
 - ง. ความกตัญญู
7. นักเรียนคิดว่า สองตา ยาย มีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- ก. มีความทะเยอทะยาน
 - ข. มีความรักลูกมาก
 - ค. มีวาจาหยาบคายน
 - ง. ไม่ยอมรับความจริง
8. นักเรียนคิดว่า ลูกชายมีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- ก. มีความขยันทำมาหากิน
 - ข. ขาดความอดทน
 - ค. ขาดความกตัญญู
 - ง. มีความรัก พ่อ แม่
9. นิทานเรื่องเขาทะนนาน สอดคล้องกับสำนวนใด (สังเคราะห์)
- ก. รักดีห้ามจั่ว รักชั่วห้ามเสา
 - ข. เวย่อมระงับ ด้วยการไม่จองเวร
 - ค. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - ง. คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้
10. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)
- ก. เรือสำเภาแตกเพราะเกิดพายุ
 - ข. ลูกชายมีความรักพ่อแม่มาก
 - ค. ลูกชายมีอาชีพชาวประมง
 - ง. สองตา ยาย ร่ำรวยเป็นเศรษฐี

เรื่องที่ 2 ถ้ำพระองค์กลาง

คำชี้แจง นักเรียนอ่าน เรื่อง ถ้ำพระองค์กลาง แล้วตอบคำถามข้อ 11-20

ถ้ำพระองค์กลาง เป็นถ้ำหนึ่งในเขาปินะ หมู่ที่ 7 ตำบลนาง อำเภอยะยง จังหวัดตรัง ในถ้ำปินะมีพระพุทธรูปโบราณซึ่งมีตำนานจากคำบอกเล่าของท่านเจ้าอาวาสวัดเขาปินะ เมื่อ พ.ศ. 2537 ครั้งเมื่อสร้างพระบรมธาตุเจดีย์เมืองนครศรีธรรมราช เจ้าเมืองได้ประกาศชาวเขมรชนพุทธศาสนิกชนผู้มีจิตศรัทธาไปทั่วคามนิคมเขตประเทศน้อยใหญ่ทั้งหลายทั้งปวง ให้บริจาคทรัพย์สืบตามกำลังศรัทธา เสียสละไว้ในพระพุทธศาสนา เป็นพุทธบูชาพระมหาเจดีย์บรมธาตุนี้

ความก็ทราบถึงพุทธศาสนิกชนชาวแขกลังกา ด้วยกำลังศรัทธาหนักหนาจึงได้แต่งสำเภา นำเอา ทรัพย์สมบัติแก้ว แหวนเงินทอง เพชรนิลจินดาประดามี ลงสำเภาใหญ่แล่นฝ่ามหาสมุทรเข้าปากอ่าว ทะเลตรัง ทวนกระแสแม่น้ำตรังเข้ามาในแผ่นดินใหญ่ตั้งหน้าจะไปเมืองนครศรีธรรมราช เพื่อก่อปรกุกถุกรรมกระทำ “อามิสบูชา” ด้วยทรัพย์สมบัติเหล่านั้น แต่องค์พระบรมธาตุเจดีย์แล

ขณะสำเภาแล่นมาถึงบริเวณหน้าเขาปินะริมฝั่งแม่น้ำตรังก็จอดทอดสมอแวะพักผ่อน ได้ขึ้นเรือ เทียวไปบนภูเขา พบถ้ำใหญ่น้อยสวยงามเป็นที่รมย์ จึงพักชมเพลินอยู่พอดีได้ข่าวจากเมือง นครศรีธรรมราชว่า พระบรมธาตุเจดีย์ได้ก่อสร้างไปเสร็จเรียบร้อยแล้ว แขกลังกานายสำเภาเสียใจนัก จึง ได้นำทรัพย์สมบัติทั้งหมดนั้นขึ้นจากเรือสำเภาฝังไว้ใต้พื้นศิลาในถ้ำแห่งนี้ เสร็จแล้วก็ได้ก่อพระพุทธรูป ปางมารวิชัย สูงประมาณ 1.70 เมตร ประทับนั่งปิดทรัพย์สินทั้งหมดไว้ พลันอธิษฐานว่าต่อเมื่อใดที่พระ บรมธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราชชำรุดเสียหายจำเป็นต้องซ่อมแซม ขอให้ทรัพย์สินใต้พระพุทธรูปองค์นี้ ข้า แรกพื้นศิลาขึ้นมาต่อหน้าคนดีผู้มีบุญ เพื่อคนผู้นั้นจะได้นำทรัพย์สินไปบูรณปฏิสังขรณ์พระบรมธาตุเจดีย์ ให้ยืนยงคงสภาพเดิม สถิตสถาพรยั่งยืนนาน เป็นมิ่งขวัญของ ศาสนิกชนทั้งหลายสืบไป จนกว่าจะสิ้นสมัย พระพุทธศาสนาแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าลือชื่อดีพระองค์นี้

อนึ่ง ในเวลาต่อมา ได้มีผู้สร้างพระพุทธรูปบริวารขึ้นไว้ทางซ้ายข้างละ 2 องค์ รวมเป็น 5 องค์ และเรียกพระพุทธรูปองค์เดิมว่า “พระองค์กลาง” และถ้ำนี้จึงได้ชื่อมาจนกระทั่งทุกวันนี้ว่า “ถ้ำพระองค์ กลาง” สมัยต่อมาเจ้าอาวาสผู้เชี่ยวชาญกรรมฐานรูปหนึ่งนิยมความเป็นสัปปายะของถ้ำพระองค์กลาง จึง มานั่งกรรมฐานที่นี้บ่อย ๆ ครั้งหนึ่งได้นิมิตเห็นชายอาวุโสรูปร่างสูงใหญ่ แต่งตัวนุ่งผ้ายาว โจงกระเบน แบบนายพรานมโนราห์ เดินออกมาจากหลืบถ้ำทางด้านซ้ายขององค์พระ ได้สนทนากันในนิมิตนั้นก็ทราบ ว่าเป็นปู่เจ้าเฝ้าเขาปินะ และระมัดระวังถ้ำพระองค์กลางเป็นพิเศษ เพราะมีทรัพย์สมบัติเป็นจำนวน มหาศาลซุกซ่อนอยู่ เมื่อออกกรรมฐาน เจ้าอาวาสในอดีตรูปนั้นปรารภเรื่องนี้กับนายแทน คงทรัพย์ ซึ่งปู่ เฝ้าระวังอารักขา ถ้ำพระองค์กลาง นายแทน คงทรัพย์ บั้นแล้วเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2507

ปัจจุบันรูปปั้นปู่เจ้าเฝ้าถ้ำพระองค์กลาง เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำวัดเขาปิ่นะ รองลงมาจากพระองค์กลาง ผู้ศรัทธาได้บนบานศาลกล่าว เมื่อได้สมประสงค์ก็มาแก้บนด้วยการปิดทองและจุดประทัดถวาย

ปู่เจ้าเฝ้าถ้ำพระองค์กลางจะรอคอยคนดีผู้มีบุญมานำทรัพย์สมบัติที่ฝังไว้ใต้ศิลาไปบูรณปฏิสังขรณ์พระบรมธาตุเจดีย์เมืองนครศรีธรรมราช แต่พร้อมที่จะพาดหัวกระบालโจรใจบาปที่มีท่าทีว่าจะลักลอบขโมยทรัพย์สมบัตินั้นตลอดเวลา

11. จากนิทานเรื่องนี้ ทรัพย์สินนำไปฝังไว้ที่ใด (รู้จำ)

- ก. ใต้พื้นศิลาในถ้ำ
- ข. ริมแม่น้ำ
- ค. บนภูเขา
- ง. พระบรมธาตุ

12. ใต้ฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัยมีอะไร (รู้จำ)

- ก. พระพุทธรูปปริวาร
- ข. พระองค์กลาง
- ค. ทรัพย์สมบัติ
- ง. พระบรมธาตุ

13. พระบรมธาตุเจดีย์อยู่ที่ไหน (รู้จำ)

- ก. เขาปิ่นะ
- ข. ถ้ำพระองค์กลาง
- ค. จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ง. จังหวัดตรัง

14. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับแรก (เข้าใจ)

- ก. สร้างถ้ำพระองค์กลาง
- ข. สร้างปู่เจ้าเฝ้าเขาปิ่นะ
- ค. สร้างพระพุทธรูปปางมารวิชัย
- ง. เจ้าเมืองเชิญชวนบริจาครทรัพย์สิน

15. จากนิทานเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับศาสนาใด (เข้าใจ)
- ก. ศาสนาพุทธ
 - ข. ศาสนาคริสต์
 - ค. ศาสนาอิสลาม
 - ง. ศาสนาซิกข์
16. จากนิทานเรื่องนี้ สิ่งใดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
- ก. ความเสียสละ
 - ข. ความอดทน
 - ค. ความรับผิดชอบ
 - ง. ความพยายาม
17. นักเรียนคิดว่าแขกลังกามีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- ก. เห็นแก่ตัว
 - ข. ใจบุญ
 - ค. ใจอ่อน
 - ง. ชอบเที่ยว
18. พุทธศาสนสุภาษิตข้อใดตรงกับกรกระทำของแขกชาวลังกา (สังเคราะห์)
- ก. ตนเป็นที่พึ่งของตน
 - ข. ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก
 - ค. พูดอย่างไรทำได้อย่างนั้น
 - ง. ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย
19. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)
- ก. นายแทน คงทรัพย์ คือ ปู่เจ้าเฝ้าเขาปินะ
 - ข. ชายหนุ่มจุงกระเบน คือ แขกชาวลังกา
 - ค. ผิงทรัพย์สมบัติไว้ใต้พื้นศิลา
 - ง. พระพุทธรูปปางมารวิชัย
20. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)
- ก. พระองค์กลางมีพระพุทธรูปบริวารทั้ง 2 ข้าง
 - ข. ปู่เจ้าเฝ้าเขาปินะคือเจ้าอาวาส
 - ค. แขกชาวลังกาสร้างพระบรมธาตุสำเร็จ
 - ง. ทรัพย์สมบัติฝังไว้ใต้พระบรมธาตุ

เรื่องที่ 3 ตาพันวัง ยายคำพลี

คำชี้แจง นักเรียนอ่าน เรื่อง ตาพันวัง ยายคำพลี แล้วตอบคำถามข้อ 21-30

ชื่อ ตาพันวัง และยายคำพลี ปลูกเรือนอยู่ริมชายคลองปะเหลียนบริเวณบ้านท่าพญา วันหนึ่งสองตาพบเศษทองถูกน้ำพัดมาตกหล่นอยู่บริเวณคลองหน้าบ้าน เมื่อลองเดินทวนน้ำขึ้นไปก็พบเศษทองเรื่อยๆ จึงกลับไปเตรียมตัวออกจากบ้านไปหาทอง เดินทวนลำน้ำขึ้นไปหลายวันจนไปพบวังน้ำริมหน้าผาสูงชันแห่งหนึ่ง ในวังมียอดภูเขาสูงเรียวยาวโผล่ขึ้นมาเรื่อยๆ น้ำ ปลายยอดนั้นเป็นทองคำ สองตายายจึงช่วยกันเลื้อยทองจนเกือบจะขาด พอตีพลบค่ำเสียก่อน จึงหยุดพักสร้างที่พักนอนริมหน้าผา วันรุ่งขึ้นพบว่ารอยเลื้อยนั้นติดกันสนิทเหมือนเดิม สองตายายก็ไม่ย่อท้อชวนกันลงมือเลื้อยต่อจนพลบค่ำก็ไม่ขาดเหมือนเดิม เหตุการณ์เป็นเช่นนี้อยู่หลายวัน สองตายายก็ไม่ละความพยายาม วันแล้ววันเล่าที่ช่วยกันเลื้อย ในที่สุดทั้งสองก็เสียชีวิตอยู่ตรงหน้าผา หลังจากนั้นก็ไม่มีใครพบเห็นทองในวังนี้อีกเลย แต่คนรุ่นหลังที่ฟังนิทานเรื่องนี้ ก็พากันสันนิษฐานว่าชื่อปะเหลียนมาจากการได้พบทองในวังน้ำ เพราะ ปะ แปลว่า พบ เหลียน มาจากคำว่าล่อเหลียน หมายถึงลักษณะที่โผล่ขึ้นมาเรื่อยๆ นำมาจากเรื่องเล่านี้ทำให้เกิดคำพูดว่า ปะทอง ล่อเหลียน ในที่สุดตัดสินเป็น ปะเหลียน

21. สองตา ยาย ไปเลื้อยทองกันที่ไหน (รู้จำ)
- ก. ยอดภูเขา
 - ข. คลองปะเหลียน
 - ค. ชายคลอง
 - ง. หน้าผา
22. ตาพันวัง ยายคำพลี ปลุกเรือนอยู่ที่ไหน (รู้จำ)
- ก. ชายคลอง
 - ข. เขิงเขา
 - ค. หน้าผา
 - ง. วังน้ำ
23. เหตุการณ์ในเรื่องนี้เกิดขึ้นเพราะตา ยาย พบ อะไร (รู้จำ)
- ก. วังน้ำ
 - ข. ภูเขา
 - ค. หน้าผา
 - ง. ทอง
24. จากนิทานเรื่องนี้ อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้สองตา ยาย เสวยชีวิต (เข้าใจ)
- ก. ภูน้ำพัด
 - ข. ตกหน้าผา
 - ค. ทอง
 - ง. ถูกทำร้าย
25. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับสุดท้าย (เข้าใจ)
- ก. ตา ยาย พบทอง
 - ข. ตา ยาย เลื้อยทอง
 - ค. ตา ยาย ปลุกบ้านเรือน
 - ง. ตา ยาย เสียชีวิต
26. จากนิทานเรื่องนี้ สิ่งใดที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
- ก. ความพยายาม
 - ข. ความโลภ
 - ค. ความรัก
 - ง. ความสามัคคี

27. นักเรียนคิดว่า ตา ยาย มีนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- ก. มีความซื่อสัตย์
 - ข. มีความกตัญญู
 - ๓. มีความอดทน
 - ง. มีความรับผิดชอบ
28. นิทานเรื่อง ตาพันวัง ยายคำพลี มีจุดประสงค์ใด (วิเคราะห์)
- ก. บอกสถานที่สำคัญ
 - ๓. ที่มาของทอง
 - ค. ความพยายามของตา ยาย
 - ง. เรื่องที่เล่าต่อกันมา
29. การกระทำของตา ยาย ตรงกันข้ามกับสำนวนใด (สังเคราะห์)
- ๓. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น
 - ข. โลกมากลาภหาย
 - ค. ต้นเป็นที่พื้แห่งตน
 - ง. คนดีตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้
30. ถ้าวันรุ่งขึ้นรอยเลื่อยทองไม่ติดกันสนิทเหมือนเดิม เหตุการณ์ต่อไปจะเป็นอย่างไร (ประเมินค่า)
- ก. ตา ยาย จะพบเศษทองมากมาย
 - ๓. ตา ยาย จะเลื่อยทองต่อไปเรื่อยๆ
 - ค. ตา ยาย จะได้ทองตามที่ต้องการ
 - ง. ตา ยาย จะเดินทางหาทองต่อไป

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง แผนเตรียมความพร้อมวิธีสอนแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

1. การอ่านจับใจความ หมายถึง การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง หรือข้อความที่อ่าน เพื่อต้องการทราบว่า เรื่องนั้นเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไร มีขั้นตอนการสอน คือ ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจ แล้วอ่านให้ตลอด อ่านแล้วตั้งคำถาม ใคร ทำอะไร ทำอะไรที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม

2. วิธีสอนอ่าน แบบ DRTA (Directed Reading Thinking Activity) หมายถึง กิจกรรมการอ่านที่เน้นทักษะการอ่านจับใจความ ควบคู่กับกระบวนการคิด ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานในการสร้างสมมติฐาน โดยใช้วิธีการฝึกคิดคาดคะเน ซึ่งมีขั้นตอน คือ ขั้นแนะนำ ขั้นอ่าน ขั้นสอน ขั้นกิจกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนอธิบายความหมายของการอ่านจับใจความได้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกขั้นตอนในการอ่านจับใจความได้
3. เพื่อให้ให้นักเรียนอธิบายความหมายของวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ได้
4. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกขั้นตอนวิธีสอนอ่าน แบบ DRTA ได้

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านจับใจความ
2. วิธีสอนอ่านแบบ DRTA

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน 5 กลุ่ม แจกใบความรู้ที่ 1 เรื่องการอ่านจับใจความ ให้แต่ละกลุ่มศึกษา
2. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอ โดยครูซักถามและปรับความเข้าใจให้ตรงกัน
3. ครูแจกใบความรู้ที่ 2 วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ให้นักเรียนศึกษา
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูล โดยครูใช้แผนภูมิประกอบ
5. ครูแจกนิทานเรื่อง เกาะลิงบิง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วให้ศึกษาเนื้อหาดังกล่าว โดยใช้กระบวนการ DRTA ดังนี้

- ขั้นที่ 1 แนะนำ นักเรียนคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดจากชื่อเรื่อง

- ชั้นที่ 2 อ่าน นักเรียนอ่านนิทานเพื่อตรวจสอบดูคำสำคัญ แล้วคาดเดาเหตุการณ์
เปรียบเทียบการคาดเดา
 - ชั้นที่ 3 สอน ครูแนะนำคำศัพท์ นักเรียนเปรียบเทียบกับการคาดเดา เลือกราคาเดา
ที่ใกล้เคียงไว้
 - ชั้นที่ 4 กิจกรรม นักเรียนอ่านนิทาน บันทึกประเด็นสำคัญ เปรียบเทียบกับการคาด
เดา
6. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัดท้ายแผน จำนวน 10 ข้อ
 7. ครูเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแผน แล้วซักถามปัญหาที่พบ
 8. ครูทบทวนความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ และขั้นตอนวิธีสอนอ่านแบบ DRTA

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง เกาะลิบง
2. ใบงาน
3. ใบความรู้
4. แบบฝึกหัดท้ายแผน

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการประเมิน
 - การตรวจแบบฝึกหัดท้ายแผน
2. เครื่องมือที่ใช้
 - แบบฝึกหัดท้ายแผน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดท้ายแผน ได้อย่างน้อย ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่อง หรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

ใจความสำคัญ หมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้าหรือเรื่องนั้นทั้งหมด โดยมีข้อความอื่นๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือใจความหนึ่งจะมีความสำคัญเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง พลความหรือส่วนขยายความ หมายถึงประโยคที่ช่วยขยายเนื้อความของใจความสำคัญ เพื่อสนับสนุนหรือแสดงตัวอย่างเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจมากขึ้น

จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

1. สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
2. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
3. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้

หลักในการอ่านจับใจความ

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจและเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบแล้วให้ตั้งคำถามกับตนเองว่าเรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียง ใจความสำคัญด้วยสำนวนของตนเอง เพื่อให้เกิดความ

สละสลวย

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง วิธีสอนอ่าน แบบ DRTA

วิธีสอนอ่าน แบบ DRTA (Directed Reading Thinking Activity) หมายถึง กิจกรรมการอ่านที่เน้นทักษะการอ่านจับใจความ ควบคู่กับกระบวนการคิด ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานในการสร้างสมมติฐาน โดยใช้วิธีการฝึกคิดคาดคะเน

ขั้นตอนวิธีสอนอ่าน แบบ DRTA มีดังนี้

ขั้นที่ 1 แนะนำ (Direct) ในขั้นนี้เป็นการแนะนำชื่อเรื่อง ที่จะให้ผู้เรียนอ่าน ด้วยการติดบัตรชื่อเรื่องลงบนกระดานดำ ต่อจากนั้นให้ช่วยกันคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง แล้วบันทึกเหตุการณ์ที่คาดคะเนไว้ ตามเวลาที่กำหนด เช่นอาจให้เวลา 2-3 นาที

ขั้นที่ 2 อ่าน (Read) แจกบทเรียนที่จะให้อ่านแก่ผู้เรียนทุกคน แล้วใช้วิธีอ่านสำรวจเพื่อตรวจดูเฉพาะหัวข้อ และคำสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง ต่อจากนั้นให้เปิดเอกสารที่เป็นบทเรียน แล้วให้คาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง บันทึกเหตุการณ์ที่คาดเดาแล้วนำไปเปรียบเทียบกับการคาดเดาที่ได้ตั้งไว้ใน ขั้นที่ 1 ให้ตัดข้อที่คิดว่าไม่ถูกต้องออกไป การอ่านหัวข้อเรื่อง และคำสำคัญจะช่วยให้เดาเรื่องได้ใกล้เคียงกว่าเดิม

ขั้นที่ 3 สอน (Teach) ในขั้นนี้แนะนำคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย รวมถึงวลีและประโยคสำคัญที่ผู้เรียนต้องเข้าใจความหมายให้ถูกต้อง ต่อจากนั้นจึงให้คาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง พร้อมทั้งจดบันทึกการคาดเดาครั้งที่ 3 เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับ ครั้งที่ 1 และ 2 เลือกเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงและน่าจะเกิดขึ้นมากที่สุดไว้ ส่วนคำทำนายที่คิดว่าใกล้เคียงให้รวมกันไว้

ขั้นที่ 4 กิจกรรม (Activity) ในขั้นนี้เป็นการทำกิจกรรมการอ่านด้วยการให้ผู้เรียนอ่านบทเรียนอย่างละเอียดพร้อมทั้งบันทึกประเด็นสำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับการคาดเดาที่ตั้งไว้ก่อนอ่านมีเหตุการณ์ใดที่ใกล้เคียงหรือตรงกับข้อมูลที่ได้รับจากการอ่านก็ถือว่าเป็นจริงส่วนการคาดเดาที่ไม่ถูกต้องก็ให้ตัดออก อภิปรายร่วมกัน เหตุใดจึงคาดเดาไม่ถูกต้อง มีสาเหตุมาจากเรื่องใดเพื่อในครั้งต่อไปจะได้ไม่ผิดพลาดอีก นอกจากนั้นต้องชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจ การคาดเดาหรือทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า คือการตั้งสมมติฐานนั่นเอง ในขั้นนี้จะรวมไปถึงการประเมินการบันทึกประเด็นสำคัญ ให้ผู้เรียนช่วยกันนำเสนอ โดยเขียนไว้บนกระดานดำที่ละประเด็น ประเด็นใดที่ไม่ปรากฏในการจดบันทึกให้เพิ่มเติมเน้นความถูกต้องในการเขียนคำ และประโยคควบคู่กับความถูกต้องของประเด็นสำคัญ

เรื่อง เกาะลิบง

นายลิบงนั้นเป็นลูกชายขอตายายคู่หนึ่ง เมื่อนายลิบงเติบโตใหญ่ก็ได้แต่งงาน กับนางมุก และก็ ได้ย้ายไปอยู่กินกันที่เมืองจีน ต่อมาเมื่อทั้งสองร่ำรวยจึงกลับมาประเทศไทย เมื่อพ่อ แม่ของลิบงทราบ ข่าวว่าลูกจะกลับมาเมืองไทย พ่อ แม่จึงปลูกต้นมะม่วงไว้ที่ริมชายหาด ปัจจุบัน คือบ้านพระม่วง ปลูก ไว้รอลูกชายกลับมา

เมื่อลูกชายที่ร่ำรวยกลับมาถึงเมืองไทย ก็ได้ลืมพ่อแม่ ไม่ได้กลับมาหาพ่อแม่แต่อย่างใด พ่อ แม่จึง สาปแช่งว่า...หากลูกมิได้กลับมาหาตนขอให้เรือถูกพายุซัด และ แล้วเรือสำเภาล้างาม แล่นเข้าสู่ น่านน้ำไทยฝนฟ้าไม่เป็นใจ พายุซัดกระหน่ำเรือของเขา แตกกระจาย และ กลายมาเป็นเกาะลิบง และ เกาะมุก สองผิวเมีย สิ่งของอย่างอื่น จึงกระจัดกระจายไปเป็นเกาะต่างๆ เช่น เกาะเชือก เกาะไห เกาะม้า เกาะแหวน เกาะสุกร เกาะกระดาน (เกาะเกตราณีมาจากใบเรือ) เป็นต้น และต้นมะม่วง ต้น นั้นก็ได้กลายเป็นชื่อบ้านพระม่วง คือว่า...ต้นมะม่วงต้นนั้น ส่วนที่ยื่นไปนอกฝั่งนั้นมีรสเปรี้ยว เพราะ ความแค้น ส่วนที่อยู่ในฝั่งนั้นมีรสหวานมากเพราะความรักของตายาย

ใบงาน

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านสำรวจ คำสำคัญเรื่องราวของนิทานแล้วคาดเดาเหตุการณ์เขียนผลการคาดเดาลง
ในใบงาน ข้อ 1

ข้อที่ 1 การคาดเดา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. เมื่อนักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ และเข้าใจความหมายของคำศัพท์แล้ว เขียนผลการคาดเดาเหตุการณ์
ลงในใบงาน ข้อ 2

ข้อที่ 2. การคาดเดา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ..... เลขที่..... ชั้น.....

แบบฝึกหัดท้ายแผน
เรื่อง เกาะลิง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. นายลิงเป็นลูกชายของใคร (รู้ จำ)
 - ก. นางมุก
 - ข. ตา ยาย
 - ค. พ่อค้าชาวจีน
 - ง. นายสำเภา
2. นายลิงแต่งงานกับใคร (รู้ จำ)
 - ก. ลูกสาวนายสำเภา
 - ข. ลูกสาวตา ยาย
 - ค. ชาวบ้านพระม่วง
 - ง. นางมุก
3. จากนิทาน ต้นมะม่วง กลายเป็นอะไร (รู้ จำ)
 - ก. เกาะลิง
 - ข. เกาะกระดาน
 - ค. บ้านพระม่วง
 - ง. เกาะมุก
4. เพราะเหตุใด มะม่วงที่ยื่นเข้าหาฝั่งจึงมีรสเปรี้ยว (เข้าใจ)
 - ก. เพราะความรักของนายลิง
 - ข. เพราะความรักของ ตา ยาย
 - ค. เพราะความแค้น ของตา ยาย
 - ง. เพราะความรักของนางมุก
5. เพราะเหตุใด มะม่วงที่ยื่นไปนอกฝั่งจึงมีรสหวาน (เข้าใจ)
 - ก. เพราะความรักของนายลิง
 - ข. เพราะความรักของ ตา ยาย
 - ค. เพราะความแค้น ของตา ยาย
 - ง. เพราะความรักของนางมุก

6. นิทานเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายสอนเรื่องอะไร (เข้าใจ)
- ก. ความรักของสามี ภรรยา
 - ข. ความรักระหว่างเพื่อน
 - ค. ความรักของคู่รัก
 - ง. ความรักของพ่อ แม่
7. นายลิง ขาดคุณธรรมข้อใด (วิเคราะห์)
- ก. ความรับผิดชอบ
 - ข. ความกตัญญู
 - ค. ความซื่อสัตย์
 - ง. ความอดทน
8. นิทานเรื่อง เกาะลิง เป็นนิทานอธิบายเกี่ยวกับเรื่องใด (สังเคราะห์)
- ก. ความรัก
 - ข. บุคคลสำคัญ
 - ค. สถานที่
 - ง. ความเชื่อ
9. เรื่องอะไรที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (นำไปใช้)
- ก. ความกตัญญู
 - ข. ความอดทน
 - ค. ภัยจากธรรมชาติ
 - ง. ความอดทน
10. ตัวละครในข้อใดมีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง (ประเมินค่า)
- ก. นายลิงแต่งงานกับนางมุก
 - ข. นายลิงย้ายไปอยู่ที่เมืองจีน
 - ค. พ่อ แม่ ปลุกมะม่วงไว้รอลูกชาย
 - ง. พ่อ แม่ สบประมาทลูกชายของตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เรื่อง ถ้าเขาช่างหาย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ลูกช้างตัวหนึ่ง ชน วิ่งหนีความทุกข์เข้าไปในถ้ำ ใครหาก็ไม่เจอ และไม่มีใครพบเห็นอีกเลย จนปัจจุบันมีหินลักษณะคล้ายลูกช้างที่หายไป อยู่ในส่วนลึกของถ้ำ จึงเรียกถ้ำแห่งนี้ว่า “ถ้ำเขาช่างหาย”

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกเหตุการณ์สำคัญจาก เรื่อง ถ้าเขาช่างหายได้
2. นักเรียนสามารถสรุปเรื่องย่อ เรื่อง ถ้าเขาช่างหายได้
3. นักเรียนสามารถนำแนวคิดจากนิทานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถจัดประเภทลักษณะนิสัยของตัวละครได้
5. นักเรียนสามารถคิดสังเคราะห์แนวคิดของเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถวิจารณ์เรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง ถ้าเขาช่างหาย

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูทบทวนความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ และวิธีสอนอ่านแบบ DRTA
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน 5 กลุ่ม แล้วดำเนินกิจกรรม ดังนี้

ขั้นที่ 1 แนะนำ (Direct)

- 1) ครูแนะนำชื่อเรื่อง นิทาน “ถ้าเขาช่างหาย” บนกระดาน
- 2) นักเรียนช่วยกันคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง
- 3) ครูบันทึกเหตุการณ์คาดเดาครั้งที่ 1 บนกระดาน

ขั้นที่ 2 อ่าน (Read)

- 1) ครูแจกนิทานให้นักเรียนทุกคนอ่าน เพื่อตรวจสอบดูคำสำคัญ แล้วช่วยกันคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น
- 2) นักเรียนเปรียบเทียบการคาดเดา โดยตัดข้อที่คิดว่าไม่ถูกต้องออกไป
- 3) นักเรียนบันทึกการคาดเดา ครั้งที่ 2 ลงในใบงาน ข้อที่ 1 การคาดเดา

ขั้นที่ 3 สอน (Teach)

- 1) ครูแนะนำคำศัพท์ในนิทาน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย แล้วคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น
- 2) นักเรียนเปรียบเทียบการคาดเดา ครั้งที่ 2 โดยเลือกเหตุการณ์ที่ใกล้เคียง และน่าจะเกิดขึ้นมากที่สุด ส่วนคำทำนายที่คิดว่าใกล้เคียงให้รวมกันไว้
- 3) นักเรียนจดบันทึกการคาดเดา ครั้งที่ 3 ลงในใบงาน ข้อที่ 2 การคาดเดา

ขั้นที่ 4 กิจกรรม (Activity)

- 1) นักเรียนอ่านนิทาน เรื่องถ้าเขาช่างหาย อย่างละเอียด พร้อมบันทึกประเด็นสำคัญของเรื่อง
- 2) นักเรียนเปรียบเทียบการคาดเดาที่ตั้งไว้ก่อนอ่านนิทาน เหตุการณ์ใดที่ใกล้เคียงหรือตรงกับข้อมูลที่ได้จากการอ่านถือว่าเป็นจริง ส่วนการคาดเดาที่ไม่ถูกต้องให้ตัดออก
- 3) ตัวแทนกลุ่มนำเสนอเหตุการณ์คาดเดา ของกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนอ่านนิทาน อย่างละเอียดอีกครั้ง
4. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัดท้ายแผน จำนวน 10 ข้อ
5. ครูเฉลยและซักถามปัญหาที่พบ
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ ขั้นตอนวิธีสอนอ่านแบบ DRTA

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง ถ้าเขาช่างหาย
2. ใบงาน
3. แบบฝึกหัดท้ายแผน

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการประเมิน
 - การตรวจแบบฝึกหัดท้ายแผน
2. เครื่องมือที่ใช้
 - แบบฝึกหัดท้ายแผน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดท้ายแผน ได้อย่างน้อย ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

ใบงาน

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านสำรวจ คำสำคัญเรื่องราวของนิทานแล้วคาดเดาเหตุการณ์เขียนผลการคาดเดา
ลงในใบงาน ข้อ 1

ข้อที่ 1 การคาดเดา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. เมื่อนักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ และเข้าใจความหมายของคำศัพท์แล้ว เขียนผลการคาดเดาเหตุการณ์
ลงในใบงาน ข้อ 2

ข้อที่ 2 การคาดเดา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ..... เลขที่..... ชั้น.....

แบบฝึกหัดท้ายแผน เรื่อง ถ้าเขาช่างหาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. เพราะเหตุใดชาวบ้านจึงตะโกนว่า “ช่างจะขาด ๆ” (รู้ จำ)
 - ก. เห็นช่างถูกจูงด้วยด้าย
 - ข. เห็นช่างหางขาด
 - ค. เห็นหางช่างกลายเป็นทอง
 - ง. เห็นช่างหายเข้าไปในถ้ำ
2. ความขี้ช่าง มีหน้าที่ทำอะไร (รู้ จำ)
 - ก. นำขบวนเดินทาง
 - ข. ตามหาช่างที่หาย
 - ค. ดูแล เลี้ยงดูช่าง
 - ง. ฝึกล้ำช่างหาย
3. หนองน้ำที่ช่างคลอดลูก เรียกว่าอะไร (รู้ จำ)
 - ก. หนองช่างทอก
 - ข. หนองช่างเล่น
 - ค. หนองหว่ายน้
 - ง. หนองช่างหาย
4. ข้อใดตรงกับจุดมุ่งหมายของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ให้ผู้อ่านเกิดความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา
 - ข. ให้ผู้อ่านทราบความเป็นมาของถ้ำเขาช่างหาย
 - ค. ให้ผู้อ่านมีความรู้เรื่องอาถรรพ์
 - ง. ให้ผู้อ่านเกิดความศรัทธาในการสร้างเจดีย์
5. จากนิทานสาเหตุใด จึงเรียกชื่อถ้ำว่า ถ้ำช่างหาย (รู้ จำ)
 - ก. ช่างลงเล่นน้ำ แล้วพ่นน้ำ
 - ข. ช่างคลอดลูกในถ้ำ
 - ค. ช่างวิ่งหายเข้าไปในถ้ำ
 - ง. ช่างถูกพินหางขาด แล้วกลายเป็นทอง

6. ข้อใดเป็นความจริงตามเนื้อเรื่องในนิทาน (เข้าใจ)
- ก. ถ้าเขาช้างหายมีหินลักษณะคล้ายลูกช้าง
 - ข. ขบวนช้างเดินทางมาจากเมืองนครศรีธรรมราช
 - ค. ชาวบ้านใช้คาถาอาคมทำให้ลูกช้างวิ่งหายไปในถ้ำ
 - ง. ความงูช้างใช้คาถาอาคมทำให้หางช้างกลายเป็นทอง
7. ขณะร่วมขบวนเดินทางลูกช้างควรปฏิบัติตนอย่างไร (นำไปใช้)
- ก. ทำตามใจตัวเอง
 - ข. ดื้อ กับความงูช้าง
 - ค. เชื่อฟังความงูช้าง
 - ง. เดินนำขบวน
8. ข้อใดตรงกับลักษณะนิสัยของลูกช้าง (วิเคราะห์)
- ก. การดื้อ ซน
 - ข. ความอยากรู้ อยากรู้อยากเห็น
 - ค. ความฉลาด
 - ง. ความโง่
9. ลูกช้างต้องปรับปรุงตนเองในเรื่องใด (สังเคราะห์)
- ก. ความฉลาด
 - ข. ความประมาท
 - ค. ความอดทน
 - ง. ความมีระเบียบวินัย
10. ชื่อเรื่องมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่ อย่างไร (ประเมินค่า)
- ก. ไม่เหมาะสม เพราะสื่อความหมายไม่ชัดเจน
 - ข. ไม่เหมาะสม เพราะตัวละครที่เด่นที่สุด คือความงูช้างเท่านั้น
 - ค. เหมาะสม เพราะเหตุการณ์ในเรื่องไม่ได้กล่าวนอกเหนือจากชื่อเรื่อง
 - ง. เหมาะสม เพราะเหตุการณ์ในเรื่องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

เรื่อง ถ้าเขาช่างหาย

ในสมัยที่ เมืองนครศรีธรรมราช กำลังรุ่งเรืองทางพระพุทธศาสนาอยู่นั้น ท่านเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช จึงได้คิดสร้างพระเจดีย์ขึ้น จากนั้นท่านก็ได้ประกาศไปยังหัวเมืองต่างๆ ที่นับถือศาสนาพุทธ ให้นำทรัพย์ สมบัติ แก้ว แหวน เงินทอง ของมีค่ามาบรรจุในเจดีย์ เมื่อเรื่องนี้ได้ทราบถึงหัวเมืองต่างๆ จึงได้ยกขบวนของนักแสวงบุญ ก็หยุดพัก เวลานั้นได้มีช่างตัวหนึ่งคลอตุ๊กออกมา พอถูกแข็งแรงขบวนก็เดินทางต่อซึ่งปัจจุบันหนองน้ำแห่งนี้ เรียกว่า “หนองข้างทอก” ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงเหนือ (บ้านบนควน) เมื่อขบวนเดินทางมาถึงหนองน้ำอีกแห่งหนึ่งลูกช่างก็ลงเล่นน้ำแล้วพ่นน้ำ ใส่แม่ของมันจึงเรียกหนองน้ำนั้นว่า “หนองถวายน้ำ” หรือ หนองถวายน้ำ ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเขาช่างหายแห่งนี้

หลังจากนั้นขบวนก็เดินทางต่อมาเรื่อยจนมาถึงชายเขาของถ้าแห่งนี้จึงได้หยุด พักให้ช่างกินใบไม้ ใบหญ้า อยู่บริเวณนี้เจ้าลูกช่างที่เพิ่งเกิดใหม่ๆ ก็ชนมากทั้งๆ ที่แม่ของมันและความคอยดูอยู่ใกล้ๆ แต่พอความช่างห่างสายตาลูกช่างก็หลบแม่ของมันเดินขึ้นมาบนเขาแห่งนี้และพบถ้า มันจึงเดินเข้าไปในถ้ำอย่างอภินิหารต่างๆ ที่ปากถ้ำก็มีขนาดไม่ใหญ่นัก

เมื่อความช่างเห็นลูกช่างหายเข้าไปในถ้ำก็ร้องเรียกให้ผู้คนเข้ามาตามคบไฟเข้าไป ตามหาช่างแล้วก็จับมันออกมาด้วยคาถาอาคม โดยใช้ด้ายแดงคิบเท้าเพียง 3 เส้นเท่านั้น ระหว่างที่ออกมาจากถ้ำจนเดินมาถึงทุ่งนานั้นก็พบกับชาวบ้านอีกกลุ่มหนึ่ง พวกเขาเห็นว่าขบวนช่างก็เดินมาหยุดดูแล้วได้เห็นความประหลาด ของช่างตัวหนึ่ง ที่ถูกจูงมาด้วยด้ายแดงขาว เพียง 3 เส้นต่างคนต่างตะโกนเป็นเสียงเดียวกันว่า ช่างจะขาดๆ

เมื่อตะโกนหลายครั้งมนต์คาถาก็เสื่อมด้ายนั้นก็ขาดทันที เมื่อด้ายขาดเจ้าลูกช่างก็หันหลังกลับเพื่อจะวิ่งหนี ความช่าง จึงจับหางเอาไว้แล้วพันหางช่างขาด สำหรับหางที่ความช่างจับได้นั้นกลับกลายเป็นทอง จากนั้น ความช่างก็วิ่งตามช่างมา แต่จับไม่ทัน เพราะช่างวิ่งหนีเข้าถ้ำมาซะก่อน ตามหาเท่าไรก็ไม่พบตั้งแต่นั้น มาเค้าจึงเรียกว่า “ถ้าช่างหาย”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เรื่อง เสือกับนกคุ้ม

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เสือกตัวหนึ่งขึ้นไปขอพรจากเทวดาบนสวรรค์ ขอให้มียูกหลานมากๆ เทวดาให้พรมา แต่กลัวมนุษย์ถูกเสือกกัดกินหมด เทวดาจึงแปลงกายเป็นนกคุ้ม ทำให้เสือกใจจนลืมพรจากเทวดา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกเหตุการณ์สำคัญจาก เรื่อง เสือกับนกคุ้ม ได้
2. นักเรียนสามารถสรุปเรื่องย่อ เรื่อง เสือกับนกคุ้ม ได้
3. นักเรียนสามารถนำแนวคิดจากนิทานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถจัดประเภทลักษณะนิสัยของตัวละครได้
5. นักเรียนสามารถคิดสังเคราะห์แนวคิดของเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถวิจารณ์เรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง เสือกับนกคุ้ม

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูทบทวนความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ และวิธีสอนอ่านแบบ DRTA

ขั้นที่ 1 แนะนำ (Direct)

- 1) ครูแนะนำชื่อเรื่อง นิทาน “เสือกับนกคุ้ม” บนกระดาน
- 2) นักเรียนคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง
- 3) ครูบันทึกเหตุการณ์คาดเดา ครั้งที่ 1 บนกระดาน

ขั้นที่ 2 อ่าน (Read)

- 1) ครูแจกนิทานให้นักเรียนทุกคนอ่าน เพื่อตรวจดูคำสำคัญ แล้วคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น
- 2) นักเรียนเปรียบเทียบการคาดเดา โดยตัดข้อที่คิดว่าไม่ถูกต้องออกไป
- 3) นักเรียนบันทึกการคาดเดา ครั้งที่ 2 ลงในใบงาน ข้อที่ 1 การคาดเดา

ขั้นที่ 3 สอน (Teach)

- 1) ครูแนะนำคำศัพท์ในนิทาน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย แล้วคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น
- 2) นักเรียนเปรียบเทียบการคาดเดา ครั้งที่ 2 โดยเลือกเหตุการณ์ที่ใกล้เคียง และน่าจะเกิดขึ้นมากที่สุด ส่วนคำทำนายที่คิดว่าใกล้เคียงให้รวมกันไว้
- 3) นักเรียนจดบันทึกการคาดเดา ครั้งที่ 3 ลงในใบงาน ข้อที่ 2 การคาดเดา

ขั้นที่ 4 กิจกรรม (Activity)

- 1) นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง เสือกับนกคุ่ม อย่างละเอียด พร้อมบันทึกประเด็นสำคัญของเรื่อง
 - 2) นักเรียนเปรียบเทียบการคาดเดาที่ตั้งไว้ก่อนอ่านนิทาน เหตุการณ์ใดที่ใกล้เคียงหรือตรงกับข้อมูลที่ได้จากการอ่านถือว่าเป็นจริง ส่วนการคาดเดาที่ไม่ถูกต้องให้ตัดออก
 - 3) นักเรียนนำเสนอเหตุการณ์คาดเดา
2. ครูให้นักเรียนอ่านนิทาน อย่างละเอียดอีกครั้ง
 3. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัดท้ายแผน จำนวน 10 ข้อ
 4. ครูเฉลย และซักถามปัญหาที่พบ
 5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ ขั้นตอนวิธีสอนอ่านแบบ DRTA

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง เสือกับนกคุ่ม
2. ใบงาน
3. แบบฝึกหัดท้ายแผน

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการประเมิน
 - การตรวจแบบฝึกหัดท้ายแผน
2. เครื่องมือที่ใช้
 - แบบฝึกหัดท้ายแผน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดท้ายแผน ได้อย่างน้อย ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

ใบงาน

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านสำรวจ คำสำคัญ เรื่องราวของนิทาน แล้วคาดเดาเหตุการณ์ เขียนผลการคาดเดา
ลงในใบงาน ข้อ 1

ข้อที่ 1 การคาดเดา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. เมื่อนักเรียน เรียนรู้คำศัพท์ และเข้าใจความหมายของคำศัพท์แล้ว เขียนผลการคาดเดาเหตุการณ์
ลงในใบงาน ข้อ 2

ข้อที่ 2 การคาดเดา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

แบบฝึกหัดท้ายแผน
เรื่อง เสื่อกับนกคุ้ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ใครให้พรแก่เสื่อ (รู้จำ)
 - ก. เทวดา
 - ข. พระอิศวร
 - ค. พระอินทร์
 - ง. นกคุ้ม
2. พรที่เสื่อที่ได้รับมาคืออะไร (รู้จำ)
 - ก. ปีละ 7 ครอก ๆ ละ 7 ตัว
 - ข. 7 ปีต่อครอก ๆ ละตัว
 - ค. 7 ตัว ต่อ ครอก
 - ง. 7 ครอก ต่อ ปี
3. เสื่อตกใจ ข้อความที่ได้มาจึงเปลี่ยนเป็นอะไร (รู้จำ)
 - ก. ปีละ 7 ครอก ๆ ละ 7 ตัว
 - ข. 7 ปีต่อครอก ๆ ละตัว
 - ค. 7 ตัว ต่อ ครอก
 - ง. 7 ครอก ต่อ ปี
4. ใครแปลงกายเป็นนกคุ้ม (เข้าใจ)
 - ก. เทวดา
 - ข. พระอิศวร
 - ค. พระอินทร์
 - ง. เสื่อ
5. คำว่า “จำแลงองค์” หมายความว่าอะไร (เข้าใจ)
 - ก. เปลี่ยนเป็น
 - ข. คลอดเป็น
 - ค. คิดว่าเป็น
 - ง. ท่องเป็น

6. คำว่า “บัญชา” หมายความว่าอะไร (เข้าใจ)
- ก. ตกใจ
 - ข. บังคับ
 - ค. แปลง
 - ง. สั่ง
7. จากนิทานเรื่องนี้สิ่งใดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
- ก. ความเชื่อ
 - ข. การควบคุมสติ
 - ค. คาทา
 - ง. การแปลงกาย
8. ข้อใดไม่ใช่สิ่งสำคัญที่ทำให้จำนวนของเสือเปลี่ยนไป (วิเคราะห์)
- ก. ความมีสติของเสือ
 - ข. เทวดาแปลงร่างเป็นนกคุ้ม
 - ค. เสือลี้มคาทา
 - ง. พรของเทวดา
9. คำพังเพยข้อใดสอดคล้องกับเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- ก. ชี้อ้างจับตักแตน
 - ข. ขว้างงูไม่พ้นคอ
 - ค. โลกมากลาภหาย
 - ง. ไก่เห็นตีนงูเห็นนมไก่
10. หากเสือไม่ลี้มคาทาที่ทองมา ตอนนี้น่าจะเป็นอย่างไร (ประเมินค่า)
- ก. เสือน่าจะมีมากกว่านี้
 - ข. มนุษย์จะกลายเป็นอาหารของเสือ
 - ค. เสือน่าจะดุร้าย
 - ง. มนุษย์กับเสือน่าจะอยู่ร่วมกันโดยสงบสุข

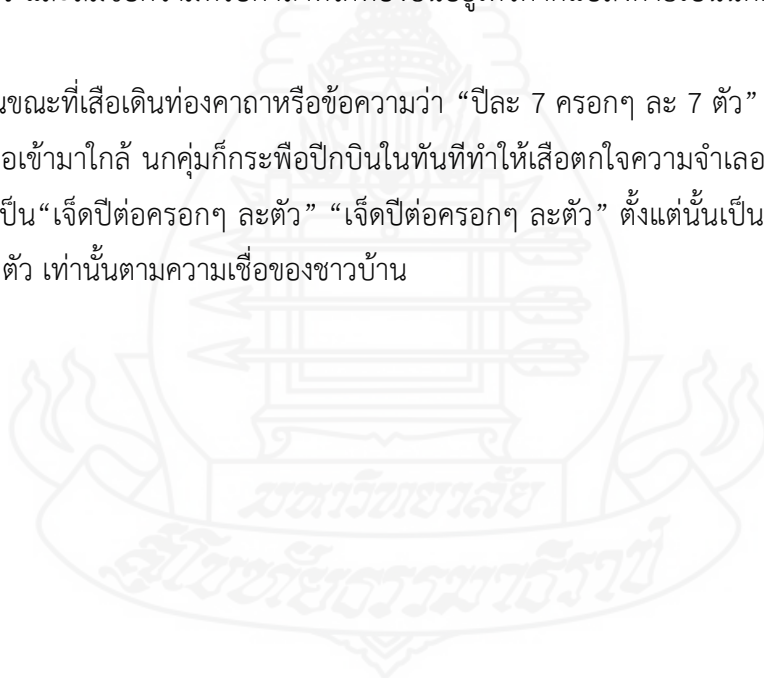
เรื่อง เสือกับนกกุ่ม

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วยังมีเสือตัวหนึ่งได้ขึ้นไปบนสวรรค์ เพื่อไปขอพรจากเทวดา ขอให้มียลูกมีหลานมากๆ เพราะคิดว่าเสือมีลูก หลานจำนวน น้อยมาก กลัวเสือจะสูญพันธุ์

ฝ่ายเทวดา เมื่อเสือไปขอพรเพื่อให้มีลูกหลาน มากๆ จึงให้พรเสือ โดยเทวดาบอกให้เสือท่องบ่นเป็นประจำตลอดทางในขณะเดินทางกลับมายังโลกมนุษย์ ว่า “ปีละ 7 ครอกๆ ละ 7 ตัว” เสือรับพรจากเทวดา แล้วเดินท่องข้อความ “ปีละ 7 ครอกๆ ละ 7 ตัว” “ปีละ 7 ครอกๆ ละ 7 ตัว” ตามที่เทวดาบอกมานั้นมาตามทาง

หลังจากที่เทวดาให้พรให้กับเสือผ่านไปแล้ว ฝ่ายเทวดาคิดขึ้นมาได้ว่า หากเสือจะมีลูกปีละ 7 ครอกๆ ละ 7 ตัว แล้วเห็นว่ามนุษย์ที่ไม่มีอาวุธติดกาย จะต้องถูกเสือกัดกินเป็นอาหารหมดเพราะเสือกินลูก หลาน มากมายเทวดา จะกลับคำพูดที่ใช้ที่จึงปรึกษากันในที่สุดก็บัญชาให้เทวดาจำแลงองค์แปลงกายหรือปลอมตัวมา เป็นนกกุ่มลงมายังโลกมนุษย์ เข้าไปแอบข้างทางที่เสือเดินผ่าน เพื่อจะทำให้เสือกินใจ และลืมข้อความหรือคาถาที่ได้ท่องบ่นอยู่เทวดาก็แปลงกายเป็นนกกุ่มแล้วก็ซ่อนอยู่ข้างทาง

ในขณะที่เสือเดินท่องคาถาหรือข้อความว่า “ปีละ 7 ครอกๆ ละ 7 ตัว” “ปีละ 7 ครอกๆ ละ 7 ตัว” เสือเข้ามาใกล้ นกกุ่มก็กระพือปีกบินในทันทีทำให้เสือกินใจความจำและเลือนท่องข้อความเปลี่ยนไปเป็น “เจ็ดปีต่อครอกๆ ละตัว” “เจ็ดปีต่อครอกๆ ละตัว” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เสือจึงมีลูกได้ 7 ปี ต่อ 1 ตัว เท่านั้นตามความเชื่อของชาวบ้าน

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง
2. การตอบแบบสอบถามไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบของนักเรียนไม่มีผลต่อการเรียนแต่อย่างใด
3. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจของนักเรียน

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. นักเรียนมีความกระตือรือร้นอยากมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม		✓			

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน
ที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านครูผู้สอน 1.1 ครูใช้คำถามกระตุ้นในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจการอ่านจับใจความมากขึ้น					
	1.2 ครูคอยแนะนำ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหา อยู่เสมอทำให้ผู้เรียนทำตามได้ดี					
2	ด้านผู้เรียน 2.1 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความมากขึ้น เมื่อเรียนด้วยวิธีนี้					
	2.2 นักเรียนต้องการให้ครูสอนวิธีนี้					
3	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 3.1 การที่ครูให้อ่านชื่อเรื่องแล้วคาดเดาเหตุการณ์ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย อยากอ่านเพื่อหาใจความสำคัญ					
	3.2 การที่ครูให้อ่านเรื่อง เพื่อดูหัวข้อและคำสำคัญ แล้วคาดเดาเหตุการณ์ทำให้เข้าใจเรื่องมากกว่าอ่านครั้งแรก					
	3.3 การที่แนะนำคำสำคัญและประโยคสำคัญเพื่อคาดเดาเหตุการณ์ทำให้เข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้นอีก					
	3.4 การที่ให้อ่านอย่างละเอียด แล้วบันทึกประเด็นสำคัญแล้วเปรียบเทียบกับการคาดเดาทำให้จับใจความได้ดีขึ้น					
	3.5 กิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการอ่านจับใจความมากขึ้น					
	3.6 กิจกรรมการเรียนการสอน มีขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติตามได้ง่าย					

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
4	ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน					
	4.1 บรรยากาศการเรียนทำให้ นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน อยาก ร่วมกิจกรรม					
	4.2 นักเรียนมีความอิสระในการเรียน สามารถแสดงความคิดเห็น ได้เต็มที่					

ภาคผนวก ค

การหาคุนภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

ที่	รายการที่ตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการ ตรวจสอบ
		1	2	3			
1	เรื่อง เทพบุตรสร้างมนุษย์	+ 1	0	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้
2	เรื่องตาพันวังยายคำพลี	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
3	เรื่องโซชายคอนรอก	+ 1	- 1	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้
4	เรื่องตาทอมเหลียนกับศรีนังกรี	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
5	เรื่องเสื่อกับนกคุ้ม	+ 1	0	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้
6	เรื่องเขาเศษ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
7	เรื่องตาทอมซ่อง	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
8	เรื่องศาลตาอดยายอด	+ 1	- 1	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้
9	เรื่องถ้ำพระองค์กลาง	+ 1	0	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้
10	เรื่องศาลพระม่วง	+ 1	+ 1	0	+ 2	0.67	ใช้ได้
11	เรื่องเกาะลิบง	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
12	เรื่องนางผมหอม	+ 1	- 1	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้
13	เรื่องนางอุทัย	+ 1	- 1	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้
14	เรื่องปากเมง	+ 1	0	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้
15	เรื่องปู่เจ้าอ็ดมวงค์	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
16	เรื่องไอ้เกลอเขา-ไอ้เกลอเล	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
17	เรื่องทะเลตรัง	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
18	เรื่องอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
19	เรื่องถ้ำเขาช้างหาย	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
20	เรื่องถ้ำเล...เขากอบ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
21	เรื่องของพะยูน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
22	เรื่องเขาทะนนาน	+ 1	+ 1	0	+ 2	0.67	ใช้ได้
23	เรื่องมะพร้าว	+ 1	0	0	+ 1	0.33	ใช้ไม่ได้
24	เรื่องราชภรณ์นายก	+ 1	+ 1	0	+ 2	0.67	ใช้ได้
25	เรื่องวัดถ้ำพระพุทธโกษีย์	+ 1	+ 1	0	+ 2	0.67	ใช้ได้
26	เรื่องวังโสมะ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้

ที่	รายการที่ตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการ ตรวจสอบ
		1	2	3			
27	เรื่องวัดภูเขาทอง	+ 1	0	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้
28	เรื่องนางเลือดขาว	+ 1	0	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้
29	เรื่องพระพุทธรูปหิน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.00	ใช้ได้
30	เรื่องสุพรรณรังสี	+ 1	0	+ 1	+ 2	0.67	ใช้ได้

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA
ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

แผนการจัด การเรียนรู้ ที่	เรื่อง	ผลการประเมินของ ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC	สรุปผล
		1	2	3			
1	ถ้าเขาช่างหาย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2	ไอ้เกลือเขา-ไอ้เกลือเล	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3	ศาลเจ้าพระม่วง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4	ตาทมอซ่อง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5	สุพรรณรังสี	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6	ศาลตาดอด ยายอด	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7	ลูกลม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8	วัดภูเขาทอง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
9	ราชฎ์นายก	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
10	เสื่อกับนกคุ้ม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
11	ปู่เจ้าอัมพวงค์	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
12	ไซชายคอนรอก	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
13	นางผมหอม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
14	เทวดาสร้างคน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
15	นางอุทัย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
16	ของพะยูน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA
ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

แผนการจัด การเรียนรู้ ที่	เรื่อง	ผลการประเมินของ ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC	สรุปผล
		1	2	3			
1	ถ้าเขาช่างหาย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2	ไอ้เกลือเขา-ไอ้เกลือเล	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3	ศาลเจ้าพระม่วง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4	ตาหมอซ่อง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5	สุพรรณรังสี	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6	ศาลตาดอด ยายอด	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7	ลูกลม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8	วัดภูเขาทอง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
9	ราชฎ์นายก	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
10	เสื่อกับนกคุ้ม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
11	ปู่เจ้าอัมพวงค์	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
12	ไซชายคอนรอก	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
13	นางผมหอม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
14	เทวดาสร้างคน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
15	นางอุทัย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
16	ของพะยูน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

**ความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับจุดประสงค์ของ
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน**

เรื่อง	ผลการประเมินของ ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC	สรุปผล
	1	2	3			
เรื่องที่ 1 ทะเลตริง						
ข้อ 1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 7	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 8	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 9	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 10	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
เรื่องที่ 2 ถ้าเล...เขากอบ						
ข้อ 11	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 12	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 13	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 14	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 15	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 16	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 17	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 18	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 19	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 20	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
เรื่องที่ 3 ตาหมอเหลี่ยมกับศรีนังกริ						
ข้อ 21	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 22	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 23	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 24	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 25	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 26	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

เรื่อง	ผลการประเมินของ ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC	สรุปผล
	1	2	3			
ข้อ 27	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 28	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 29	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 30	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับจุดประสงค์
ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียน

เรื่อง	ผลการประเมินของ ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC	สรุปผล
	1	2	3			
เรื่องที่ 1 เขาทะนาน						
ข้อ 1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 7	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 8	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 9	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 10	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
เรื่องที่ 2 ถ้ำพระองค์กลาง						
ข้อ 11	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 12	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 13	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 14	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 15	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 16	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 17	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 18	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 19	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 20	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
เรื่องที่ 3 ตาพันวัง ยายคำพลี						
ข้อ 21	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 22	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 23	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 24	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 25	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 26	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

เรื่อง	ผลการประเมินของ ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			คะแนน	IOC	สรุปผล
	1	2	3			
ข้อ 27	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 28	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 29	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ข้อ 30	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

แผนผังการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้พุทธิพิสัยในการสร้างแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน
จำนวน 30 ข้อ (เรื่องละ 10 ข้อ รวมนิทาน 3 เรื่อง)

ที่	เรื่อง/จำนวนข้อ	ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	รวม
1	ทะเลตื้น	3	2	1	1	1	2	10
2	ถ้าเลเขากอบ	3	2	1	2	1	1	10
3	ตาทอมเหลียน กับศรีนังกรี	3	2	1	1	1	2	10

แผนผังการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้พุทธิพิสัยในการสร้างแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียน
จำนวน 30 ข้อ (เรื่องละ 10 ข้อ รวมนิทาน 3 เรื่อง)

ที่	เรื่อง/จำนวนข้อ	ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	รวม
1	เขาทะนนาน	3	2	1	2	1	1	10
2	ถ้าพระองค์กลาง	3	2	1	1	1	2	10
3	ตาพันวัง ยายคำพลี	3	2	1	2	1	1	10

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

T-TEST PAIRS=Pretest WITH Posttest (PAIRED)

/CRITERIA=CI(.9500)

/MISSING=ANALYSIS.

T-Test

[DataSet0]

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Pretest	13.76	21	3.477	.759
Posttest	21.05	21	4.399	.960

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 Pretest & Posttest	21	.642	.002

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 Pretest - Posttest	-7.286	3.437	.750	-8.850	-5.721	-9.714	20	.000

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางวรรณธิมา ศรีรัตนพันธ์
วัน เดือน ปีเกิด	17 มีนาคม 2508
สถานที่เกิด	อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปี พ.ศ 2531
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดธรรมาราม อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

